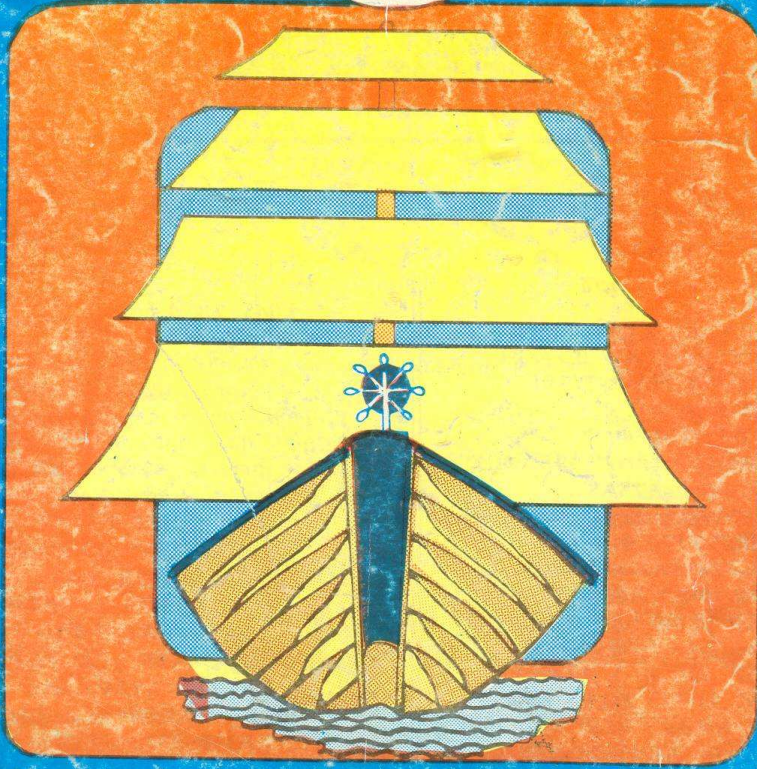
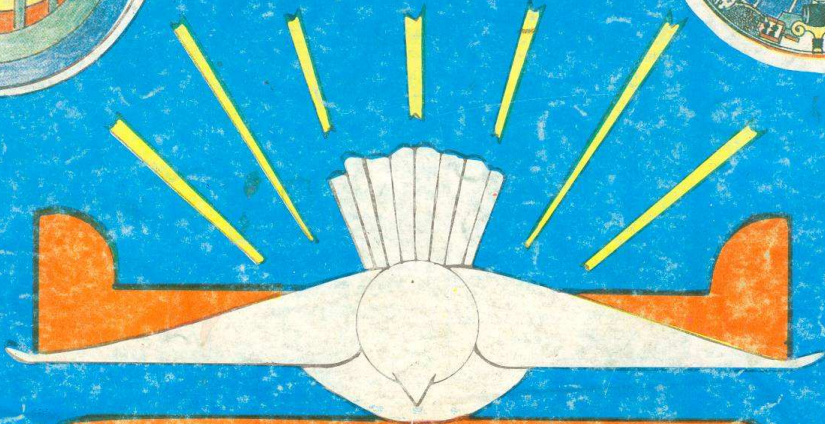




ዘኦርቶዶክስ ተዋሕዶ

ጠዕና

ሐመር 5ኛ ዓመት ጥቅር 2 ዋና ትምህርት 1989 ዓ.ም



4ኛ ዓመት በዓል

ገጽ 179

ለሐመር መጽሐፍት 4ኛ ዓመት በዓል የሥነ ጽሑፍ ውድድር ቀርበው ከ1-14 የወጡ ግጥሞች

ደረጃ	ሰም	ርእስ	አድራሻ
1	ወርቅነሽ ቱፋ	በርባን	አዲስ አበባ
1	አግራች ነጋሽ	ፍቅርህን አየሁት	አዲስ አበባ
1	መዘር ጌትነት ፈለቀ	ተዋሕዶን	ጅግ ጤና ሳይንስ
2	አረጋ አያሌው	ለጊዜው ነው	አዲስ አበባ
2	ደረጀ ጋሻው	ሐመር	አዲስ አበባ
2	በኃይሉ ቱሉ	ለኔስ ሐመራነሽ	አዲስ አበባ
2	ሁዝተ ጊዮርጊስ ኃይሉ	ወንጌል	ዱራሜ
3	አርሲ ነገሊደ/ቅ/ጊ/ቤ/ሰ/ት/ቤት	«ቀበሮ»	አርሲ - ነገሊ
4	ኃይለ ገብርኤል	ነፃ አስተምሪን	አዲስ አበባ
5	ዳዊት አሻግሬ	ሳጊ	አዲስ አበባ
6	ምሳሌ ጌታሁን	አንዲት ሃይማኖት	አምቦ
7	ዲ ኢሳይያስ ሳሙኤል	ጥሪሽ ይሰግኛል	አዲስ አበባ
8	ልዑል ብርሃኑ	ቤተክርስቲያን	ባህር ዳር
9	ደግ አረገ አንዱ ዓለም	እንዴት ነሽ እናቱ	አዲስ አበባ
10	እመቤት ደጅኔ	ዘላለግዊት ናት	አዲስ አበባ
11	አየሩሳሌም ይዘዙ	የክብር አምላክ ይገባ	አዲስ አበባ
12	እንዳልካቸው መኩንን	ንስሐ እንገባ	አዲስ አበባ
13	ወርቃለግነህ ግርማ	ድንግል- ደብዳቤ	አዲስ አበባ
14	መሠረት ተጾመ	ፍጹም ተዋሕዶ	አዲስ አበባ

በሥነ ጽሑፍ ውድድሩ የተካፈላችሁትን ሁሉ በልዑል እግዚአብሔር ስም እያመሰገንን ከ 1 እስከ 14 ለወጣችሁ ሽልማታችሁን ለሌሎቻችሁ ደግሞ የተሳትፎ ደብዳቤዎችህን በአድራሻችሁ እንልካለን።

በመጠቀምም በሚሲዮናዊነትና በመምህርነት ስም ወደ ኢትዮጵያ የገቡት መናፍቃን የከህደት ትምህርታቸውን መንዛት ጀመሩ። ታላቁ ባለቅኔ መንግሥቱ ለማያን ዘመን ሲያሰቃውሱት እንዲህ ይላሉ።

የኛ ት/ቤት /ሐረር ውስጥ ከነበሩት ት/ቤቶች አንዱ የሚሲዮን ነበር። የሚሲዮን ጠቀሰ በመሆኑ የሃይማኖት ስሜትና ቃና ሰላላው ለሕዝብ በመስቀል ጊዜ የሚያሰማው መዝሙር «ኢየሱስ ይወደኛል ወደ ሰማይ የወጣኛል» ዓይነት ሲሆን የተቀናቃኞቻችን መዝሙር ግን እንዲህ ያለ አንገራ መንፈሳዊነት ስለማያጠቃው በሕዝቡ ዘንድ ያለው ብልጫ በጉልህ የታየና የታወቀ ነበር።

ወጣቱ ትውልድ በነዚህ ችግሮች ውስጥ በመግባቱ በሃይማኖቱ ያለው ጽናት ለቤተክርስቲያኑ ያለው ፍቅር፣ ለአባቶቹም ያለው ከብር ቀነሰ። የ1950ዎቹ ደራሲያን የጻፉትም መጻሕፍት ለዚህ የወጣቱ ትውልድ አመለካከት መቀየር ዓይነተኛ ማሰራጀታችን ናቸው። በዳኝቸው ወርቁ አደፍርስ /ቤሐኔሰ ዓለማየሁ ፍቅር እስከ መቃብር የምናገኛቸው ከህን ገጸ ባሕርያት ሁሉም ማለት ይቻላል የቀረቡት እኩይ ገጸ ባሕርይ ሆነው ነው።

ይኸን አሳዛኝ የወጣቱ ትውልድ ጉዞ ለመግታት ከኑሮው ጋር የሚሄድ ለጠቀር ጊዜ በአንድ ቦታ ትምህርተ ቤተ ክርስቲያንን ሊያገኙበት የሚችል ከሆነ ልቡናው የከወቀቱና ከዕድሜው ጋር የተዛመደ ትምህርት ቤት አስፈላጊ ሆኖ ተገኘ። በዚህም መሠረት የመጀመሪያዎቹ ሰንበት ት/ቤቶች ብቅ ብቅ ማለት ጀመሩ።

ዘመናዊው ወጣቶች የቤተክርስቲያንን እምነት ሥርዓትና ትውፊት ለማስጠበቅ በአንድነት ጥላ ሥር መሰባሰብ የጀመሩት በኩትቤ ትምህርት ቤት በ1935 ዓ.ም. አካባቢ ነበር። የኩትቤ ትምህርት ቤት የመኪንንትና የሀብታም ልጆች ተመርጠው ይማሩ በት የነበረ ት/ቤት ነው። በዚህ ት/ቤት የነበሩት አብዛኞቹ መምህራን የአውሮፓ ሰዎች ናቸው። ይህ አርቶዶክሳዊት ቤተክርስቲያን የወጣቶች አንድነት ደቋቋም ዘንድ ሰላሳገደዱት ምክንያቶችና ሰላሳገረው ገጽታም ባለቅኔ መንግሥቱ ለማ እንዲህ ያውግናል።

«ኩትቤ እንደገባው እየሰጠን ጽጌ ተሸቀዳድመው መጥተው ማታ አጸሉት ቤት አንድ መጣ እንደማላባለ ብለው ጠየቁ። እንዳሉት በዕለቱ ብሄድ በጸሎት ቤት አንድ ፒያና አለ፣ ከበላዩ አንድ ምን የመሰለ ሥዕል ማርያም፣ ምስላ ፍቁር ወልዳ ሥዕል ተሰቅሏል። ስበኩቱ ግን የፀረ ማርያሞች፣ መዝሙሩም በእንግሊዘኛ ነው። አልፎ አልፎ «ኢየሱስ ይወደኛል፣ ወደ ሰማይ የወጣኛል» የሚለው የአማርኛ ትርጉም ይዘመራል። ሰባኪዎ አዚያው

አስተማሪ የሆኑ ባልና ሚኒት እንዲሁም ሊጣ የካናዳ አሜሪካኖች ናቸው። እንግሊዘኛም አሉ። አስተማሪዎችና ዳይሬክተሩም እንግሊዘኛ ናቸው። እነሱ ግን ዓለማውያን ስለሆኑ ሃይማኖት አይሰብኩም። ጸሎት ቤትም አይመጡም። ይህን ተረድቼ በሁለተኛው ቅጽ ስለሌት ቤቱ ቀረሁ። ቢያዩኝ ቢያዩኝ አልመጣም። «እሺ እመጣለሁ ነው፣ ግን አላረጋትም። በዚህ ፀረ ማርያሞች ቂም ያዙብኝ። ጥቂት ቆይቼ አንድ በቅዳሰ ሚካኤል ስም በድብቅ የተቋቋመ የእርዳታ ሃይማኖት ተቆርቋል ተማሪዎች ማኅበር ኖሮ፣ እነሱ አሎድ አሎድ ማታ በደርሟቸው /መንታ ቤት/ በሚያደርጉት ጸሎት እንድታሰቡ በምሥጢር ጠየቁኝ። ሄድኩ። ማኅበርተኞቹ ከሰባት ከስምንት አይበልጡም፣ ሁሉም ተማሪዎች ናቸው። መሪዎቹ ገድሉ ይባላል። ቀይ አጭር፣ ደልዳላ፣ ወዘተ፣ ፊቱ ለምሳሌ ማንኛው ነው። ማተቡም አንድነት ወፍራም የሆነ፣ ግን እሱም እነሱም ድቁና ወይም ድብትርና ያልቀመጡ የወታደር ልጆች ነበሩ። ግን በአባቶቻቸው ሃይማኖት የሚቀርቁ ቆሩ፣ በተራ አስተማሪነት መልክ ተማሪ ቤቱን የያዙት ሚሲዮናውያን ተማሪውን አፈረጁ ሀገር ለትምህርት እንዲሳኙ ጳለን፣ እዚህም እንረዳችኋለን» አያሉ እንደሉት እንደማረገረ በኋላ ሌሎችም ካዳት እያዩ በንደት የሚጨቡ ነበሩ።

ከሁሉም የሚያናድዳቸው የአሉት ቤት ተብሎ ምን የመሰለ ሥዕል ማርያም ምስላ ፍቁር በተሰቀለ በት ክፍል ውስጥ የፀረ ማርያሞች ስብከት መነገሩ ነበር። ይኸን ሁሉ ገድሎ ዝግ በሎ ቃሉን እየቆጠረ በርጋታ በሰብሳባው ላይ ከተናገረ በኋላ ሌሎችም ጨምረው። «እንደኛ ያለው ለሃይማኖታችን ተቆርቋል ዝም ብለን ካየን ሁሉም መከዳቱ ነው። እንዲያውም አንዳንዶቹ በሞት ሰባኪ ብደክተር ተምሳሪን በመኪና አየተጫኑት ለማ እየሄዱ በፕሮቴስታንት ቤተክርስቲያን «መቁረብ» ጀምረዋል አሉ። ሰብሳባው የተጀመረው መቼም «በሰመ አብ» ን አሉተ ሃይማኖትን ከፍ ባለ ድምፅ በገድሉ መሪነት፣ ባንድነት በመውጣት ነበር። ከዚያ በኋላ ከወንጌል አንዱን ክፍል በአማርኛ ገድሉ ያነበና ለመደምደሚያ «አቡነ ዘበሰማያት»፣ «በሰላመ ቅዱስ ገብርኤል»፣ «እ እግዚአቲን ማርያም ሰላም ለከ፣ ድንግል በሳኒኪኪ ወድንግል በሥጋኪ...» በሚለው ቦታ ላይ ስሜት ሰብሰባው ይደመደማል።

ይህ ማኅበር ግን እንደ ብሩሰ ታንቶች ፒያናና አዲስ ፈረንጃዊ ዜማ ስለሌለው በዚህ ረገድ ከነዚያ ጋር ውድድሩን አልቻለውም ነበር። ቢሆንም ይህን ለማግኘት አሎድ አሎድ ሚት በሌሊት፣ እነገድሉና ዳይቆቻቸው የካሚካኤል አየሄዱ የቅዱስ ዜማ ይሰሙ ነበር። የመጀመሪያው ዕለት በሰብሰባው ተገኝቼ እንግዳ እንደመሆኔ መጠን

በካህን ደንብ በትንትና አንገቴን ደፍቼ ስብኩቱን-ዲስኩፍን ልበለው እንጂ ስምቼ ጸሎቱን አብራ ከነርሱ ጋር ወጣሁ። ፈረንጃ አገር ለትምህርት ለመሄድ በሎ የአባቶቼን፣ የቅድሚያዎቼን፣ የባለቤገና የተከለሃይማኖትን፣ ያቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስን፣ የቴዎድሮስን፣ የምኒሊክን እየጣለ የብሩሰታንት ጸሎት የሚገናኘው ተማሪ ብዛት ግን እኔንም በጣም ነበር ያሰጨነቀኝ።

አንድ ቀን እኔ ራሴ ሄጃ የፈረንጃ ጸሎት ስምቼ ከዚያ በኋላ እርም ብዬ የተውኩት «ተወ በትምህርት ያደሉ-በሃል፣ ይኑዱ-ሃል፣ መምሰል ይሻላል» ብለው ልጆች በመከራኝም «አንደዚያ ቢያደርጉ ከሰግዕትነት ነው የምቆጥረው» ብዬ በልቤ በእምረ ታዩ ጽንጻሉ፣ እንደከተር ተምሳሪ ድንግት በኩራር አገኝተውኝ «ምንው ቀረህ? ለምን አትመጣም?» ሲሉኝ «እሺ እመጣለሁ፣ አልቀሁም» አላለሁ እንጂ ፊት ለፊት «አምቤ» አልልም። ግን ደግሞ ያቼን ነገር ብሞት አላኛን ትም። ብቻ ይህ ይበቃል ወይ? ማንን መጠቅት ለራሰ መጠንቀቅ በፈ ነው? ሲሉቼን፣ የሂዳትን እንዲመለሱ፣ በመሄድ ላይ ያሉት እንደቆሙ፣ ለመሄድ እያሰቡ የሚያመነጩትን ባለመሄዱ እንዲረጉ ማድረግ አያስፈልገው ወይ? እንዲህ እንዲህ ያለው ሐሳብ በልቤ ይገባል ጀመር። በዚህ ላይ ባለሁ ሁለተኛው አሎድ ደረሰና እንደተለመደው። ማኅበሩ ተሰበሰበ። ጸሎት ተደገመ። ስብኩቱንም ገድሎ ባጭሩ ደግሞ ሲያበቃ «አንተም እንግዳው አንድ ነገር መናገር አለብህ እንጂ፣ እኔኮ የወታደር፣... ልጅ ነኝ፣ አንተ ግን ቅኔ የተቀኘህ የካህን ልጅ መሆንህን የሐረር ደርሟቸው ልጆች ነገረውኛል።» አለ። ሌሎቹም ሐሳቡን በመደገፍ አጨብጨቡ። እኔም ተነሥቼ በልቤ ይገባ የነበረውን የሃይማኖት ተቆርቋኔነት ሐሳብ በጋለ ስሜት፣ በሰንከሳር ንባድ በሰላ አንደበት አካሎት ደብራላቸው። ቀጥሎም ስሜቱ ያለመጠን ስለተቀሰቀሰ ሰጠኝን የገጠምካትን የማርኛ ጉባኤ ቃና «ለመደምደሚያ ላሰማችሁ» አልኳቸው። አጨብጨቡ። ግጥሚ ይቺ ብቻ ነበረች።

በሰንከሳር በሰበሰቡት አየተደለለ አረ ሄደ ሄደ ሄደ ኩብለለ።» /ገጽ 103-105/

ከዚህ በኋላ ደግሞ በ1939 ዓ.ም. በተፈሪ መካከን ት/ቤት ጠፍፍ ጥላ ሥር የት/ቤቱ ወጣቶች አየተሰበሰቡ ነገር ሃይማኖትን መማር ጀመሩ። ይኸም ጉባኤ ለ10 ዓመታት ያህል ጠፍፍ ጥላ ሥር ሲካሄድ ከቆየ በኋላ በ1949 ዓ.ም. ወደ ምስካፍ ገዙ ናን መድጋኔን ስለተክርስቲያን ተካውሮ የተምሮ ማሰተማር ማኅበር ተባለ።

የመጀመሪያዎቹን የስ/ት/ቤቶች አንዱ ልዩ የሚያደርጋቸው የተደራጁት

በማኅበር መሆኑ ነው። ዓምደ ሃይማኖት ወጣቶች መንፈሳዊ ማኅበር /አዲስ አበባ ገቢ ንብርአል/ የምክህ ደናግል ወጣቶች መንፈሳዊ ማኅበር /አዲስ አበባ ተከለሃይማኖት ቤተክርስቲያን/ የክብረ ተዋሕዶ ወጣቶች መንፈሳዊ ማኅበር /ባሕር ዳር ጊዮርጊስ/ የከሃቲ ብርሃን ወጣቶች መንፈሳዊ ማኅበር /መቀለ/ ቀደምት ተጠቃሾች ናቸው።

ሌላው ባሕርያቸው ደገሞ አብዛኛቹ የተመሠረቱት ያለ አደራጅ በራሳቸው ፍላጎት የተመሆኑ ነው። ሕገና ሥርዓት ባለውጣበት፣ መምሪያ ባለቀዳ መበት ጊዜ የራሳቸውን ውስጠ ደንብ አውጥተው በአባቶች በማሰጠት መቋቋማቸው የዚያን ዘመን ወጣቶች የነበራቸውን የመንፈስ ጥንካሬ ያሳያል።

ለዚህ ዓይነት ማኅበር መስፋፋትና ለሰንበት ቀን ትምህርት መጀመር ዓይነተኛ ሚና የተጫወቱት ገብሃዊው ዲያቆን ኢድዋርድ ናቸው። ዲያቆን ኢድዋርድ የቅድስት ሥላሴ መንፈሳዊ ኩሊጅ መምህር ሰነድ-በት ወቅት ከ7 ዓመት ሥላሴ መምህርን በየአኩድ ተደልፎለው በመርጃ መሳሪያነት እንዲያስተምሩባቸው አድርገዋል። በ1950 ዓ.ም. ደገሞ ሃይማኖት አቤው ተመሥርተዋል።

በ1953 ዓ.ም. መምህራን የውሎ አበል ተመድቦላቸው እየዞሩ ማስተማር ጀመሩ። በ1954 ዓ.ም. ደገሞ ከሰዋሰው ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ መንፈሳዊ ኩሊጅ መምህራን መመደብ ተጀመረ። ከአምስት ዓመት በኋላ ደገሞ የሰንበት/ቤት መምህራን ጸ/ቤት በመንገድ ፓትርያርክ ገቢ ትከፈተ። በ1966 ዓ.ም. የወጣቶች መንፈሳዊያን ማኅበራት አጠቃላይ የሰብከተ ወንጌል ማኅበር የሚል መጠሪያ ተሰጠው። ከ3 ዓመት በኋላም የወጣቶች ጉዳይ መምሪያ ተብሎ በመምሪያ ደረጃ ተቋቋመ። በ1970 ዓ.ም. የመጀመሪያው የወጣቶች ፍላጎት «ፈለገ ጥበብ» መታተም ጸግራ ሥራው ቆመ።

ከዚህ በኋላ የነበረው ጊዜ ለወጣቶች አገልግሎት ፈታኝ ነበረ። በወቅቱ በነበረው ገርግር የተነሣ በቤተክርስቲያን ዙሪያ ተሰባስቦ ለመገኘት በወጣቶች ዘንድ ፍርሃት በመፈጠሩ የወጣቶች መንፈሳዊ እንቅስቃሴ ቀዝቀዘ ብሎ ነበር ለማለት ይቻላል። አካላዊ ሲቋቋም ከርሱ ሌላ የወጣቶች ማኅበር መኖር የለበትም በማለት ከመንገሥት ሰብአ ለውጫው መመሪያ የተነሣ በማኅበራት መልክ የተቋቋሙት የወጣቶች ማኅበራት በጥንቱ ስማቸው የሰንበት ት/ቤት መባል ጀመሩ።

ከ1976 ዓ.ም. በኋላ ምንም እንኳን ወጣቱ ትውልድ እገዚአብሔር የለም በሚለው ፍልስፍና እየተጠቃ ቢመጣም፣ በወቅቱ በነበሩት ጠንካራ አቤው ምክርና ትምህርት፣ በአንዳንድ ወጣቶች ጽናትና በሌላው እገዚአብሔር

ቸርነት የሰንበት ት/ቤቶች እንቅስቃሴ እየጉለበት ሄደ። በዚህ ወቅት የተከሰተው ሌላው የታሪክ ምዕራፍ ደገሞ ተሰባስቦ ለመማር ቀደምት የነበሩት የተቋም ተማሪዎች ወደ ሰንበት ት/ቤት እንደገና መምጣት ነበር።

በ1977 ዓ.ም. የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ተማሪዎች ወደ ጋምቤላና መተክል በተጓዙበት ጊዜ የበለጠ በመቀራረባቸውና የእገዚአብሔርን ቃል መማር በማዘውተራቸው ወደተቋማቸው ሲመለሱም በተለይ የአዲስ አበባ የኒቨርሲቲ ተማሪዎች ወደ ተምሮ ማስተማር በመሄድ በ1977 ዓ.ም. ገብላ ጀመሩ። ይህ ሁኔታ ለ6 ዓመታት ከቀጠለ በኋላም በ1983 ዓ.ም. የተቋም ተማሪዎች በባላቱ ካምፕ በተሰበሰቡ ጊዜ እገዚአብሔር ለሥጋ የተባለው ለመንፈስ ቀደር በዚያ አስቸጋሪ ቦታ ተማሪዎች ቃል እገዚአብሔር መማር በመቻላቸው እንቅስቃሴው በመላ ሀገሪቱ ተሠራጭቶ በአርባ ምንጭ ውኃ ቴክኖሎጂ በዓለማዊ ገብርና የኒቨርሲቲ፣ በአምቦ እርሻ ኩሊጅ በአዋግ እርሻ ኩሊጅና መምህራን ተቋም፣ በኩተቤ መምህራን ኩሊጅ፣ በጉንደር ህክምና ሳይንስ፣ በቦሀር ዳር መምህራን ኩሊጅ፣ በጅማ መምህራን ተቋም፣ እርሻ ኩሊጅ እና ጤና ሳይንስ፣ ወዘተ ለመስፋፋት ሰቃ። ይህ የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ወደ ሰንበት ት/ቤት መምጣትም ቤተክርስቲያን አጥታው የነበረውን ትውልድ እንድታገኘው አስችሏል። በአገል ፍልስፍና ተይዞ የነበረው ወጣትም የቤተክርስቲያን እምነት፣ ሥርዓትና ትውልድን እንዲያውቅና ራሱን ለሕገ እገዚአብሔር እንዲያስገዝ ረድቶታል።

በአሁኑ ጊዜ ወጣቶች በዘገዘዙት ት/ቤቶቻቸው አማካኝነት ትምህርተ ሃይማኖትን በመማር፣ በሰበካ ጉባኤ አስተዳደር በመካፈል፣ በልማት ሥራ በመሳተፍ ለቤተክርስቲያናቸው የሰከላቸውን አስተዋፅዖ በማበርከት ላይ ናቸው። የወረዳ ቤተ ክህነትና የአጥቢያ ቤተክርስቲያን ሰበካ ጉባኤ በውጥ ባልተቋቋመባቸው ቦታዎች ሳይቀር ወጣቶች በቤተክርስቲያን ጥላ ሥር በመሰባሰብ የነገ ተረካቢነታቸውን አስመስክረዋል።

የሰባሌ ወንጌል ችግር ባለባቸው የገጠርና የዳር ሀገር አካባቢዎች ጊዜያቸውን፣ ጉልበታቸውንና ገንዘባቸውን ሠውተው ከቦታ ቦታ በመዘዋወር የተዘገ አብያተ ክርስቲያናትን የሚያስከፍቱት፣ ሕዝቡን የሃይማኖት ትምህርት የሚያስተምሩት፣ የንግሥ ሥርዓቱን የሚያደምቁት ወጣቶች ናቸው። ስለዚህ ህም ይኼን ተተኪ ትውልድ በሚገባ ለመቅረብ ይቻል ዘንድ በቤተክርስቲያናትን በኩል የሚከተሉት ነጥቦች ቢጠኑ መልካም ነው።

1. ወጥ የሆነ ሥርዓተ ትምህርት ቢዘጋጅ፤

- 2. ስ/ት/ቤቶች የትምህርት ቤት አደራ ጃጀት ይኖራቸው ዘንድ አስፈላጊው ሁሉ ቢገዛቸው፤
- 3. እንደትርፍ ነገር የመታየታቸው አገጣጣሚያ ቢወገድ፤
- 4. በዕረፍት ጊዜያት ልዩ ልዩ ሥልጠናዎች የሚያገኙበት መንገድ ቢመቻች፤
- 5. ወጣቶችን የሚመጥኑ የሃይማኖት መጻሕፍት ቢዘጋጁ፣ የሃይማኖታቸውን በሚገባ ዐውቀው በአባቶቻቸው ቦታ የሚተኩ ወጣቶችን ማግኘት ይቻላል። እገዚአብሔር የነገው ገዲችንን ያሳምርልን። አሜን።

- ምንጭ
- 1. መንግሥቱ ለግጥ ድግሙ ብዕረኛ፣ ሚጋ አሳታሚ /1978/
- 2. ዜና ቤተክርስቲያን፣ ጥር 11/88 እና ጥር 12/88

በርባን

ግር 15፡6-15 ወርቅነሽ ቴፋ
ሞትህ በሕይወት ሊለወጥ ከእስር ቤት ስትፈታ ፍርድህ በርሱ ላይ ሲፈረድ ጌታ ሊሞት በእንተ ፈንታ የታሰርክበት ሰንሰለት ወልቆ ወደ እርሱ ቢተካ ወንጀለኛው ልትለቀቅ ፍጥረት በሙሉ ሲያወካ በርባን !በርባን !ይፈታልን አየሱስ ግን ይሰቀል ! መጥሮ ስምህን ሊሸገም ምንም ሳይኖርበት በደል የተቆረጠውን ጉዳይ ሞትህን ሲሸረው ጌታ ማግ ከእስር ቤት ስትሰል ምን ተሰማህ የዚያን ለታ ? በታሰርክበት ወህኒ ቤት በሕይወት እንደማትቆይ ስቅለትህን እያሰብክ በፍርሃት ስትሰቃይ ዓለም ሁሉ የጠህን ያበቃልህን ወንበዴ አንተነትክን ታሪክህን የቀየረልህን ግንደ የሰዓታት ጊዜ ብቻ የነበረው ዕድሜህን ምን ተሰምቶህ ይሆን ያኔ ሲቀጥልህ ሕይወትክን ገና በርባን ነገር ሁሉ ተለውጦ ኃጥኡ ጻድቅ መባልህ አስቸጋሪውን ወንበዴ ዓለም ይፈታልን ያለህ በእንተ ፈንታ ቢተካ ሞትህን እሱ ሊሞተው የጌታህን ወላታ ምን ያህል ነው ያስተዋልከው? በርባን ብዙ ነበር ጥፋትህ የኃጢአትህ አንድምታ አርሱ ምንም ያላረገው ጌታ ሞት ባንተ ፈንታ። « ወሰብህት ለእገዚአብሔር »

ወጣትነትና መንፈሳዊነት

ዲ. ደጀኔ ቢፊሬው

ወጣትነት የተለያዩ የሥነ ፍልገትና ስሜታዊነት የሚያይሉበት በመሆኑ ለዩ የሆነ ጥበቃ የሚያስፈልገው የዕድሜ ደረጃ ነው። ጌታችን በወንጌል ቅዱስ ጴጥሮስን «ጠባብቅን ጠብቅ» ብሎ አደራ የሰጠው፤ ወጣቶች ነፃ ፈቃዳችንን ተጠቅመን በጋጠላት እንዳንወድቅ የሚጠብቀን እርኅ ባለ ሚያስፈልገን ነው።

በጠቅላላው ወጣቶች ከተ የሆኑ የሥነ ፍትወታት ስለሚያይሉበት ለአያሌ ጋጠላቶች የምንጋለጠው በዚህ ወቅት ነው። በመሆኑም በዚህ የአሳት ነት ዘመናችን ለማንበራዊውም ሆነ ለመንፈሳዊው ስነ ለሚን ብለን መገኘት ያቅተናል። ከመንፈሳዊው ስነ ለሚን ይገኛል። እና ከማንበራዊው ስነ ለሚን ስለ ጋር ሁልጊዜ እንገላለን። የምንጣውም ከስነ-ወጣ ብለን በምንሠራው ሥራ ነው። ከተ የሆነ የወጣትነት ምኞት ምን ብለው ከተከተሉት በጋጠላት ባሕር ያሰምጣል። ይህ ብቻ ሳይሆን ፈጥነው በገሰሐ እስካልተነሡ ድረስ እስከ መጨረሻው ረገድ የሚገባ ለሁለተኛው ሞት አሳልፎ የሚሰጥ ነው። ሁለተኛውም ሞት ወደ ላሳት ባሕር መጣል ነው። ራእ 20+14።

ወጣቶች በመንፈሳዊ ሕይወት ውስጥ ለመኖር የገድ ከጋጠላት መለያት እና ከበደል መራቅ ይኖርብናል። በመንፈሳዊ ሕይወት በመጽናትም ፍቅርን፣ ደስታን ሰላምን፣ ትዕግስትን፣ ፍርሃትን፣ ጠንቅታን፣ እምነትን፣ የሞትን ግፍራትና ራስን መግዛት ይጠበቅብናል። ገላ.5+22። ይህም የሚሆነው ከተ ከሆነ የጉልበትነት ምኞት በመሸጥ የጭንቀትም ቀን ሳይመጣ በጉበጃናችን ወራት ፈጣሪያችንን እገዛለብሁኝ ስናስብ ብቻ ነው። መዝ 12+1፣ 2ኛ ጢሞ 2+22። ምናልባት እንዴት ይቻላል እንደ ይሆናል። ይሁን እንጂ ጌታችን በወንጌል «ለሚያምን ሁሉ ይቻላል» ያለውን መርሳት አይገባም ግር 9+23። ቅዱስ ጳውሎስም «ኃይለን በሚሰጠን በክርስቶስ ሁሉን እችላለሁ» ያለው ለዚህ ነው። ቆላ 4+13።

የወጣቶች ችግር በመንፈሳዊ ሕይወት ውስጥ እጅግ ብዙ ቢሆንም ጠቅላላ ባለ መልኩ ጥና ጥና የተባሉትን

ችግሮች ከዚህ እንደሚከተለው ለመመልከት እንሞክራለን።

1. የራስ ችግር :-

በመንፈሳዊ ሕይወት ውስጥ የራስ ችግር የሚፈጠረው «እኛው ራሳችን ለራሳችን እናውቅለታለን፤ ሕፃን አይደለንም፤ ራሳችንን በራሳችን መምራት እንችላለን። የቤተሰብም ሆነ የአባቶች ክህናት ምክር አያስፈልገንም።» ግለት ሰንጀምር ነው። ይህም ችግር ሲጀምር «በለእኔ ምን አገባችሁ?» ያሰኛል። በዚህ የቤተሰብ ጥያቄ ላይ ህርት ቤት የመምህራን፣ በቤተክርስቲያን ደግሞ የጠናት ምክር ያሰጠላናል። በዚህን ጊዜም የሚመክሩን ሰዎች ዓይን ውስጥ ያለችው ጉድፍ እንጂ ብዓይናችን ውስጥ የተጋደመው ምሰሶ አይታየንም። ከዚህም የተነሣ መካሪያዎቻችንን የበደሉንን ያህል ሰንኩንን እንገኛለን።

ለሰው ያለው በመንፈሳዊ ሕይወት ውስጥ ነገር ገን «ትምህርትህን በአገባቡ ተከታተል፤ ፈተና እንዳትወድቅ በርትተህ አጥና፤ ከትምህርት ቤት አትቆር።» የሚለን ሰው ጠላታችን ነው። በመሥሪያ ቤትም «የሥራ ሰዓት አክብር፣ ሥራ ክብር ነው፤ ስለሆነም ለሥራ አትቀልድ» ሰን ባልም ይከፋናል። እንዲህ የሚለውንም አለቃ «ጫቅሚቅህን ለሚሰጥ ሰዓት ወዘተ...» እያልን የተለያዩ ስም እንሰጠዋለን። «መጽናት አታብዛ፣ ገንዘብህን በሆነ ባለሆነው አታባክን፤ አጎራ አትበለጥለሁ፤ በመጠን ኑር፣ ከእገሌ በምን እንሳለሁ እያልክ ከሌላው አትፈካከር፤ እንደ አቅምህ በመጠን ኑር ወዘተ...» የሚለን ሰው በእኛ ዘንድ ምቀኛ ነው። ታዲያ ተማሪዎች ማት ሪክ ግለፍ ተሰናገን ሥራ ፈቶች ሆነን ሰንክራተት፣ ሠራተኞች ከሥራ ሰንባ ረርገጥን ደግሞ ከሆነ ሰንክሮ ለገዢ አብሔርን ማግራር እንጀምራለን። ይህ ሥጋዊ ውድቀትም ለመንፈሳዊ ውድቀት ይዳርገናል። ይህም የሚሆነው መንፈሳዊነት ግለት «እገዛለብሁኝ ያውቃል»። እያሉ በሰንጠረዥ ተይዞ በክርክርክት መኖር ስለሚመስለን ነው። በመጨረሻም እኛው ራሳችን ጉትተን ባመጣነው ችግር ተሰነክለን ከመድደቅ አልፎ ለሌሎችም መሰናክል እንሆናለን።

«እኔ ለራሴ አውቃለሁ።» ግለት ፍጻሜው እንደሚያምር ከጠፋው ልጅ ሕይወት በሚገባ መግር ይቻላል። «አንድ ሰው ሁለት ልጆች ነበሩት። ከእነርሱም ታናሹ ለባቱን ለባቱ ሆይ ከገንዘብ የሚደርሰንን ክፍል ሰጠኝ አለው። ገንዘቡንም አካፈላቸው። ከጥቂት ቀንም በኋላ ታናሹ ልጅ ገንዘቡን ሁሉ ሰጠሰው ወደ ራቱ አገር ሄደ፤ ከዚያም እያባክ ገንዘቡን በተነ። ሁሉንም ከከሰረ በኋላ ጠይቆ አገር ጸጉ ራብ ሆነ፤ እርሱም ይጨነቅ ጀመር። ሄዶም ከዚያች አገር ሰዎች ከአንዱ ተጸባሪ፤

እርሱም እሪያ ሊያሰማራ ወደ ሚዳ ሰደደው። እሪያዎችም ከሚሰሉት አሰር ሊጠገብ ይመኝ ነበር። የሚሰጠውም አልነበረም።» ይላል። ሉቃ 15+11-16።

ስለዚህ አንድ ወጣት ራስን ከሌላው የተሻለ አድርጎ በመቆጠር በትዕቢት መጓዝን ትቶ «ማንም አንዳች የሚያውቅ ቢመስለው ሊያውቅ እንደሚገባው ገና አላውቀም»፤ «ማንም ራሱን አያታልል ከናገተ ማንም በዚህች ዓለም ጥበቅ የሆነ ቢመስለው ጥበቅ ይሆን ዘንድ ሞኝ ይሁን»፤ «ማንም የቆመ ቢመስለው እንዳይወድቅ ይጠንቀቅ» እንዳለ ሐዋርያው ራስን በትህትና መንገድ መምራት ያስፈልገዋል። 1ኛ ቆሮ. 8+2፣ 1ኛ ቆሮ. 3+18። «ህብታም ነኝና ባለጠጋም ሊያሰው አንድም አንኳ አያስፈልገኝም የምትል ስለሆንህ፤ ጉስጫላና ምስኪንም ደህም ዕውርም የተራቆትህም መሆንህን ስለማትውቅ፤ ባለጠጋ እንድትሆን ባለጋት የጠጋውን ወርቅ ተጉናጽፈህም የራቆትነትህ ኃፍረት እንዳይገለጥ ነጭ ልብሰን፤ ቶታይም ዓይኖችህን የምትኳለውን ግራ ከእኔ ትገዛ ዘንድ ለመክርሃለሁ።» ራእይ 3+17-18 እንዳለ መጽሐፍ በትህትና ወደ እገዛለብሁኝ መቅረብ ይገባል።

2. የጓደኛ ችግር

በወጣትነት ዘመን ጋጠላትን ከጓደኞቻችን ለግግር እንችላለን። በዚህ በወላጆች እና በቤተክርስቲያን ደግሞ በመምህራን ምክር ተይዞና ተጠብቆ የነበረውን የወጣትነት ሕይወታችንን እንደ ስሜቱ የሚገፋፋው ባልንጀራ ሲያጋጥመን ደስታውን አንችልም። ምክንያቱም መንፈሳዊውም ሆነ ባሕላዊው ነገር ሁሉ ተዕዕኖ ወይም ጓላ ቀር ነት መሰሉ ስለሚታዩን ነው።

ለዚህም ላይ ያደገ «ከጠግግ ጋር ጠግግ ሆነን ትገኛለህ።» ያለው ከተ ባልንጀርነት በመንፈሳዊ ሕይወት ውስጥ የሚያመጣውን ችግር ሲገፋፋ ነው። መዝ 17+26። ቅዱስ ጳውሎስም «ከተ ባልንጀርነት መልካሙን አመልክቶልሁ»። ብሏል /1ኛ ቆሮ. 15+33/ ነቢዩም ሆነ ሐዋርያው እንደተናገሩት በጓደኛ ምክንያት ሕይወታቸው የተበላሸባቸው ወጣቶች እያሉ ናቸው። ከእነኚህም መካከል፡-

- የጉሥ ዳዊት የቤከር ልጅ አምናን በጸመት ተፈትኖ እገጥን ትዕግርን እስከ መድፈር የደረሰው ጓደኛው አይናዳብ በመከራው መንገድ ተገዛ ነው። 2ኛ ሳሙ. 13+1-19

- የጉሥ ሰሎሞን ልጅ ሮብ ዓም የእስራኤልን ሽግግሎች አሳገኛ መንገሥቱን እስከ ግጣት የደረሰው በጓደኛ ከተ ምክር ምክንያት ነው። 1ኛ ነገ 12+11/።

- ኃያሉ ሰምሰን የእገዛለብ ሕርን ምሥጢር አውጥቶ በጠላቶቹ

እጅ እንዲወድቅ ያደረገው ያደሊላ
ጓደኝነት ነው። መሳ 14+15።

-ንጉሥ ሰሎሞንንም በእምል
ኮተ ጣላት እንዲወድቅ ያደረገው ያደረገ
ያን ሴት ልጅ ጓደኝነት ነው። 1ኛ ነገ
3+1 ፣ 11+1።

አንድ መንፈሳዊ ወጣት ግን
ከ-ንግድም ሰው ጋር ሊኖረው የሚገ
ባው ጓደኝነት ወይም ወዳጅነት ሃይማኖት
ቱን እስካልነካ ድረስ መሆን አለበት።
ከዘፋኞች ጋር እየዋለ ዘማሪ፣ ከሌቦች
ጋር እየዋለ መጽሐፍት፣ ከመኖሩቃን ጋር
እየዋለ ክርስቲያን መሆን አይችልምና
እንደዚህ ካሉት በአንጉል ሥልጣኔም
ከተተበተበት መራቅ ያስፈልጋል።
«ለዚህ ናለም ከሚመኙና የአሮጊቶችን
ሴቶች ከሚመሰል ተረት ራቅ» እን
ዳለ። 1ኛ ጢጥ.4+7።

3 የቤተሰብ ችግር

የወላጆች መንፈሳዊ ሕይወት
ችግር ካለውና ካልተሰተካከለ ልጆችም
ሚያድጉት ይኸንኑ ይዘው ነው። ከማ
ሉም እና ከማያስቀድሰ ቤተሰብም
መንፈሳዊ ልጅ መጠበቅ ከብት ካልዋ
ለበት ስፍራ ከብት የመልቀም ያህል
ነው። ምክንያቱም ወላጆች ከመንፈሳዊ
ሕይወት ተለይተው የሚያመነጻፍ፣
የሚሰኩ፣ የሚያዋብረብሩ፣ የሚመቻኙ፣
የሚታቡ፣ የሚገቡ እና ለከፋ ነገር
ሁሉ የሚሮጡ ከሆኑ፣ አንድ ሰው
የሚያዳደው ያንን የዘራውን በመሆኑ
ልጆችም የሚሰማሩት በዚህ ጎዳና
ነው። ልጆች የሚወርሱት የወላጆቻቸ
ውን መልክና ሀብት ብቻ ሳይሆን ባሕ
ርያቸውንም ጭር ነው። በመጽሐፍ
ቅዱስ የወላጆቻቸውን ከፋ ባሕርይ ተላ
ብሰው በወላጆቻቸው ከፋ ጎዳና የተ
ጓዙ ብዙዎች ናቸው። ከእነዚህም መካ
ከል።

- የኢየሱስም ልጅ ናዳብ
የተጓዘው አባቱ በተጓዘበት ጉዳይ ነው።
«በይሁዳም ንጉሥ በአሳ በሁለተኛው
ዓመት የኢየሱስም ልጅ ናዳብ በእስ
ራኤል ላይ ነገሠ ፣ በእስራኤልም ላይ
ሁለት ዓመት ነገሠ። በእግዚአብሔርም
ፊት ከፋ አደረገ፣ በአባቱም መንገድ
እስራኤልንም ባሳተበት ጋጢአት ሄደ።»
ተብሎ ተጽፏል። 1ኛ ነገ 15+25-26።

- የአሳ ልጅ ኢየሣፍጥ
የተጓዘው አባቱ በተጓዘበት ጉዳይ ነው።
በአባቱም በአሳ መንገድ ሁሉ
ሄደ፣ ከእርሱም ፈቀቅ አላለም ፣ «በእ
ግዚአብሔርም ፊት ቅን አደረገ፣ ነገር
ግን በኮረብቶቹ ላይ ያሉትን መስገጃ
ዎች አላራቀም፣ ሕጹቡ ገና በኮረብቶቹ
ላይ ባሉት መስገጃዎች ይሠጥና ያጥን
ነበር።» ይላል። 1ኛ ነገ 22+43።

- በልግሮም የተጓዘው በአ
ባቱ በኖቡክነር መንገድ ነው። አባቱ
የቤተ መቅደስን ገዋያት ዘረፈ፣
እርሱ ደግሞ በንጥፍ ቅድሳቱ በላበት

ጠጣበት በዚህ ምክንያት ተቀሠ።
1ኛ ሳሙ 15+1-35።

በመሠረቱ የአንድ ወጣት
ክርስቲያን ወላጆቹ እሳት ወንድሞቹ
ዘመድ ወዳጆቹ ብቻ አይደሉም። ነገር
ግን በነጠረችው የእምነት ጉዳይ በፍ
ጹም አንድነትና መተሳሰብ የሚጓዙት
የመንግሥተ ሰማያት ተጓዦች ምእመ
ናን ሁሉ እንጂ። የሳላል ልጅ የናታን
የአባቱ መንገድ ባይሰማማው አባቱ
የሚያሳድደውን ዳዊትን ጓደኛ አደረገ።
የናታን ከአባቱ ወይም ከቤተሰቡ ይልቅ
የእግዚአብሔርን ሰው ዳዊትን መረጠ።
«የየናታን ነፍስ በዳዊት ነፍስ ታሠ
ረች። የናታንም እንደ ነፍሱ ወደ
ደው።» 1ኛ ሳሙ.18:1። አጼ ፋሲለደ
ሰም ለሃይማኖታቸው ሲሉ የካቶሊክን
እምነት ተቀብለው የነበሩትን አባታቸ
ውን አጼ ሰብንዮስን ተቃውመዋቸዋል።

ምንም እንኳን ለቤተሰብ ችግሩ
ምንጭ ወጣት ነው ባንልም አግዚአ
ብሔርን መጠሪያ አድርጎ ቤተሰቡ
የተዘፈቀበትን የጋጢአት አረንቋ ግን
የመቃወም ጋላፊነት አለበት። እግዚአብ
ሔርንም ይዞ የተሸነፈ የለም።

4 የአካባቢ ችግር

ወጣቶች ከላይ ከተራ ቁጥር
አንድ እስከ ሦስት የተዘረዘሩት ችግ
ሮች ከሞላ ጉደል ባይኖሩብንም የአካ
ባቢ ችግር ግን የወል ችግራችን ነው።
የምንኖርበት አካባቢ መልካም ካልሆነ
በመንፈሳዊ ሕይወታችን ላይ ትልቅ
ተፅዕኖ ያደርግብናል። ለምሳሌ ጫት
መቃም ባሕላቸው በሆነ ሕብረተሰብ
መካከል በመኖራቸው ቃሚዎች ሆነው
የቀሩ ሰዎች አሉ። ጫት ብቻም ሳይ
ሆን የዘመቱ ፣ የመጠጡ ፣ የጉበው ፣
የማዋርበሩ ወዘተ... ነገር ሁሉ ባሕል
እየሆነ በመምጣቱ እጅግ አሳሳቢ
ደረጃ ላይ ደርሷል ማለት ይቻላል።
እግዚአብሔር አብርሃምን ከካራን
ያዕቆብን ደግሞ ከሴኬም ውጦ የላቸው
የነበሩበት አካባቢ ለመንፈሳዊ ሕይወት
ሰለማይመች ነበር። ዘፍ 12+1፣
35+1። ሕጹቡንም «ከባቢሉን መካከል
ሸኹ። ከከላዳውያንም ምድር ውጡ።»
ኤር 50+8 «ከባቢሉን ውጡ ከከላዳው
ያንም ኩብልሉ።» እያለ በነበረበት የተና
ገራቸው ለዚህ ነው። ለአሳ 48+20።
ይኸውም ለምልኮት ጣላትን ከአካባቢየ
ቸው በመማር ወደ ለምልኮቱ እንዳይ
ሳቡ ነው። በአዲስ ኪዳንም ጌታችን
ደቀመዛሙርቱን «ከፈሪሳውያንና ከሱዳ
ቃውያን እርሾ ተጠንቀቁና ተጠብቁ።»
ያላቸው፣ ከቤተሳይዳ መንደር አውጥቶ
የፈወሰውንም ዕውር « ወደ መንደሩ
አትገቡ ያለው አካባቢው ተፅዕኖ ሰላ
ለው ነው። ማቴ 16+6 ፣ ማር 8+26።
በአካባቢ ችግር የተነሳም የማይገባ
ሥራ የሠሩ ሰዎች ብዙዎች ሲሆኑ፣
ከእነዚህም መካከል ፡-

የያዕቆብ ቤተሰቦችና ከእር
ሱም ጋር የነበሩት እንግዶችን አማል
ክት ከማምለክ አልፈው የጣቶታቱን
ምሳሌ በቤተ መልክ እስከማንጠልጠል
የደረሱት በአካባቢ ተፅዕኖ ነው። ዘፍ
35:1-5።

- እስራኤል ከግብፅ የባርነት
ቤት በኃይል የወጣቸውን እግዚአብ
ሔርን ትተው በሲና በረሀ የወርቅ ጥጃ
እስከማምለክ የደረሳቸው ተወልደው
የዳጉበት አካባቢ የገብፅ ሰዎች አምል
ክት ተፅዕኖ ነው። ዘጸ 32+1-6፣።

- በሞዓብም በዘመት የጣላ
ቸው የአካባቢ ተፅዕኖ ነው። ዘጉ 25+1

- የያዕቆብን ልጅ ዲናን በዘ
መት እንድትወድቅ ያደረጋት እንዲሁ
የአካባቢ ተፅዕኖ ነው። ዘፍ 34+1-
31።

- ደማሰንም ወደ ተሰሎንቄ
ያሰኩበለለው የአካባቢ ተፅዕኖ ነው።
2ጢጥ 4+10

ወጣቶች በአካባቢያችን የምና
የው እና የምንሰማው ሁሉ ተፅዕኖ ስለ
ሚያደርግብን በቤተክርስቲያን እንደምን
ማረው ለመኖር በጣም እንችገራለን።
የወጣትነት ችግር በመንፈሳዊ ሕይ
ወት ውስጥ እጅግ ውስብስብ በመሆኑ
ይህን ይመሰላል ወይም ይህን ያህል
ማለት ረጸጦ አይቻልም። ምክንያቱም
ችግሩ ከሥጋና ከደም ጋር የተዋሐደ
ሰለሆነ በቀላሉ ለማሰራዳት እና
ለማሳየት የሰቅገራል። ጦርነቱም
ያለው ከውስጥ ነው። በውስጥ ሰውነታ
ችን ፈቃድ ሥጋችንና ፈቃድ ነፍሳችን
እርስ በርሳቸው ይቀዋሙሉ። መንፈሳ
ዊው ሕግ እና ሥጋዊው ሕግ ሰውነትን
የጦርነት አውድማ አድርገው ይዋጋሉ።
ገላ 5+17። ቅዱስ ጳውሎስ እንዲህ
ጻይነት ችግር ባለበት ሰው ሕይወት
ውስጥ ተገብቶ ሲኖገር «ሕግ መንፈሳዊ
እንደሆነ እናውቃለንና፤ እኔ ግን ከጋጠ
አት በታች ለሆን የተሸጥሁ የሥጋ ነኝ
የማደርገውን አላውቅምና፤ የምጠላውን
ያን አደርጋለሁ። ጳፍ ግን የምወደውን
እርሱን አላደርገውም። የማልወደውን
ግን የማደርገግ ከሆንሁ ሕግ መልካም
እንደሆነ እመሰክራለሁ እንደዚህ ከሆነ
ያን የማደርገው አሁን እኔ አይደለሁም
በእኔ የሚያደር ጋጢአት ነው እንጂ።
በእኔ ማለት በሥጋዬ በነ ነገር እንዳ
ይኖር አውቃለሁና፤ ፈቃድ አለኝና፤
መልካሙን ማድረግ ግን የለኝም። የማ
ልወደውን ከፋ ነገር አደርጋለሁና። ጳፍ
ግን የምወደውን በጌ ነገር አላደርገ
ውም። የማልወደውን የማደርግ ከሆንሁ
ግን ያን የማደርገው አሁን እኔ አይ
ደለሁም። በእኔ የሚኖር ጋጢአት ነው
እንጂ» ብሏል። ሮሜ 7+14-20።
ወጣቶች መንፈሳዊያን ለመ
ሆን እና ከሥጋ ትብትብ ለመላቀቅ
እንፈልጋለን፤ መፈለግም ብቻ ሳይሆን
መንፈሳዊውን ጉዞ ጀመር እናደርግ
ዋለን። ጳፍ ግን አንድ ሰሞን ብቅ

ሐር-የካሪት/መጋቢት 1989 ዓ.ም ልዩ ለትም

እንልና እንጠፋለን ፤ አንገፋብትም፤ ወይም በትዕቢት እንወድቅና በጊደብ ሉሰ አሸክላ እንያዳለን። ከመንገድ ጸር እንደወደቀው ዘር ገና ሳንበቅል እንወ ሰዳለን ። ወይም በጭንጫ መራት ላይ እንደወደቀው ዘር ለጊዜው እንበቅልና ፈጥንን እንጠወልጋለን ፤ ከዚህም ሌላ በእሾሽ መካከል ወድቆ ከበቀለ በኋላ እንዳያፈራ በእሾሹ እንዳታነቀው ዘር በቤቱ ተተክለን ከበቀለን በኋላ በጎ ምግባር ፍሬ እንዳናፈራ በብልፅግና በዕውቀት እና በሥልጣን እንታነቃለን። ማቴ 13+1-4።

በመንፈሳዊ ሕይወት ውስጥ ያለ የወጣትነት ችግር የሚያበቃው በዚህ ብቻ ማለትም በምግባር ሕፃዕ /ጉድለት/ ብቻ አይደለም። ለሕፃዕ ሃይ ማኖት በመናፍቅነትም ያጋልጣል ። በጊዜአችን አንዳንድ ወጣት መንኲሳትን ጭምር በተሀድሶ ስም ለመናፍቅ ነት አሳልፎ የሰጣቸው ይኸው ችግር ነው። እነዚህን ደግሞ ወደ ቀደመ ሕይወታቸው መመለስ በጣም አስቸጋሪ ነው። ቅዱስ ጳውሎስ ስለእነዚህም ሲና ገር «አንድ ጊዜ ብርሃን የወጣላቸውን ሰማያዊውንም ስጦታ የቀመሱትን ከመንፈስ ቅዱስም ተካፋዮች ሆነው የነበሩትን መልካሙንም የእግዚአብሔር ቃልና ሊመጣ ያለውን የዓለም ኃይል የቀመሱትን በኋላም የካዳትን እንደገና ለንብሐ እነርሱን ግደስ የማይቻል ነው።» ብሏል። ዕብ 6+4-6።

በዚህ ሁሉ መፍትሔው ዛሬ በመንፈሳዊ ሕይወት ስለን የምንል ወጣቶች በቅድሚያ የቀደመትን አባቶች መንፈሳዊ ጉዞ መመልከት ይኖር ብናል። ምክንያቱም የመንፈሳዊ ሕይወት ደግሞ መንገድ ከፋ ገኝ እኛ ባለመሆናችን የገድ ከእነርሱ ሕይወት መግር ችግሩን እንደት እንደተወጡትና ፈተናውን እንደት አድርገው እንዳለቱት ግጥናት አለብን። ምክንያቱም የምንጋደለው አንድ ጊዜ ለእነርሱ ስለተሰጠች ሃይማኖት ነውና። ይህ ቁጥር። ቅዱስ ጳውሎስም ለዕብራውያን በጻፈው መልእክቱ «የነርአቸውንም ፍሬ እየተመለከታችሁ በእምነታቸው ምሰራላቸው።» ያለው በዚህ ነው ዕብ 13+7። ለአብነትም መጽሐፈ መንኲሳትን መመልከት እጅግ ጠቃሚ ነው። ከዚህም ሁሉ ጋር በመንፈሳዊ ሕይወት ውስጥ ረጅም ጉዞ ከተጓዙ ወንድሞችና አባቶች ጋር ተቀራርቦ በመወያየት እና በመመካከር ከልምዳቸው ብዙ ነገር መግር ይቻላል። ከዚህ በተረፈ በመንፈሳዊ ሕይወት ውስጥ ፍሪን እንደ ሠለሱት ደቂቅ እንደ ጠዋቱዎሰና እንደ ሌሎችም ወጣትነታችንን ለእግዚአብሔር ለግብ ገዛት እንድንችል የእግዚአብሔር ቸር ነት የድንገል ግርም አግላጅነት አይለዩን አሜን።

ማን ይሆን ሩጫውን የተረዳ ?

ማን ይሆን ሩጫውን የተረዳ ? ብዙዎች ስለርጡ ያልርጡ በግርግር አምርት ያልተነጻ እምነትን ጦር ጋሻ አድርጎ በትዕግስት ከለላ መሸጎ ዓይኑን ከግላም ላይ የነቀለ እንደ ኢዮሱ በተሰፋይቱ ምድር ላይ የተከለ ለምድራዊ ሀብት ያልከነፈ ፤ ዓለምን በእምነት ያሸነፈ ማን ይሆን ሩጫውን ያወቀ ? ራሱን በፅኑ እምነት ያስታጠቀ ? ዘመን አመጣሹን ያልናፈቀ ? ስማያዊውን ሀብት በሩቅ ያዩ ከዚያች ለመድረስ መንፈሳዊነቱን ለሥራ ያላየ ለረኃብ ለጥግት ሳይበገር በሐሜት በጥላቻ ሳይማረር ሩጫውን በእምነት የጀመረ ተሰናክሎ ከበስተኋላው ያልዘረፈ። የዓለምን ኃጢአት ያልተመኘ ማን ይሁን ጊዜውን በሃይማኖት ዓይን የቃኘ ? ጊዜው ስርጥ ለፍጻሜ ወቅቱ ስክንፍ ሊጨርስ ዕድሜ። ሲፈራረቅ ምልክቱ የአምላካችን ትንቢቱ ረኃብ ፤ እልቂት ጦርነቱ ፤ የሰው በእምነት መሳሳቱ ፤ የሃይማኖት ድርጅት መብዛቱ የፍጻሜ ምልክቱ ፤ ትንቢቱ ። ፍቅር ጠፍቶ ሰይጣን ሲነገስ ፤ ዓለምን ሁሉ ሲያተራምስ። ማን ይሆን ጊዜውን በሃይማኖት ዓይን ያየ ከትንቢቱ ጋር ያስተያየ። አዝመራ ጠፍቶ በቡቃያ እህል ሲጠፋ ከገበያ ረኃብ ሲገን ጠም ማደሩ የሞት ዜና ሲተላለፍ ከየሀገሩ። እስቲ ማን አውቋል ትንቢቱን የፍጻሜ ምልክቱን። ነቅተን ባንሆን እንድንነቃ ለእውነተኛ ንብሐ እንድንበቃ ዝሙት ርኩሰት መጻራቱ ፤ መጠጣት መስከር ጥልግንሳቱ ምዋርት ቁጣ አድማኝነቱ ፤ ግጩስ መቃም መደነሱ ፤ በየጉዳዩ መልካሰኩ። የማይረሳ ጣለት ግምለኩ ፤ ለቃልቻ ለጠንቋይ መንበርከኩ። ሁሉ ቀርቶ የሥጋ ፈቃድ ፤ በቃል እግዚአብሔር እንድንጻፍ ። ፍቅር ደስታ ሰላም ትዕግስት እምነት ተሰፋ ራሱን መግዛት

ሆኖ የኛ ባህርያችን መለያችን ዐንተን ነቅተን በተዋሕዶ እምነታችን እንነሳ ለጉዞአችን።

መላኩ አተያሳ /ከእንፈሉ ወረዳ ቤተክርስቲያን የምን መድኃኔዓለም በንበት ት/ቤት/

ቅዱሳን

- አካሄዳቸው ከእግዚአብሔር ጋር ነው። ዘፍ 5፥ 22
- እንግዶችን ለመቀበል ይተገኘላቸው። ዘፍ 18፥1
- እስከሞት ድረስ ታዝዘዋል። ዘፍ 22፥9
- የጸጋ አምላክ ይባላሉ ። ዘፀ 7፥1
- የትህትና ባለቤት ናቸው። ዘፀ 7፥12
- በመከራ ጊዜም ያመሰግናሉ። ኢዮብ 1፥2
- ራሳቸውን በእግዚአብሔር ፈት ያዋርዳሉ። 1 ነገ 20፥28
- ሙታንን ያሰነግሉ ፤ በጥላቸው ድውይ ይፈውሳሉ። 1ነገ 17፥22
- የሐዋ 5፥15
- ንስሐን ገንዘባቸው ያደርጋሉ ። 2ሳሙ 12፥13
- ራሳቸውን አሳልፈው በመስጠት ያማልዳሉ። ዘፀ 32፥31-32
- ለጠላቶቻቸው ይጸልያሉ የሐዋ 7፥60

ሀብተጊዮርጊስ ኃይለ

አንድ ብትዳብሰኝ

ይቅርታ ለግድረግ ለቤ አላህንም አለው እገራም የሚርጠው በደል ካለበት ነው ጠላቱን ግፍቶና እጅግ ተሰናኝላ የተበደለኩትን መቆጠር ይጥመኛል ነፍሴም ጠውላለች ምንም አያምርባት ተኮንና እንዳትኖር ይቅርታን አሳያት አምላኪ ሆይ አንተ ድካሜን ታውቃለህ አንድ ብትዳብሰኝ ትለውጠኛለህ ።

ብርሃኑ ከፍለ /ወልቴጠ/

እናስተዋውቃችሁ

ባለፉት 4 ዓመታት ከዳሰሰናቸው ቅዱሳት መካናት መካከል ...

የቦረዳው ድንቅ ዋሻ /ቀጠ 1፣3 እና 6/

ሰሜን አዋ ውስጥ በቦረዳ ወረዳ መተቃሚሎ በተባለ ሥፍራ ሕዳር 19 ቀን 1984 ዓ.ም. ታላምራዊ ሁኔታ ተፈጠረ። ሃይማኖት የለሹ ገበሬ ዎቹን ጠምዶ ሲያርስ ከወትሮው ባለተለመደ ሁኔታ ፀሐይ ጨረርዋን ሦስት ቦታ ከፍላ ታየችው። ይህን እን ገዳ ከስተት የተመለከቱ ሰዎች ፈር ተው ወደ ቤታቸው ርጠው ሄዱ። ባለ ታሪኩ ገበሬ ገን ሊርጥ ቢሞክር መንቀ ሳተሰ ተሳነው፤ ይልቀንም ሽቅብ ሲመለ ከት በአየር ላይ ነጭ ድንኳን ተወጥሮ ለየ። በዚሁ ቀን ከሰዓት በኋላ ተመሳ ሳይ ሁኔታ ተከሰተ ከድንኳኑ፤ ውስጥ መላክት ወጥተው ቅዱስ ሚካኤልና ቅዱስ ገብርኤልም መሆናቸውን ገልፀ ውለት አጣድፈው አጠገቡ ወዳለው ዋሻ ይዘውት ገቡ። በአቅራቢያው ወዳለው ቤተክርስቲያን ሂዶ ለከሆናቱ እንዲናገር ጽላቱን እንዲያወጡ አሳሰቡት።

ከዚያን ጊዜ ጀምሮ በአካባቢው የቅዱሳና የክብር ድምፅ ይሰማል፤ የዕ ጣን መጣም ያውያል፤ እንዲሁም ብርሃ ዎያን አካላት በአካባቢው ግታ ግታ ግታ ይጀምራሉ። ጠባል ፈለቀ። ብዙ ሕሙማን ተጠምቶው ተፈወሱ።

የክልሉ ሊቀ ጳጳስ የነበሩት በፀፅ ለሱን ከካርያስ ወደ ዋሻው ዘላ ቀው በመገባት በዋሻው ውስጥ ጸላት መኖሩን ካረጋገጡ በኋላ የአካባቢውን ሕዝብ ክርስቲያን ቤተክርስቲያን እንዲ ወራ ባደረጉት መሠረት አዲስ ቤተክር ስቲያን ታንጾ የቅ/ሚካኤል መታሰቢ ያም ሆነ ።

ሐምሌ 24 ቀን 1985 ዓ.ም. በርካታ ምእመናን በተገኙበት ጸላቱ ከዋሻው ወጥቶ በደመቀ ሁኔታና በክ ብር ወደ መንበሩ ገብቷል ። ቦታውም ገዳም የጸጸናሰ ተብሎ ተሰይሟል።

የዝዋይ ሐመረ ብርሃን ቅዱስ ገብርኤል ገዳም

በአካባቢው ጥቂት የክርስትና እምነት ተከታዮች በቀር በማይገኙበት ወቅት በ1960 ዓ.ም. ካህናት የማሰልጠ ን ተገባሩን የጀመረው የዝዋይ ካህናት ማሰልጠኛ በ1966 ዓ.ም. በነበረው ሁኔታ ለሌላ ተገባር እንዲውል ቢደረ ገም ብፀፅ ለሱን ጉርጉርያስ የሸዋ ሀገረ ሰብከት ሊቀ ጳጳስ ሆነው ተሾሙ። ማሰልጠኛው ለቤተክርስቲያኒቷ ተመልሶ ቀድሞ ይሰጥ የነበረውን ገልጋ ሎት በተሟላ መልኩ ከ1971 ጀምሮ እንዲሰጥ ሆነ ።

የጥንቱን የቤተክርስቲያን የት ምህርት አሰጣጥ ትውፊት በነበረበት መልኩ በማቆየት ተማሪዎች የአባቶቻ ችውን የማስተማሪያ ጥበብ በመውረስ ተምረው አልፈው የበለጠ እንዲጠ ብቁት ያደረገ ገዳም ነው። ይኸውም ጥንታዊውን የቤተክርስቲያን ሥርዓትና ልምድ እንዲሁም ዘመናዊውን የቤተክር ስቲያን ትምህርት ያካተተ ነው ።

ይህ ገዳምና ካህናት ማሰልጠኛ ከ1980 ዓ.ም. ጀምሮ ሁለት ሺህ ካህና ትና ወጣቶችን እንዲሁም 115 የሚሆኑ ከተለያዩ ዩኒቨርሲቲዎችና ኮሌጆች የተውጣጡ ወጣቶችን ለ3 ወራት በማሰ ልጠን የወንጌል ልዑካንን ለቤተክርስቲ ያን አበርክቷል። ከዚህም ጋር ታላቁ አባት ለሱን ጉርጉርያስ ሦስት እንግሊዛ ውያንን በቤተክርስቲያን ሥርዓት አሰል ጥነው ለቅሰና ማዕረግ በማብቃት ለን ደን በምትገኘው የደብረጸዩን ቅ/ማር ያም ቤተክርስቲያን ገልጋሎት እንዲ ሰጡ አስችለዋል። በተጨማሪም በገ ዳሙ ውስጥ አባት ለናት የሌላቸውን ሕፃናት በማሰባሰብ የቤተክርስቲያንን ትምህርት ከመሠረቱ ለየተማሩ እንዲያ ድገና የወንጌል መምህራን እንዲሆኑ አድርገዋል ።

በገዳሙ የተተከሉት የተለያዩ አትክልትና ፍራፍሬዎች ገዳሙን በእን

ዳንድ ወጭዎች የሚያገዙ በመሆኑ ለሌ ሎች መሰል ገዳማት አብነት ይሆናል። በአጠቃላይ የዝዋይ ሐመረ ብርሃን ቅዱስ ገብርኤል ገዳም የሚሰ ጠው ትምህርት ወንጌልን በተገባር ለመተርጉም ያስቻለ ሲሆን አደረጃጀ ጅቱና አሠራሩም ለቤተክርስቲያናችን አለጃታ የሆነ ነው። በአሁኑ ወቅት ገን በክረምት ለሦስት ወራት ለከፍተኛ ትምህርት ተቋም ተማሪዎች ይሰጠው የነበረውን ሥልጠና አቆሟል።

ያልፈረሱ አስከሬኖች /የመልክጼዴቅ ዋሻ/

በሰሜን ሸዋ ከአዲስ አበባ 274 ኪ.ሜ. ርቆ የሚገኘው የመልክ ጼዴቅ ገዳም ከተመሠረተ ከ500 ዓመታት በላይ ያስቆጠረ ሲሆን ከገደል ሥር ጋራን ጣራ አድርጎ የተመሠረተ ነው። እስካሁን ድረስ ጥገና ሰላጣተደረገለት በአሳሳቢ ሁኔታ ላይ ይገኛል።

የቅዱሳን ገድላቸውና ትሩፋታ ችው ድንቅ ነውና ወደ ውስጥ ሲገቡ በመቶ የሚቆጠር ሃመታትን የሳለፉ ያልፈረሱ አስከሬኖች ይገኛሉ። አባቶች እንደሚናገሩት ይህ መሆን የጀመረው ጻድቁ መልክ ጼዴቅ እዚህ ዋሻ ውስጥ ሲፀልዩ እግዚአብሔር ተገልጦላቸው ኃጥአንን ማርላኝ ብለው ባሳሰቡ ጊዜ ለሳቸው በፀለዩበት ቦታ መጥቶ የተሳ ለመ ያስቀደሰና የተቀበረ «ላንተ ሰጥቼ ካለሁ» ብሎ እግዚአብሔር ቃለ ከገባላ ችው በኋላ ነው ። ለዚህም ቃል ኪዳን በዚህ ቦታ ያረፈ አስከሬን አፈር እንደማያበሰብሰብና ምስጢ እንደማይበ ላው ምልክት ሰጣቸው።

ይህ ታላቅ ቦታ ይኸን የመ ሰለ የበረከት ፍሬ እንዳልያዘ ሁሉ ዛሬ አስታዋሽ አጥቷል። ገዳሙም የያልፈረሰ ነው። ስለዚህ የሁሉንም ክርስቲያን አጅና ልብ ለየጠየቀ ይገኛል።

**ከቦረን ዋሻ
እስከ እቴየ ማርያም**

በቦረን ሸዋ የምትገኘው የቦረን ዋሻ ማርያም የተተከለችው ጥንት እንደ የፍየል አረኛ ፍየሎች ጠፍተው በት ዋሻው አጠገብ ያገኛቸዋል፤ የአገሬው ሰዎችም ተሰብስበው ሲመጡ ከዚህ በታ የማርያም ታቦት ከተገኘ በኋላ የቦረን ዋሻ ማርያም እንደተተከለች በቦታው ያሉት አባቶች ይናገራሉ። ይህ ዋሻ እንደ መልክ ጸዲቅ ገዳም ቃልኪዳን ያለው በመሆኑ በዙፋኑም ታቦት የሆኑት ያልፈረሱ አስከሬኖች ዋሻው ውስጥ በየወገኖቹው ሆነው ተቀምጠዋል። ነገር ግን ከጥንታቂ ጉድለት እየተጠገባቸው ይገኛሉ። በ1947 ዓ.ም. የተሠራውም ቤተክርስቲያን እየፈራረሰ ነው።

ከቦረን ዋሻ ማርያም በትንሽ ርቀት ጸገት ላይ በሚገኘው በዘንባባ የሐንሰ ገዳም ውስጥ የመጥምቁ የሐንሰ ስና የዮሐንስ ወልደነጉድንድ አብያተ ክርስቲያናት ይገኛሉ። የመጥምቁ የሐንሰ ቤተክርስቲያን ጥንታዊ ሲሆን የዮሐንስ ወልደ ነጉድንድ ደግሞ በ1950 ዓ.ም. ተሠርቶ ያለቀ ነው። ይህ ገዳም በገዳማነት ሳይተከል ከቤተክርስቲያኑ ሥር ካለው ዋሻ የሚወጡ ቅዱሳን ነበሩ በቤተ ክርስቲያኑ የሚቀድሱበት። የአካባቢው ሕዝብ ይህን ሁኔታ እየሞላሞላ ባለመቻሉ ጥፋ አመለካከት ስላልነበረው ዋሻው ጃርት አለችበት በለው እንደደፈኑት ገዳሙ ውስጥ ያሉት አባቶች ይናገራሉ። በአጠቃላይ በዚህ በታ እጅግ በጣም ሥጦራዊ የሆኑ ያልተደረሰባቸው በታዎችና ዋሻዎች ስላሉ የቤተክርስቲያን ሊቃውንትና ታሪክ ተመራማሪዎች በታውን ሊዳሰሱት ይገባል። ሌላው የሚያሳዝነው ጉዳይ ከቦረን ዋሻ እስከ እቴየ ማርያም የምናገኛቸው ጥንታውያን አድባራት በሙሉ የሚተዳደሩት በመስቀል እህል/መስቀል ተይዞ በሚለመን/ መሆኑ ነው። ስለዚህ ምዕመናን ለዚህ ጉዳይ ትኩረት ሊሰጡት ይገባል።

የጣና ሐይቅ ዕንቁዎች

ዳጋ እስጢፋኖስ

ከባሕርዳር በስተምዕራብ ከሚገኙና በተለያዩ ዕዳዎች ተሸፍነው ከሚታዩት ደሴቶች አንዱ ዳጋ ነው። ከባሕር ዳር በጀልባ/መርከብ/ የሁለት ሰዓት ገዞ ይፈጃል። ቤተክርስቲያኑ ያለው ከደሴቱ አናት ላይ ኮረብታማ ሥፍራ ላይ ነው።

የደጋ እስጢፋኖስን ገዳም ያቀኑት አባት አቡነ ሂሩተ አምላክ የተባሉ የአዲ ይኩኖ አምላክ የወንድም ልጅ ሲሆኑ የተመሠረተውም በ1268 ዓ.ም. በጊህ ንጉሥ ዘመን መንግሥት እንደሆነ ይነገራል። በጉንደር የነገሡ ነገሥታት ይህን ገዳም ጉብኝተው ከሰው ተለይተው ሱባሊ ይይዙበት እንደነበረ ገዳማውያን ይናገራሉ።

በዚህ ገዳም ውስጥ በርከት ያሉና በመጠናቸውም ግዙፍ የሆኑ በአዲ ዘርዳዕዕቆብና በአዲ ሱሲዮስ ዘመን መንግሥት የነበሩ ቅዱሳን አበው ቀለም በጥብጠው፤ ብራና ዳምጠው የፃፏቸው የብራና መጻሕፍት ለዓይን ይታከታሉ። እንዲሁም ለዩልዩ ረዥም ዘመን ያስቆጠሩ ንዋያተ ቅዱሳት የነገሩት ቅርሶችና የታላላቅ ሰዎች የወጣ ስቃዎች ይገኙበታል። ከዚህም ሌላ የአዲ ዳዊት፣ የአዲ ዘርዳዕዕቆብ የአዲ ሱሲዮስና የአዲ ፋሲል አጃም በመስተዋት ውስጥ ተጠብቆ ይገኛል።

ከ150 በላይ መነኮሳት የሚኖሩ በት የዳጋ እስጢፋኖስ ገዳም በጥንታዊ ነቴ የተፈጥሮ ጸጋውና መስሐብነቱ እንዲሁም የመነኮሳቱ መንፈሳዊ ሕይወት ልዩናን መሰጠ ተሳላሚውን ሁሉ እዚያው ቅሩ የሚያሰኝ ሲሆን፤ አምሳለ ገነት የተባለለት ቅዱስና ማራኪ ከሆኑ የጣና ደሴቶች ገዳማት አንዱ ነው።

ዘጌ

ዘጌ ሲሆን ለባሕርዳር ቀረብ ያለ የጣና ደሴት ለጣና፣ በውስጡ የአቡነ በትረማርያም፣ የጊዮርጊስና የኩራ ኪዳነ ምሕረት አብያተክርስቲያናት ይገኛሉ።

የዘጌን ገዳም የገደሙትና የጊዮርጊስን ቤተክርስቲያን የተተከሉት አቡነ በትረ ማርያም ሲሆኑ በኋላም ለጊህ ፃድቅ መታሰቢያ ይህን ዘንድ በስማቸው ቤተክርስቲያን ታንባላቸዋል። ይህ ቤተክርስቲያን እደሳ ስላልተደረገ ለት በሚያሳሰብ ሁኔታ ላይ ይገኛል።

ከበትረማርያም ቤተክርስቲያን ትንሽ ራቅ ብሎ በሚገኘው የዘጌ ጊዮርጊስ ውስጥ በርከት ያሉ ጥንታውያን ንዋያተ ቅዱሳት ይገኙበታል።

ኩራ ኪዳነምሕረት የተተከለው በአቡነ ዮሐንስ ከ1488-1496 ባለው ጊዜ ሲሆን አሁን ያለው የኖረው ቤተክርስቲያን የተሠራው በ1674 ዓ.ም. ነው። በዘጌ ጉብታ ያሉት ኩራ ኪዳነምሕረት ሞላል ያለ ቅርፅ ያላት ሲሆን ከጥንታዊቷ የአክሱም ጸዮን ማርያም ቤተክርስቲያን እንደሚተልቅ ይነገራል። የቤተክርስቲያኑ የውስጥ ገድገዳ እጅግ በሚያመለክቱ ሥዕሎች ታድያ ከውጭ የማመጡት ሥዕሎች ብቻ ላይ ከማተኮር በእነዚህ አብያተ ክርስቲያናት ያሉትን መንፈሳዊና ኢትዮጵያዊ ለካ

ያላቸውን ቅዱሳት ሥዕሎች አባገዙት ለሕዝብ እንዲደርሱ ቢደረግ መልካም ነው።

በዚህች ቤተክርስቲያን ውስጥ በተለያዩ ጊዜያት የነገሡ ነገሥታት ዘውዶች፣ አክሊሎችና አልባሳት እንዲሁም ሌሎች ቅርጻ ቅርሶች በሥርዓት ተቀምጠዋል። ይህም የሚያመለክተው ለመማር የሚፈልግ ሁሉ መሠረቱ ቤተክርስቲያን መሆኗን ነው።

**የቅዱስ ቶማስ
ቤተመንግሥት**

ከቅዱሳን ሐዋርያት አንዱ ቅዱስ ቶማስ ሀገረ ሱብክቱ ማኅበር/ደቡብ ምዕራብ ሕንድ/ ነበር። በዛን ዘመን ይህን ግዛት የሚያስተዳድረው ንጉሥ ጉንድጋረስ በመካከለኛው ምሥራቅ ንጉሥ ስለሞገን በአዮሩሳሌም ጊዜ ራውን ቤተመንግሥት ሽና አየሰማኝን የመሰለ ቤተመንግሥት ለማሠራት ይፈልግ ነበር።

ቅዱስ ቶማስም ለዚህ በአምልኮ ግዛት ለተሞላ ሕዝብ የወንጌል ፋና ለማብራት እንዲችል የአገዛዚ አብሔርን ፈቃድ ይጠይቅ ነበር። ታዲያ ንጉሡ ይህን ፍላጎቱን ለማሟላት ግምቦኛ በብርቱ በማስፈለግ ላይ ሳለ ከአዮሩሳሌም የመጣ አንድ የግንባኝነት ሙያ እንዲላሁ የሚል ሰው ተገኘ። አሱም ቅዱስ ቶማስ ነበር። ንጉሡም ቤተ መንግሥቱን ለማሠራት የሚያስችሉትን የተመረጡ ቁሳቁሶችና የብር ለመግዛት የሚያስችለውን ገንዘብ ለቶማስ ይልክለት ጀመር። ቅዱስ ቶማስም በየመንደሩ አየዞረ ለታረዙት ልብስ፣ ለተራቤት ምግብ፣ ለታሰሙት መድኃኒት፣ ለመግዛት በየመንገዱ ለወደቁ አረጋውያን ቤት ይሠሩ ዘንድ የተሰጠውን ገንዘብ በማከፋፈል ለሕንድ ሕዝብ የወንጌልን ፋና ማብራቱን ተያያዘው። ቤተመንግሥቱ መጀመሩንና መሠራቱን ለማየት የጓጓው ንጉሡ ተማሰን ወንጌል በማስተማር ላይ ሳለ «ቤተ መንግሥቱን ሠራህልኝ ወይ» ብሎ ቢጠይቀው «ቤተመንግሥትዎን የሠራሁት በሕዝቡ ልዩናና በመንግሥተ ሰማያት ነው» ብሎ ስለመሰለ ወህኒ ወረደ። በዚያች ሌሊትም የንጉሡ ወንድም ሞቶ ቅዱስ ቶማስ በሰማያዊ መንግሥት የሠራውን በወርቅና በብር የተለበጠ ነፍስ መንግሥት መላእክት በአፀድ ነፍስ አሳዩት። ዳግም የመሰፍኑ ነብስ ከሥጋው ተዋካደች። የየውንም ሁሉ ለንጉሡ ስለነገረው ንጉሡ አመነ። ተጠመቀም። ሌላ ሰማያዊ ቤተመንግሥት ጉም እንዲሠራለት ሀብቱን ሁሉ አሰረከበው። ቅዱስ ቶማስም ከዚያ በኋላ ከሕንድ እስከ ቻይና ድረስ ተጉዞ ወንጌ

ለን ከሰበከ በኋላ ጣምት እምላኪዎችና የጣሊት ካህናት ቆዳውን እንደ በገገ ፈውጠለቻ ሰፍተው አፈር ከተው አሸ ከመው አዘኑት። በመጨረሻም ታኅሣሥ 12-66 ዓ.ም. አካሉን ቆራርጠው በማ ላባር አጠገብ በሚገኝ ተራራ ላይ ጣሉት። የእትዮጵያ ቤተክርስቲያን በበዓ ላት ቀናናዋ መሠረት በዓለ ዕረፍቱን 7ንዐት 26 ቀን ታከብራለች።

ደብረ ወርቅ ቅድስት ማርያም

ደብረወርቅ በዘመነ ለሪት ምክራብ ተሠርቶባት የነበረችና የሕገ ለሪት ትምህርት ሲሰጥባት መስዋዕት ለሪት ሲቀርብባት የቆየች ቦታ ናት። ቅዱሳኑ ነገሥታት አብርሃ ወአጽብሐ ክርስትናን ከተቀበሉ በኋላ ከመርጠሉ ማርያም ቀጥሎ የመጡት እዚህች ቦታ ነበር። የቅድስት ማርያም ቤተክርስቲያንም የተሠራችው በልጃቸው በንጉሥ አስፍ ሂም በ360ዎቹ ነው። በኋላም በዮሴት የመከራ ዘመን ከተቃጠሉት አብያተ ክርስቲያናት አንዷ ናት።

ዲማ ጊዮርጊስ

የዲማ ጊዮርጊስ ገዳም የተቆረቆረው በ13ኛው መ.ክ.ዘ. አባ ተከስተ ብርሃን በተባሉ አባት ሲሆን እኚህ አባት በዚህ ገዳም ሥርዓተ ምንኩስናን ሠርተው ገዳም መሥርተው 13 ዓመታት ከኛና በኋላ ከቤተክርስቲያኑ ሲያሳዩትም ጥቂት ርቀት ላይ በሚገኝ ዋሻ ለዕማቸው አርፏል። ከዚያ በኋላ በእግራቸው የተተኩት አባ ቶማስ ከግማይ መስቀሉ ጋር ከእየሩሳሌም የመጣውን የቅዱስ ጊዮርጊስን ታቦት የቅድስት ማርያም ታቦት በክብርበት ዋሻ ያስቀመጡ ሲሆን በዚህ ዋሻ ውስጥ ታቦቱ ለ200 ዓመታት ነጭዋል።

ከዚህ በኋላ አባ ሰቡሐ እም ላክ፤ አባ ሠረቀብርሃን፤ አባ ማቴዎስ፤ የተባሉ ደጋግ አበው ገዳሙን ያሰጉጻድሩ ሲሆን ከአባ ቶማስ ቀጥለው በደግ ነታቸው፤ በተጋድሎአቸውና በተሰጣቸው ጸጋ የታወቁት አባት /አበምኔት/ አባ ተክለ አልፋ ናቸው። እኒህ ታላቅ አባት በተጋድሎ ከኛና በኋላ በ75 ዓመት ዕድሜያቸው አርፈዋል። ከርሳቸው በኋላ ዲማ ጊዮርጊስ ለ400 ዓመታት ታላቅ ገዳምና የአብነት ትምህርት ቤት ሆኖ የኖረ ነበር። ዛሬ ገንቲጉሳቆላ። መነኮሳቱ በችግር የሚቀምሱት የላቸውም። የቅኔ፤ የመጽሐፍ፤ የድጋና የዜማ ትምህርት ቤቱ ተዘግቷል። መምህራኑም በችግር ምክንያት ወደ ሌላ ሥፍራ ተሰደዋል። የዲማ ጊዮርጊስ የ6 መቶ ዓመታት የታሪክ ቅርስ ባለበት ሲሆንም አነዚህ ብርቅዬ ንዋያተ ቅድሳትና ቅርሶች በዕቃቤቱ ተጠብቀው ይገኛሉ።

የዲማ ሕዝብ ለንዋያተ ቅድሳት የሚያደርገው እንክብካቤ ለሌላ ውም ሕዝብ አርአያ የሚሆን ነው። እያንዳንዱ ምእመን ተራ ገብቶ ሲጠበቅ ወሎ ያድራል። ፀጉራለው ሰው በአካባቢው ከታየ ሁሉም ገልብጦ ብሎ ቤተክርስቲያኑን ይከባል። እንኳን ሌባ ህንብ አያላፍም።

ጥርካው ውስጥ ሆኖ ትራግላች። ወታደሮቹም ሊያገኙት ባለመቻላቸው ልፋታቸው ከንቱ መሆኑን አውቀው ወደ ሀገራቸው ተመለሱ።

ያቺ ጥርካ ዛሬ ደርቃ በመደገፊያ እንጨተችና ብረተጾ ተጠብቃ በግታሪያህ ገብፅ ውስጥ ትገኛለች። ስጊም የግርያም ዛፍ ይላል። ዛሬ ከየሃገሩ የሚመጡ ተላላሚዎች ቢረከት ይተበሉበታል።

ደብረ ጽሑፍ ገዳም

በምዕራብ ሸዋ በአድላ በርጋ ወረዳ ከሆሰታ ገነት 36 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ የሚገኘው ደብረ ጽሑፍ ገዳም በገዳምነት ከመታወቁ በፊትም በውስጡ ብዙ ቅዱሳን ተጠገተውበት እንደነበር ገድለ ተከለሐዋርያት ያሰረዳል።

ለምሳሌ አትናቴም የተባሉ አንድ ገድቅ ጳጳስ በተቀናበት ቦታ ላይ 42 ከንድ ሰፋት ያለው ዛፍ የበቀለ ሲሆን በዚህ ቦታ የማሕለትና የሰዓታት ድምፅ እንደሚሰማ በአካባቢው የሚገኙ ምዕመናን ይናገራሉ። እንዲሁም ከጠፋ ላይ የሚወድቀው ቅርፊት ሲጨስ አጋንንት የለከፋቸውን ይፈውሳል።

በዚህ ገዳም ከፍተኛ ቦታ ያላቸው አቡነ ተክለሐዋርያት ከግግፀን ጀምሮ በእግዚአብሔር የተመረጠና በሕይወት ዘመናቸው በዚህ ገዳም በሌላ ቦታ ብዙ ተጋድሎና ተለምራትን በማድረጋቸው ጌታችን ተገልጾ ከፍላቸው ከሰማዕቱ ጊዮርጊስና ከፍላጎድ መጥምቁ ጋር እንደሆነ ቃል ኪዳን የገባላቸው፤ ሰባት አክሊል የወረደላቸው ገድቅ ናቸው።

ገዳር 27 ቀን ባረፉ ጊዜ መጀመሪያ ሥጋቸው በደብረ ብርሃን አረፈ። ከተቀበሩ ከ13 ዓመት በኋላም ሥጋቸው ፈለሰ ብዙ ትፋፋት ወደሠፍሩ በት ወደ ደብረፅመውና ተወሰዱ ተቀበረ። በመቃብራቸው ላይ ታላቅ ቤተክርስቲያን ተሠርቶ ብዙ ተለምራት ሲያደርግ ኖሯል። ይህ ቤተክርስቲያን በግራኝ ዘመን ተቃጥሎና ቅርሶቹ ተዘርፈው ነበር። በኋላ ገን ገዳሙን በንግሥት ዘውዲቱ እንደገና ተመሠረተ። መጻሕፍትና ንዋያተ ቅዱሳንም ተገልጾ ለተ ገዳሙ የአንድነት ገዳም ሆነ።

የማርያም ዛፍ

እመቤታችን ፥ መድጋኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ይዛ ወደ ገብፅ በተሰደደች ጊዜ ሄሮድስ እጅግ ተበሳጭቶ ይከተላቸው ነበር። ታደያ ገብፅ አገር ማታሪያህ ወደተሰኘች ሥፍራ በደረሱ ጊዜ አንዲት ጥርካ ሥር ልጅዋን ልታጠባ አርፋለች። የሄሮድስም ወታደሮች ቦታውን አጥለቀለቀት። በዚህ ሰዓት ያቺ ጥርካ ተከፈተች። ጌታችንም እናቱ፤ የሲፍና ሰሎሜ እንዲሁም ትቀመጥባት የነበረችውም ለሆነ ወደ ጥርካዋ አንዲገቡ አደረገ። ወታደሮቹም በአንድ ሲሰወፍባቸው ደንገጡ። ለሆያዋ

መርጠላማርያም

እንደአብዛኛቹ ጥንታውያን የእትዮጵያ አድባራት መርጠላማርያም በተጻግግ ምኒሊክ ዘመን ከመጡት የሌላት ካህናት መካከል ወደ 318 የሚጠጉት ወደዚህች ቦታ መጥተው ሥርዓተ ለሪትን ይፈጽሙባት ነበር። በዚህ ሁኔታ እስከ አብርሃ ወአጽብሃ ዘመን ከኖረች በኋላ በአቡነ ሰላማ

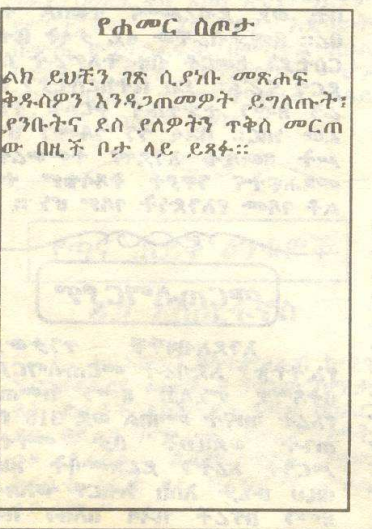
ከጣቱ ብርሃን ሥርዓተ ቤተክርስቲያን በሌላው ስራ ስለሚከናወን ተጠቃሚ ከተሠሩት አብያተ ክርስቲያናት አንዱ ሆነች።

መጀመሪያ ቤተክርስቲያኑን የሠሩት እቡነ ሰላማ የጥንቱ ምክርብ ላይ ሲሆን፣ ምክርቡ በእግዚአብሔር ፈቃድ ወደ ምድር ውስጥ ገብቶ እንደነበረም ይነገራል። ይህን የሚያመለክቱ በዓይን የሚታዩ ምልክቶች አሁንም አሉ። ቤተክርስቲያኑ ከተሠራ በኋላ በእቡነ ሰላማ ባራኪነት የአመቤታችን ጽላት ገብቶ ቦታው መርጡላማርያም /መርጦ ለማርያም/ ተባለ ።

ከዚህኛው ሕንፃ ቤተክርስቲያን በስተቀር የሚገኘው አብርሃና አጽብሐ ያሠሩት ቤተክርስቲያን ሲሆን ለ500 ዓመታት ያህል ከኖረ በኋላ በዮዲት ጉዲት የመፍረስ ዕጣ ገጥሞታል። ቤተ ክርስቲያኑ አሁንም ሙሉ በሙሉ ሰላል ወደቀ የጥንቱን ውበት ዛሬም ለማየት ያስችላል። ከ12 የሚባሉ ክፍሎችም እንደነበሩት አሁን የሚታየው ፍርስራሽ የመለከታል ።

በ1970ዎቹ የተሠራውና አሁን በአገልግሎት ላይ ያለውን ቤተክርስቲያን የቤተክርስቲያኑ አለቃ የነበሩት ርዕሰ ርዕሳን ላዕከማርያም የአጥቢያውን ሕዝብ በማስተባበር ነው ያሠሩት።

በንዋያ ቅድሳቱ ሕንፃ ውስጥ ካሉት አያሌ ታሪካዊ ቅርሶች መካከል የአብርሃ ወላጽብሐ የወርቅ ዘወድ፣ በወርቅ የተለበጠ ገብረ ሐዋርያት፣ ሰባቱ መልአክታትን የያዘ የብራና መጽሐፍና የግራኝ መሐመድ ቀሚስ ይገኙታል። በቤተክርስቲያኑ በርካታ ንዋያ ቅድሳትና ጥንታዊ የቤተክርስቲያን ቅርሶች ቢሥርዓት ተጠብቀው መገኘታቸው በሌሎች አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ለሚገኙ ካህናትና ለምእመናን አብነት ነው ።



የሐመር ሰጦታ

ልክ ይህንን ገጽ ሲያነቡ መጽሐፍ ቅዱስን እንዲገኙት ይገለጡት፣ ያንቡትና ደስ ያለዎትን ጥቅስ መርጠው በዚች ቦታ ላይ ይጻፉ።

ለእኔ ግን ወደ እግዚአብሔር መቅረብ ይሻለኛል። ግ 72-28
ባሉት አራት ጉዳት ከተረጉት ትላባን

1. አባ ሳሙኤል ዘደብረ ቀልጥን

በደቡባዊ የገብፅ ግዛት ዲክ ለብ በሚባል ቦታ እግዚአብሔርን ከሚፈሩ ወላጆች የተወለደው አባ ሳሙኤል ትምህርተ ሃይማኖትን በሚገባ ተምሮ ካደገ በኋላ ከቤተሰቦቹ ጠፍቶ ወደ ገዳም አስቆጥሶ ተጓዘ። ነገር ግን በጉዞ ላይ እንዳለ ወደ አስቆጥሶ ገዳም የሚወስደው መንገድ ይጠፋበትና ይቀመጣል። የእግዚአብሔር መልአክም በመነኩሱ ተመሰሎ ተገለጠለት። ወደ አስቆጥሶ ገዳምም ካደረሰው በኋላ አባ አጋቶን ለተባለ የገዳሙ መነኩሴ አደራ ሰጥቶት ተሰጠ። መነኩሴው ለ3 ዓመት ካስተማረው በኋላ ሲያርፍ አባ ሳሙኤል በመነኩሴው ተተክቶ የገዳሙ አባቶች ሆነ። ይህን እንጂ በዘመኑ መጥቶ የነበረውን የልዮንን የክህደት ትምህርት አልቀበልም በማለቱ ከገዳሙ ተሰደደ። በሰደደት ጉዞ ላይም የእግዚአብሔር መልአክ አገኘውና ወደ ደብረ ቀልጥን ገዳም መራው። በዚህም ቦታ የመንፈስ ልጆቹን በማስተማር ላይ እንዳለ በቦታው በሚኖሩ ከሐዲያን በተነሳሽነት ተቃውሞ ገዳሙን ለቆ በመውጣት በአካባቢው ወደምትገኝ አንዲት ቤተክርስቲያን ገባ። ነገር ግን ከደረሰበት ስቃይ በበለጠ በዚህ ቦታ በበርበሮች አብዛት መከራን ተቀበለ። ዘላቂቹ በግመል ዌነው ለወሰዱት በሞከሩ ጊዜ ግመል ልትራመድ ባለመቻላ ትተውት ሄዱ። አባ ሳሙኤልም ተመልሶ ወደ ቤተክርስቲያኗ ገባ። ከጥቂት ቀናት በኋላ ዘላቂቹ ወደ ቤተክርስቲያኗ ተመልሰው ምዝብራ ሲያካሂዱ ድምፁን እንዳያሰማ ከአምላኩ ዘንድ የታዘዘውን ጥሰ በመንፈሳዊ ቅናት ድምፁን ከፍ አድርጎ ገባቸው። ዘራፊዎችም በማግኘታቸው ተደሰተው በጣም ከገረፉት በኋላ ወሰደው እንደ በፀሐይ ለሚያመልክ ሀብታም ሰው ሸጡት። ያ ሰውም አባ ሳሙኤል በዘመኑ ያር ወድቆ ከአምላኩ ይለይ ዘንድ ከአንዲት ሴት ባሪያ ጋር እግሩን አሥሮ ወደበረሃ ገመል ጥበቃ ላከው። አባ ሳሙኤል ገን በእምነቱ ፀንቶ ሳለ ጌታው በከተደዋ ተለከደ እየተሰቃየ መሆኑን በመሰማቱ ወደ እርሱ ሄዶ ጸለየለት። ጌታውም ከደዋው ተፈወሰ። አባ ሳሙኤልም በጌታው አገር ብዙዎችን ካስተማረ ፈውስንም ከሰጠ በኋላ ከሀብታሙ ሰው ለገዳሙ መርጃ የሚሆነውን ገን ዘብ ይዞ ወደ ደብረ ቀልጥን ገዳም ተመለሰ። በገዳሙም የመንፈስ ልጆቹን ካስተማረና በርካታ ቅዳሳት መጻሕፍትን ከደረሰ በኋላ ታኅሣሥ 8 ቀን ዐረፈ።

በርከቱና ምልጃው አይለዩን አሜን።
* * *

2. ቅዱስ መቃርቦስ ታላቁ

የጻድቁ አባታችን አባ እንጦን ስን ገዳማዊ ሕይወት የዓለምን ክርስቲያናት ትኩረት በሳበበት ወቅት /በ300 ዓ.ም/ በሳህላይ ገብፅ ተወለደ። ቅዱስ መቃርቦስ በዘመኑ ይኖሩ እንደነበሩት የገብፅ ክርስቲያናት በገዳማዊ ሕይወት በመሳቡ ባለጸጋ ቤተሰቦቹን ትቶ ወደ አንድ ገዳም አቀና። በሄደበት ገዳም የማይገባውን ሹመት ሲሰጡት እንዳሰቡ በሰማ ጊዜ ከገዳሙ በመውጣት አንዲት ጉጆ ሠርቶ መኖር ጀመረ። ሰይጣን ሲፈትነው በአቅራቢያው የምትገኝ አንዲት ሴት አስረገዘችል በማለት እንደ ትከሰው አደረገ። ቅዱስ መቃርቦስ ይኸንን በሰማ ጊዜ የከሰሱትን ላለግጋ ለጥ ልጁንም እንደሚያሳድግ ቃል ገባ የመውለጃዋ ቀን እስሲሚደርስ ቅርጫ ትና ሻማ እየሸጠ ገንዘብ ለልጅቷ ሰባች ሲያሰገባ ቆየ። ያቺ ሴትም የሚውለጃዋ ቀን ደርሶ ምጥ በተያዘች ጊዜ በጭንቀት ድምፅ ከቅዱስ መቃርቦስ እንዳላረገዘች ተናገረች። በንግግር የደነገጡት ወላጆቿም ይቅርታ ለመጠየቅ ወደ መቃርቦስ ጉጆ በሄዱ አመጣጣዊውን በመንፈስ ተረድቶ ከንቱ ወዳሲን ሸሽቶ ጉጆውን ጥሎ በመመነኩ አጡት።

ቅዱስ መቃርቦስ ስድሳ ዓመት በቆየ የምናኔ ሕይወቱ በርካታ ገብረ ተአምራት ተፈጽመውለታል። በደዌ የሚሰቃዩትን ፈውሷል። በርካታ የጣየት ካህናትን በገዳም ሕይወት እንዲወሰኑ አድርጓል። ከሁሉም ፀበለጠ በ374 ዓ.ም ከአርባኛው ዓ.ም ጋር ለእምነቱ ተጋድሎ ባረፈው ቅዱስ አትናቴዎስ መንበር በጋይል የተተካውን ተረፈ አርባኛዊ ጳጳስ በግልጽ በመቃዎም ሕዝቡን አስተምሯል። አጥምጃል። በዚህም የተሰገዘበት ከቦታ ቦታ ተሰጧል። አባ መቃርቦስ በአባ እንጦስ የተጀመረው የገዳም ሕይወት በገብፅ ምድር እንዲሰፋፋ ካደረገ በኋላ በ390 ዓ.ም በሰላም ዐረፈ።

ጸሎቱና በርከቱ አይለዩን አሜን ።
* * *

3. ቅድስት አርቢግ

በሁለተኛው መቶ ክፍለ ዘመን አጋማሽ ላይ ድዮቅልጥያናስ መላዋርያምን በሚያንቀጠቅጥበት ጊዜ ሚስት የምትሆነው ውብ ሴት ስዕል የመጡ ለት ዘንድ የርም በዓልያንን በየቦታው አሠማራ። የተላኩት ሰዓልያን ሁለቱ በርም ወደሚገኘው ደብረ ደናግል ገብተው በውበቷና በቆመናዋ ተወዳዳሪ የሌላት ድንግል ሴት ምስል ስለው ወሰዱለት። የዚች ሴት ስም «አርቢግ» ይባል ነበር። ንጉሥ ዲዮቅልጥያናስ

በአርቢግ ውበት ልቡ ተነካ፤ ሠርግ ሠርገደ ግራግን ነገሥታትና መኳንንት በሙሉ አሰጠራ፤ ባላግሉቸውም አርቢ ግን እንዲያመጡ ወደ ደብረ ደናገል ላከ ።

ራሷን በድንገልና ጠብቃ የከር ሰብሰቢ የሆነችው ቅድስት አር ሲግ ከሌሎች ደናገል እንደገና ጋር ይህን በሰማች ጊዜ እጅግ አዘነች፤ አዘነች። ወደ አርመንያ ሀገር ሸሽተው ሄዱ ንጉሥ ድዩቅላጥያናም አዳኛው ብላሽ ሆነ። ተናደደ። ወደአርመንያው ንጉሥ ድርግደስ ባስቸኳይ አርቢግን ይዞ ይልከለት ዘንድ ላከ። ንጉሥ ድርግ ደስ ገን ባያት ጊዜ በውበቷ ከቶቶ፣ ተጠመደ። ለእሱ ሊያደርጋት ጠየቀ። ነገር ግን ፈቃደኛ አልሆነችለትም። አንድ ቀን ወደ ቤተመንግሥቱ አሰጠ ርቶ ከብዙ ግስፈራራት በኋላ ሊደፍ ሬት ሞከረ። ለእርሱ ግን አልተቀበለች ውም፤ ወደኋላም ገልብጧ ጣለችው። ንጉሥ ድርግደስ ከሌሎች ወታደሮች አሰጠርጉ ደርሲግንና አብረዋት የተሰደዱ ገገ ደናገል ሰደተኞችን አሰጠ። ለሌሎችም ለአራዊት ሰጠ። ነገር ግን ብዙም ሳይቆይ አሰቃቂ ደጭ ወደቀበት። የእጅን አገኘ። ጉርጉርየስ ዘአርግያንን ንጉሥ ድርግደስ በጉድ ጓዶ ጉሉት ለ13 ዓመታት ይኖር ነበርና እንቱ አሰወጥታ አመጣችው። ድር ግድሰም በጉርጉርየስ ጸሎት ለመፈወስ በመብቃቱ ያሰፋቸውን ሰማታትን 08ም ሰብሰቦ በሊተክርሰቲያን እንዲያ ርፍ አደረገ። ቅድስት አርቢግ በሊተክር ሰቲያኖችን በሰማታትነታቸው ከሚከበሩት አኖቶች መካከል አንዷ ናት።

ጸሎቷና በረከቷ ከሁላችን ጋር ይሁን አሜን።



4. ቅድስት እንባ መሪና

እስከንድያ አገር ባለቤቱ የወ ገደለትን እንድ ልጅ ጥላ በሞት የተ ለየችው ሰው ብቸኛ ልጅን ይዞ ሀብት ንብረቱን ትቶ ገዳም ሲገባ ያየና የሰማ ሁሉ ተገርሞ ነበር። ሰውየው የገዳሙን አባቶች ለ10 ዓመት ካገለገለ በኋላ ዐረፈ። ልጁን ለገዳሙ ለሚኖሩት አባ ቶች ትቶ። ልጁ እንባ መሪናም በአባቱ አገር ተተክቶ ሲያገለገል ከቆየ በኋላ በገዳሙ አበምኔት መነካብ። አባ ተባለ። አባ ከሌሎች መነካባት ጋር ገብሮ ለመሰብሰብ ከበላታቸው እንደ ወጡ ስለመሸባቸው በአንድ ባላገር ቤት አደሩ። በዚያ ሌሊት አንድ ጉራምሳ ከባላገሩ ቤት ገብቶ ከሰውየው ልጅ ጋር ሲጫወት አመጸችለት ከክብር ካሳ ሣት በኋላ ካረገገሽክ ከአባ እንባ መሪና ነው በይ ብሏት ወጥቶ ሄደ። ያጅ ኮረ ገም አረገገች፤ የሆነውንም ጉራምሳው እንደነገራት አድርጋ ለአባቷ ነገረችው። ያ ባላገር እጅግ ተናድዶ ወደገዳሙ በመሄድ ለአበምኔቱ የሆነውን ነገራ

ቸው። አባ እንባ መሪና የሰሙትን ሐሰትነት ቢያውቁም የተወራባቸውን እምነት ተቀብሎ በሊዚህም የገዳሙ ወጥ ተው በአካባቢው አንድ ቤት ተሠርቶላ ቸው ልጃቸውን እንዲያሳድጉ ሆኑ። አባ ከአካባቢያቸው ወተት እየለሙት የቀን ሥራም እየሠሩ ልጃቸውን ግላደግ ጀመሩ። ከጥቂት ዓመታት በኋላ አባ እንባ መሪና በጠና ታመሙ። ግንም አስታግሟ ሳይሆን በባህሪው ባንጃው ቀን ዐረፉ። በዚያ ምሽት የገዳሙ አበምኔት ከበላታቸው ፊት ለፊት ተቀምጠው ሳለ በአባ እንባ መሪና ቤት የብርሃን ምሰሶ ተተክሎ መላእክት ሲወጡበትና ሲወርዱበት ተመለከቱ። ጠጠዋት ተነ ሥቶ መነካታቸውን አስከትለው በሄዱ አባ እንባ መሪና ዐርፈዋል። የገዳሙ መነካታ ትም ሊገንዟቸው በቀረቡ ጊዜ አስደን ጋጭ ሁኔታ ተመለከቱ። በጣም ደነ ገጡ። ገብሮ ሊለም፤ በሄዱበት በህህተት የተወነጀሉት እባየተፈረደባቸውን ልጅ የግላደግ ናርድ ተቀብለው፤ ከበላታ ቸው በሌላው ወተት ልጃቸውን ያሳደ ጉት አባ «ሲት» ናቸው። አበምኔቱ፤ መነካታቱና ባላገር፤ በህህተት በፈረ ዱት ናርድ ተፀፀተው አነሱ። ከዚያም በኋላ በገዳሙ የሚኖሩ የበቁ አባት የቅ ድሰት እንባ መሪና ታሪክ ተተረኩ። የመነካታት ፀናት ፤ ለፀናቸው ታገበች ፤ ለትዕግሥቷ ተጋደለች ፤ በተጋደሉዋ አሸንፏ ነሐሴ 5 ቀን በገዳሙ በክብር ዐረፈች። በረከቷ አይለየን አሜን።



5. አባ ቆራይ

በአጼ ልብነ ድንገል ዘመነ መንግሥት በትግራይ ተንቢን አውራጃ ፀፀራ ወረዳ፤ አጼራዕቦት በተባለ ቦታ የእጅና የእግር ጣት የሌላቸው አንድ መነካቤ ተገለጠ። አባ ቆራይ። አንድ ሰው በመንገዱ ሲያልፉ በግጥ ወደ እሳቸው ቀርቦ ከተዋወቃቸው በኋላ ወደ መንደሩ ይወስዳቸው ዘንድ ፈቃደ ኝነታቸውን ጠየቀ። አባ ቆራይ ግን የትም ቦታ እንደግደሄዱ ገለጠለት። ጉልግላውም ወደመንደሩ ሄዶ ሰዎችን ካስተላለፈ በኋላ በተቀመጠበት ዙሪያ ጉጅ አስተላለፏቸው። መንደርተኛውም ተራ በመገባት ምገብ ሊያመጡላቸው ተነጋገረው ወደየቦታቸው ሄዱ። ከአንድ ሰዓት በኋላ ተረኛው መጋቢ ምገብ ይዞ አባ ቆራይ ቤት ደረሰ። ነገር ግን አዲሷ ጉጅ በሚጋረፍ ነበላ ባለ ተወጣ በግጥኙ የመንደሩን ሰዎች ጠራ። ከብዙ ጸሎት በኋላ ነበላ ባለ በመጥፋቱ ወደቤቱ ቢገቡ አባ ቆራይን አርፈው አገኝቸው። ከአጠገባቸውም «አባ ቆራይን ከዚህ ውጭ የትም እንዳትቀብሯቸው» የሚል ጸሎቱ አገኙ። ሳያሰበው በረከትን ያገኘው የአካ ባቢው ሕዝብ በዚያችው ጉጅ ታላላቅ 15 ቀን ቤከዘንና በልቅሶ ዐፅግቸውን በክብር አሳረፈው። ሃሬም ይህ ሥፍራ

ሰታመመ ፈውሰን ይሰጣል። የዕረፍታ ቸው ተንም በአካባቢው ሰዎች ዘንድ ይታሰባል። በረከታቸውና ረድአታቸው በሁላችን አድር ይኑር አሜን ።



6. ሐዋርያዊው ፓሊካርጥስ

የታላቁ የገሪክ ባለቅኔ የሆነው የትውልድ ቦታ በሆነችው በከርሜኒስ ከተማ በ64 ዓ.ም ተወለደ። ካሊቶስ ከተባለች ደግሞ ሃይማኖተኛ ሞገስቱና ከታላላቅ የሃይማኖት ሰባቶች ትምህርት ሃይማኖትን በመማር ካደገ በኋላ ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ በከርሜኒስ መንገር ሊቀ ጳጳስ አድርጎ ሾመው። በዛግቤት በምሥራቅና በምዕራብ ክርስቲያኖች መካከል የፋሲካ በግል መቼ ይከበር? የሚል አወጣጧ ጥያቄ ተነሥቶ ነበር። ይህንን መለያየት ለመናፋት ፓሊ ካርጥስ ከርማው ጳጳስ አነቅሎጠሰ ጋር በመወያየት በ325 ዓ.ም በጉባኤ ኒቂያ በ318ቱ አቤው ለተደነገገው ቀናኛ መሠረት የሆነ የመንጃ ሐሳብ አቅርቧል።

በዘመኑ ገናሰቲኮች የሚዘሩትን የተሳሳተ ትምህርት ይቃወም ነበር። በዝህደት ትምህርታቸው እዳይነ ጠቁ የመንፈስ ቅዱስ ልጆቹን በማስተማር ለአውነተኛው እምነት እየተጋደለ ሳለ «በእንቅርት ላይ» እንዲሉ የሮማ መንግሥት በክርስቲያኖች ላይ ያወጀው ዐዋጅ ተሰማ። ሰርምኒስ ዋነኛ የአሳዳጅ ጁቺ ዓላማ ሆነች። በልጆቹ ጉትጉታ ፓሊካርጥስ በአካባቢው ወደምትገኝ እንዲት ከተማ ተሰደደ። አንድ ቀን በዚሉት ተመስጦ ሳለ ትራሎ በእሳት ሲያ ያዘ በግጥቱ በእቶን እሳት ውስጥ ተጨምሮ እንደሚሞት ለልጆቹ ነገራቸው። እንዳለውም በካህናተ ጣዖት ጥቆማ ከነበረበት ተይዞ ቀሳርን ጌታጅ አምሳኪ እንዲል ቢጠየቅ «እኛ የተሻለውን በክተ አንለውጥም፤ ነገር ግን ከተን በሙልካም እንለውጣለን» በግለቱ በጣዖት እምላ ስው ሕዝብ ፊት ተተተ፤ ወደ እቶን እሳትም ተጥሎ በ100 ዓመቱ በሰማዕት ነት ዐረፈ።



7. ቅዱስ ፍሬምናጦስ

ሚርአዮስ የተባለ ነጋዴ ፍሬምናጦስና ኢዲዮስቶስ ከሚባሉ ወጣት ዘመዶቹ ጋር ከጠርሰ ተነሥቶ ሲገዛ በቀይ ባሕር ጠረፍ መርከቡን አሳርፎ አገሩን ሲጉበኝ ሳለ በአገሪው ተግኝ ዎች ንብረቱን ተክረፈ፤ እሱም ሁሉን ወጣቶች ትቶ ሞተ። ፍሬምናጦስና ኢዲዮስቶስም አርሱን በማግታቸው አገር ነውና ጉራ ተጋብተው ባሕር ዳር እንደ ተቀመጡ መንገደኞች እንኝተዋቸው ለአክሱም ንጉሥ ታዜር /አሃና/ በምር ኮነት አሰረከቧቸው። ንጉሥ ታዜርም ከልጆቹ ከአብርሃና አድብሃ ጋር እንዲ

ያድጉ አስተማሪዎች፡-ጠቅላይ ወራት በኋላ ንጉሥ ታዲራ በማረፊት ሁለቱ ወጣቶች የመሪድ ፈቃድ አገኙ። ነገር ግን መንግሥቱን በማግኘትነት የተረከበ ችው ንግሥት አሳያዋ አብርሃና አጽብሃ አድገው ዜፋኑን አስከፈረዋል። ድርሰ በአማካሪነት ይረጁት ዘንድ ለምና አስ ቀረቻቸው። በአዛና ቤተመንግሥት ቆይታቸው ኢትዮጵያ የክርስትና ሃይማኖት እንጂ ምሥጢራተ ቤተክርስቲያንን የሚፈጽም ከሆነ እንዳልነበራት ፍሬምናጦስ ስለማያውቅ ያዘን ነበር። ቅዱስ ፍሬምናጦስ አብርሃና አሳብ የአ ባታቸውን መንበር እንደተረከቡ ያሳሰ በው የነበረውን ጉዳይ በማስረጃት ካሳ መናቸው በኋላ ጳጳስ ለማምጣት ወደ እስክንድርያ ሄደ። በወቅቱ የእስክንድርያ ሊቀ ጳጳስ የነበረው ቅዱስ አትናቴ ዎስም ነገሩን ከፍሬምናጦስ ከተረጎ በኋላ ራሱን «ኢጲስ ቆጶስ ዘአክሱም ወዘኩላ ኢትዮጵያ» ብሎ በቅብዓትና በአንብሮተ ዕድ ሾሞ መልሶ ወደ ኢትዮጵያ ላከው። ፍሬምናጦስም ወደ ኢትዮጵያ በመምጣት የወንጌል ትምህርት እንዲሰፋፋ፣ አብያተ ክርስቲያናት እንዲታሰቡ ቅዱሳን መጻሕፍት ወደ ገእዘ እንዲመለሱ በማድረግ ክርስትና የኢትዮጵያ ብሔራዊ ሃይማኖት እንዲሆን አደረገ። በዚህ ብርሃናዊ ሥራውም ለካሳ ሃቲ ብርሃን» ብርሃን ገላጭ በመባል ይታወቃል።

የኢትዮጵያ ባለውለታ የሆነው ይህ አባት የወንጌልን ብርሃን በኢትዮጵያ እንዲበራ መንበር ጽጵስና በኢትዮጵያ እንዲኖር አድርጎ ለኢትዮጵያ ብርሃንን ካሰገላት በኋላ ሐምሌ 26 ቀን ዐረፈ።

ጸሎቱና በረከቱ አይለየን እሜን።

8. ቅዱስ ድግረኛ ተከላ ወይን

በ119 ዓ.ም በግብፅ ሀገር ለብዙ ዘመናት ለጅ አጥተው ይኖሩ የነበሩ ደጋግ ባልና ሚስት ከብዙ ጸሎት ልመና በኋላ የመጀመሪያና የመጨረሻውን ልጃቸውን ድግረኛን ወለዱ። ሐሳቡ በድንገልና በመኖር እግ ዜአብሔርን ማገልገል ቢሆንም ወላጆቹ አንድ ልጃቸው በትዳር ተወስኖ ዘር ይተካላቸው ዘንድ በ15 ዓመቱ በጋብቻ ሕግ እንዲወሰን ጠየቁት። ድግረኛም ከወላጆቹ ፈቃድ ላለመውጣት ቢል ፈቃደኝነቱን ገልጸላቸው የሠርጉን ቀን ሲጠብቅ የታጠቀለት ኮረጃም እንደ እሱ ዓይነት ሐሳብ እንደነበራትና ከወላጆቹ ፈቃድ ላለመውጣት ብቻ ስትል ጋብቻን እንደተቀበለች ሰማ። የሠርጉም ቀን ደርሶ ተጋቡ።

ሁለቱ ባልና ሚስቶች በድንገ ለኖ ለመኖር ተሰማምተው በእግዚአብሔር መልአክ ጠባቂነት በአንድ ቤት እየኖሩ በአንድ ግዕድ እየበሉ በአንድ አልጋ እያደሩ ለ49 ዓመታት ያህል

እንደ እሳትና ወንድም እየተያዩ በድንገ ለኖ ኖሩ። ድግረኛው የወይን ገበሬ ነበር ሆኖ ከዕለታት አንድ ቀን በወይኑ መካከል ሲሄድ ያለጊዜያቸው ያፈሩ ሰባት የወይን ዘለላዎች በማግኘት ከሚስቱ ጋር ተመካከሮ የእስክንድርያ 11ኛ ፓትርያርክ ለነበረው ለአቡነ ተልያኖስ ሲሰጠው ሄደ። ፓትርያርኩም በዕለቱ «ከአንተ በኋላ የሚተካው አባት ነገ የወይን ዘለላ ይደላህ ይመጣል።» የሚል ብሥራት ከእግዚአብሔር መልአክ ዘንድ ሰምቶ ነበርና ድግረኛው የወይን ዘለላውን ይዞ ከመንበረ ከሆነቱ ሲደርስ በእጅጉ ተደሰቶ 12ኛ የእስክንድርያ ፓትርያርክ ይሆን ዘንድ አዉው። ድግረኛው የቅዱሳን መጻሕፍትን ምሥጢር እግዚአብሔር ገልጸለት ነበርና ተልያኖስ ሲያርፍ በ181 ዓ.ም በመንበረ ማርቆስ ተቀመጠ።

በዘመኑም በምእመናን መካከል የአጽዋማትና በዓላት ቀናት ሁኔታ መለያየት እየፈጠረ ሰላሳቸገረው ይህን ለመናታት ሰብአ ገብቶ እግዚአብሔርን በጸሎት ጠየቀ። እግዚአብሔርም ገልጦለት ዛሬ የምንጠቀምበትን የቀናት ቀመር /calendar/ አዘጋጀ። ቀመሩም በ325 ዓ.ም በኒቂያ ጉብኝ በ318 አበው ጸደቀ። በቅዱስ ድግረኛው ትምህርት በርካታ የገብጸ ምእመናን ለደገኛው ክብር ሲበቁ የተወሰነው ሕዝብ ግን «ምንው እሱ አገብቶ እየኖረ...» የሚል ሐሜት ያሰወሩበት ጀመረ። አንድ ቀን ቅዱስ ድግረኛው ቅዱሳን ፈጽሞ ሲወጣ ሕዝቡ ሁሉ ወደቤቱ እንዳይሄድ ከገዘተ በኋላ ደመራ አሰደመረ። በአሳ ትም አያያዘው እሱና ሚስቱም ከደመራው የወጣውን ፍህም በቀሚሳቸው ታቅፈው በሕዝብ ፊት ይዘውት ዞኑ። ለሳቱ ግን ለብሳቸውን ማቀጠል ይቅርና ሰናራሎንም አልነካውም ነበር። ቅዱስ ድግረኛውም ስለእርሱና ስለባለቤቱ ንጹሕ ይሆነ ግንኙነት ገለጸላቸው። ሕዝቡም ባየውና በሰማው አመነ። የሐሜቱ ምንጮም በንስሐ ተመለሱ። ቅዱስ ድግረኛውም አርጅተ መራመድ ቢያቅተው በደቀመዛሙርቱ አማካይነት ወደቤተክርስቲያን እየሄደ በ43ኛ ዓመተ ሲመቱ በ224 ዓ.ም በ105 ዓመቱ እስኪያርፍ ድረስ በአገልግሎት ጸንቷል።

ጸሎቱና በረከቱ በሁላችን ላይ ይደር እሜን።

9 አባ ኢየሱስ ሞዓ

በጌንደር ከፍለ ሀገር ሰማዳ ወረዳ ጳጳና በተባለው ቦታ በ1210 ዓ.ም ከአባታቸው ከከክርስቶስ ለኖ ከእናታቸው ከእግዚአ ክብራ ተወለዱ። ዕድሜያቸው 30 ዓመት ሲደርስ ዓለ ምን በመተው ምናኔ ገቡ። በደብረ ጳጳ ገዳም መንከሳቱን በመርዳትና መንፈሳዊ ዕውቀትን እያገኙ ለሰባት ዓመት

ከቆዩ በኋላ ምንከሳናን በ1247 ዓ.ም ተቀበሉ። አባታችን በእግዚአብሔር መልአክ አነሳሽነት ከደብረ ጳጳ ተነሱ ተው ከሐይቅ ገዳም በሰተሰሜን ጲጉሮስ ወዳውሎሰ ቤተክርስቲያን ደረሱ። በቦታው ለሰድስት ወራት በመቆየት ካገለገሉ በኋላ በገዳም አባቶች ልመናና በእግዚአብሔር ትዕዛዝ ወደ ሐይቅ ገዳም ገብተው የገዳም አበምኔት ሆኑ። አባ ኢየሱስ ሞዓ በሐይቅ እስጢፋኖስ ገዳም በአበምኔትነት በቆዩባቸው 45 ዓመታት ከየገዳማቱ ቅዳሳት መጻሕፍትን በመገልበጥና በማሰባሰብ በቦታው የመጀመሪያው ዘመናዊ የቤተክርስቲያን ቤተመጻሕፍት እንዲቋቋም አድርገዋል። በተጨማሪም በዚህ ቦታ የመጀመሪያውን የቤተክርስቲያን ቋሚ ትምህርት ቤት በማቋቋም 800 መንከሳትን በትምህርተ ሃይማኖት አሠልጥነው በንቡራ ዕድነት ማዕረግ በመሳ ሀገሪቱ እንዲሠማሩ አድርገዋቸዋል። አባታችንን አባ ኢየሱስ ሞዓ ለ45 ዓመታት ሐይቅ እስጢፋኖስ ከቆዩ በኋላ ሐዳር 26 ቀን 1292 ዓ.ም በዕለተ አኩድ ዐረፉ። ሆኖች ዕለትም በቦታው የታየው ብርሃን ሀገሪቱን ሞልቷት እንደነበረ ገድላቸው ይመስከራል። ምልጃና በረከታቸው በሁላችን ላይ ይደር እሜን።

10. ጳድቁ አቡነ ሀብተማርያም

በመንጃ አውራጃ ልዩ ስሙ የራዊ በተባለ ቦታ በሕግ ጋብቻ ፀንተው የሚኖሩ ፍሬ ብሩክና የሰቴና የተባሉ ባለጸኑኝ ነበሩ። ምንም እንኳን ሕገ እግዚአብሔርን ጠብቀው በንጹሕና በቅድስና ቢኖሩም ለጅ አልነበራቸውም። ቅድስት የሰቴና በዚህ ሁኔታ በመኖር እግዚአብሔርን ማገልገል አልፈለጉምና ለብቻቸው በጸሎት ተወሰነው ለመኖር ሀብት ንብረታቸውን ትተው በአካባቢው ወደሚገኘው አንድ ገቡ። ነገር ግን በየሻው በብሕትውና ከሚኖሩ አባት ያልጠበቁትን ዜና ሰሙ። «ምንከሳና አልተፈቀደልሽም? የአዳም ዘር የሚማፀነው፣ ሰሙ፣ ገድሎ፣ ትሩፋቱ በዓለም ሁሉ የሚነገርለት በምድር ሆኖ መንበረ ጳጳሳትን የሚያይወንድ ልጅ ትወልጃለሽና ወደቤትሽ ተመለሽ ተባለ።» ቅድስት የሰቴናም በእምነት ወደቤታቸው ተመልሰው ነሐሴ 26 ቀን ወንድ ልጅ ፀነሱ። በፀኛው ወርም እንደንጋት ከካብ የሚያበራ ደምግባቱ የማረ ወንድ ልጅ ወለዱ። ፍሱሐም ሆነ ሕፃነም እንደ ቤተክርስቲያን ሕግ በተወለደ በ40ኛው ቀኑ ተጠመቀ። ስሙ ጥምቀቱም። ሀብተ ማርያምም ተባለ። ጳድቁ አቡነ ሀብተ ማርያም ቅዱሳንን ከመገፀፍ የሚመርጠው አምላክ መርግቸዋልና ገና በእናታቸው ጀርባ ታዘለው በሆነን አንደቤታቸው የማኅበርና የገል ጸሎት

ያደርሱ እንደነበር ታሪካቸው ያሰረ ዳል። አባታችን ከቤተሰቦቻቸው ጋር ባሉ ግብረ ገብነትንና ትምህርት ሃይማኖትን ተማሩ። ዕድሜያቸው ለዐቅመ አጻም ሲደርስ በቤተሰቦቻቸው የትዳር ጓደኛ ታወላቸው። ነገር ግን በእግዚአብሔር አነሳሽነት በድንገልና ያገለገሉት ዘንድ ከአባታቸው ቤት ወጥተው ከባለሉ። በአቡነ መልክ ጸደቅ ገዳም አባ ሳሙኤል ለተባሉ አባት በረድእነት እየገለገሉ ጸድቆ አቡነ ሀብተ ማርያም በእግዚአብሔር መልአክ መሪነት ከገዳም ወጥተው በአንድ ዋሻ ወሰጥ ለሦስት ወራት ተቀምጠው በጸሎት እንዳሉ ልዑል እግዚአብሔር «መታሰቢያህን በዚህ ዋሻ አደርገሃለሁ» ብሎ ቃል ኪዳን ገባቸው። ዛሬ ዋሻው ይሰበይ አባ ሀብተ ማርያም ገዳም በመባል የሚታወቀው ነው።

አባታችን የዕረፍት ጊዜያቸው ተረቢ ጊዜ ስለመልካም ሥራቸው ሁሉ በባት የጽድቅ አክሲዮን እንደሚቀዳጁ ከእግዚአብሔር ነገሯቸው ሕዳር 26 ቀን 1490 ዓ.ም. ዐረፉ። አባታችን በሰሜን ምዕራብ ሸዋ ሀገረ ስብከት ደብረ ሊባኖስ አካባቢ በሚገኘው በይሰበይ አቡነ ሀብተ ማርያም ገዳም ነሐሴ 26 ቀን ጽንሰታቸው ግንቦት 26 ቀን ደግሞ ዕረፍታቸው በድምቀት ይከበራል።

ምልጃቸውና ጸሎታቸው አይለየን አሜን ።

ከአንተ ወደት

ይህንን ግንኙነት የማይቀሰሱት ግን ነገራቸውን የሚጠይቁት ነገር አለና ይህ ነገር አሰጠናቄ ይህንን ግንኙነት። እነዚህ የምንፈልገው ትኩረት ዳረጎች የሆነ ዳቦ ነው እንጂ የመቀላቀሉን እንጂ አይደለም የሚሉ ናቸው። የገባቸው በሥጋዊው ዓለም ወደመንፈሳዊው ዓለም የተሻሻሉት ግን ሥጋውን ደሙን ተቀብለዋል። ለመቀበልም የተዘጋጁ ብዙ ይኖራሉ። እነዚህ በሥጋውና በደሙ ክርስቶስን የለበሱና በጎሳላ ለዚህ ክብር የሚዘጋጁ ናቸው።

እኛም የምንግራው ሥጋችን ከመንፈሳዊው ዓለም ድንበር ወደ ጌላ እንዳይመለስ ነውና ወደ መንፈሳዊ ሕይወት እንዲገባ ሥጋችንን ነፍሳችንን እናስገጣው ማድረጋችንን የሕይወት እንጂ የሕይወት ውጋ እኔ ነኝ ያለውን ለማድረግ ለመቀበልም እንዘጋጅ፤ እኛምም ተወዳጅ የሆነውን ወደዚህ እንድንደርስም እንለምነው። ወደመንፈሳዊው ክልል እንገባ፤ ለየሰብ ክርስቶስን። ከአንተ ወደት እንዳለን ከመድኃኒታችን ከፈጣሪነትን ከአንተ ትእዛዝ፤ ከአንተ መመሪያ፤ ከአንተ ፍቅር ግጥተን ወደጌላ ወደት እንመለስ። ለግን ምን መመለሻ አለን? እንበለው። የትዳሥ ሌግሮስ እና የሐዋርያት ቃል የእኛም እንዲህን የሰፈራጋል። ለእነርሱንም የምንከተለው

በዳረጎች ምድራዊ ዳቦ ድረስ መሆን የለበትም። ዳረጎቹ አይጠገብም፤ ወይም ምላ አይደለም። ለትግር ጊዜ የሚሆን መዳረሻ እንጂ። ይህ ሁሉ ዓለምም ወደ እውነተኛው ራት ለመግባ ዳራጎች ነው። አስቀድግህ ድጽጻግና መንግሥቱን ሹ ለላው ሁሉ ይወደዳላችኋል ግለጭ ሌላው ስጦታ ደረጎች ስለሆነና ከእግዚአብሔር ፍርሃት አኳያ እንደሰጠታ ሰዓልቆጠረው ነው። ምክንያቱም በጥት ወደጌላ ይቀራል፤ ሥጋውንና ደሙን መመገብ ግን ጥት ወደጌላ የማያስቀረው እና የማያገደው ዘላለግግግና ሰገሮዊ ሕይወት ነው።

እነዚህ ሰዎች አነርሱ እስከሌለገብት ድረስ በመከተል ጸድቀው ነበር። ወንዙን ተቆጥረው፤ ታንኳ ተከራይተው፤ የትዋለ የት አደረ እያሉ ተከትለውትም ነበር ። አነርሱ እስከሌለገብት ድረስም ከእርሱ አልተለዩም። የሚፈልጉትን ሥጋዊ ጥቅም እስኪገኝ ድረስ ፈልገው ተከትለውታል። እርሱ የሚፈልገው እውነተኛው ጽድቅ በመጣ ጊዜ ግን ወደጌላ ተመለሰ። የሕይወት እንጂ የሆነውን እርሱን በሃይማኖት መቀበልና መመገብ አስጨናቂ ነገር ሆነባቸው። «ይህን ግን ሊሰጥ ይችላል» አለ።

እኛ ፈጣሪነትን የምንከተለው ለሥጋችን ፍላጎት ብዙ ሳይሆን ለነፍሳችንም ድንኳን ነው። በዚህ ዓለም ሆነ በወዳያኛው ዓለም ኑርአችንን የሚመራው በህግና በአብዮት በሀይል አብሰሎ የሚመገብን እርሱ ነው። ስለዚህ «ጌታ ሆይ ከአንተ ወደት እንዳለን?» ግለት ይኖር ብናል። መንፈሳዊ ትምህርትም የሥጋን ፍላጎት ሽቅ ለማድረግና የመንፈሰን ፈቃድ ዘፍ ለማድረግ በመሆኑ በተግባር ቁጥር ወደ መንፈሳዊው ዓለም እየገባን መሆኑን ግንባተዋል ያስፈልጋል። የሥጋን ፍላጎት እስኪሸነፍን ለድመጥናትን ፤ ምቅንነትን ፤ ትዕቢተኝነትን ፤ ሰከራምነትን ፤ ምንገራችንን ወደጌላ እየተወገን ወደ መንፈሳዊው ወደጽድቅ ዓለም ለንገባ ያስፈልጋል። እንዲህ ያለሆነ የመንፈሳዊ ሕይወት ታችን ትርጉም የለው ልማጸጫ ይሆንብናል። መንፈሳዊውን የሆነው የሥጋ እና የመንፈሰን ልዩነት፤ የጊዜዊትና የዘላቂውን ሕይወት ትርጉም በሕይወት የእግዚአብሔር ቃል ለይተን እንድናውቅ፤ ወደ መንፈሳዊ ሕይወት ጠልቀን እንድንገባ ከእግዚአብሔር ወደት እንሄዳለን እንድንልግ ነው እንጂ በልማድ ለመመላለስ አይደለም።

አብርሃም ወገኖቹን ትቶ ሀገሩን ለቆ እግዚአብሔርን ተከትሎ የሄደው ወደመንፈሳዊ ዓለም ገብቶ የማያልፈውን እግዚአብሔርን መምረጥና «ለዘላለም ሕይወት የሆነክ እግዚአብሔር አምላክ አንተ ነህ። ከአንተ ለፈቃድ ምርጫ ውጭ ወደት እንዳለሁ?» ግለት ስለቻለ ነው።

ነቢያት ቤታቸውን ሐዋርያትም መረባቸውንና ሥራቸውን እየግለጹ፤ እናት አባታቸውን እገት ወንድሞቻቸውን እየተወሰኑ ርስት ጉልታቸውን ሀብት ገብረታቸውን እየናቁ ጌታቸውን የተከተሉት ወደ መንፈሳዊው ዓለም ስለገቡ ክርስቶስና ሃይማኖቱ ስለገባቸው «ከአንተ ከፈጣሪነት ወደት እንዳለን?» ግለትን ሰጧቸው ነው። የሲፍና ሰሎሚም እመቤታችን ጌታን ይህ በተሰደደች ጊዜ ምን እንኳ የሄድሰ አዋጅ የማይመለከታቸው ቢሆንና አንዳችም ሥጋዊ ሆነ ምክንያት ባይኖራቸው የእመቤታችን ከጌታ ጋር ወደግብፅ መራራቸው ከመንፈሳዊው ዕውቀት የተነሳ። ከአንተ ተለይተን ወደት እንዳለን? ከአንተ ተለይተን ወደት እንዳለን? በግለታቸው ነው። የሕግ የመድኃኒታለም የሊያሰብ ክርስቶስ እናት በሥጋ የተገለጠውን አምላካችንን አህላ ከሰደት ስትነሣ ወደጌላ

አለተመለሰም። የፈተናውን ድንበር በመንፈሳዊ ጽናት ተሻግሮው ከጌታቸውና ከእመቤታቸው ጋር ለመስደድ የሲፍ የሽምገልና ምር ከሕን አነሣ ገሰሎሚም በአጭር ታጠቀች። ይህ ሁሉ እንግዲህ «ከፈጣሪነትን ከአንተ፤ ከእመቤታችን ከአንተ፤ ተለይተን ወደት እንዳለን?» በግለት ነው።

እኛም እንግዲህ እንደእነዚህ ከአንተና ከእመቤታችን ተለይተን ወደት እንዳለን ፤ ዘወትርም በቤተክርስቲያን እየተገኘን «ከአንተ፤ ተለይተን እንዳለን?» ግንባራችንንም አንመል ስም፤ ግንም ምንም ይበል እኛ እነሆ ለጽኑ ገን። መማራችን እንደዚህ ለእግዚአብሔርና ለትዳሳችን ለተቀደሰችውም ቤቱ ቃል ኪዳን ለመግባት እንድንበቃ ያደርገናል። የትዳሳችን ሕይወት በመተረክ መተው ሳይሆን እኛም ወደ ቅድስናው ዓለም ለድንገብ አብርሃም የሲፍ ጸጥሮ ጸጥሮ ለእና ሰሎሚያች መሆን አለብን። ከእግዚአብሔር ተለይተን ወደት እንዳለን? ከትዳሳችን ተለይተን? ከእመቤታችን ተለይተን? ከቤተክርስቲያን ተለይተን? ወደት እንዳለን? የምንል እግዚአብሔር ዛሬም ታሥራው አንደአብርሃም ሃገራቸውን ዓለምን የሚተው እንደየሲፍና ሰሎሚ ከኃጢአት ዓለም የሚለዩ፤ በፍቅር የሚመሩ በቃሉም መሠረት የሚኖሩ ሰዎችን ይፈልጋል።

በዚህ ዘመንም እንደ አብርሃም ራሳቸውን ለእግዚአብሔር ሀብታቸውንና ሕይወታቸውን ለቤተክርስቲያን የጠሩ። እግዚአብሔርን ተከትለው የሚኖሩ እኛ የሲፍም እመቤታችንንና ጌታችን ሊያሰብ ክርስቶስን ተከትለው ከእናንተ ወደት እንዳለን? የሚሉ አባቶችና ወንድሞች፤ እንደ ሰሎሚም የሰሎሚን አገልግሎት የሚሰጡ ቤተክርስቲያንን ቤተክርስቲያንን ምጥጥን ብለው በእሎትና በጸም ተሰነሱ ከጌታችንና ከእመቤታችን ጋር የቆሙ ብዙ እናቶች አገቶች አሉ።

በመሆኑም ከፍብለን እንደጠቀሰናቸው ቅዱሳን አበው ሁሉ አምካችንን ሊያሰብ ክርስቶስን እመቤታችንን ድንገል ማርያምን፤ ቅዱሳን መላእክትን፤ ነቢያትን፤ ሐዋርያትን፤ ጸድቃን ሰማዕታትን ሁሉ ከእናንተ ተለይተን ወደት እንዳለን? ልንል ያስፈልጋል።

በሃይማኖት ከገባን በጌላ የሥጋን ድንበር በማለፍ ወደሰዓል፤ ወደፍቅር፤ ወደመተባበር፤ ወደጸምና ወደጸሎት መብልን ወደመናቅ እግዚአብሔር የሚጠላቸውን ሁሉ ወደመተውና ከአንተ ወደት እንዳለን? ወደ ማለት እንድንደርስ ነው የሚያስፈልገው። የሥጋን ፍላጎት ካልተውጥን የሥጋን ፈቃድም ካልተገኘን በቀር እግዚአብሔርን ከአንተ ወደት እንዳለን? ለማለት አይቻልም። ሃይማኖታችንና የምንማረው የእግዚአብሔር ቃልም የሚጋብዝን ሥጋዊ ምድራ ዊና ቀሪ የሆነውን እንድንጠና ከእግዚአብሔርም እንዳለን ነውና ከእግዚአብሔር ጋር በመሆን ከተውን እንድንጠላ በገውን የሕይወት እንጂ። እንድንወድ የእግዚአብሔርንም ጸጋ ለመውረስ ከአንተ ወደት እንዳለን? ለማለት ይር ዳን አሜን።

ተቃዋሚ 7 ተን 1978 ዓ.ም ሰውደ ምሕረት ካስተግሩት የተወሰደ ናህረት።

ክርስቲና ለማገገሙ ጊዜ ይቻላል

ይህ ያለንበት ሃያኛው መቶ ከፍለ ዘመን የሰው ልጅ የአገገር ሁኔታ በፍጥነት እየተለወጠ፤ በቴክኖሎጂው እየደገ የመጣበትና በተቃራኒው ደግሞ ወደ ቤተሰብ አብሔር ከመሄድ፤ ለገዢ አብሔር ከመጠበቅ እያፈነገጠ ያለበት ዘመን ነው ማለት ይቻላል። ነገሮች ሁሉ ለሥጋዊው ኑሮው የሚሆኑት እንጂ ወደ እግዚአብሔር እንዲቀርብ የሚገባቸው አይደሉም። በፊደላዎች የሚያዳምጣቸው፤ በቪዲዮ ፊልሞች የሚመለከታቸው፤ በመጽሔትና ጋዜጣ የሚያሳዩባቸው ነገሮች ሁሉ ተጽዕኖ ያሳድሩበታል። በተለይም በሰለጠነው ዓለም ያሉ ሰዎች በመረጃ ልውውጥ መስክ፤ በምግብ፤ በመጠጥ፤ በሚለብሰው የፈለጉትን በቀላሉና በቅርቡ ማግኘት ሲችሉ ለመንፈሳዊው ሕይወታቸው የሚሆን አንዳች ነገር ባለማግኘታቸው የተነሳ ምንም ያህል ሲያድጉ ቢረቀቁ ርካታ እያገኙም። ለዚህ ነው በሥልጣኔ እድገታቸው ከመጀመሪያዎቹ ተርታ በሚመደቡት አገሮች አደገኛ ወንጀሎች በዝተው የሚታዩት። በሀገራችንም ያለው ሁኔታ ወደዚያው የሚያመራ ይመስላል። የሰዎች ወደ መንፈሳዊው ሕይወት ከማምራት ይልቅ ለሥጋዊው ኑሮ ብቻ ትኩረት መስጠትና ከቤተሰብና ከሀገር ፍቅር ይልቅ የገንዘብ ፍቅር እየሉ የመጣበት ሁኔታ ይታያል። እርቀታዊነትን እምነትን ጠብቆና በቃል እግዚአብሔር ተኩትኩት ካለደገ ትውልድ ፈሪሃ እግዚአብሔርን፤ ፍቅር ስብእን፤ አገርና ሥራ ወዳድነትን ማግኘት ይከብዳል።

በክርስቲያን ክርስቲያን ተብለን በክብር ስሙ ለመጠራት የበቃን፤ ከጉኑ በፈሰሰው ውኃ /ማየ 10/ የተጠመቅን፤ በደብረ ቀራንዮ የቆረሰውን ሥጋ የበላን፤ የፈሰሰውን ደሙን የጠጣን ወገኖቹ ገን በዚህ ትውልድ መካከል አንዴት መመላለስ እንደሚገባን ለናውቅ ያስፈልጋል። «እንደ ተበባኞች እንጂ ጥበብ እንደሌላቸው ሳይሆን እንዴት እንደ ትመላለሱ በጥንቃቄ ተጠበቁ» «ኤፌ. 5:15»። ምንም በዓለም ብንኖር በዓለም ያለው ሁሉ ለማርክንና ከእግዚአብሔር ሊለዩን አይገባም። የሐ. 17:15-19 ።

ነገር ገን ብዙ ሰዎች በተለያዩ ምክንያቶች ከክርስቲያን ሕይወት ርቀው፤ የጀመሩት መፈፀም ተሰኝቸው በዓለም ቀልጠው ሲቀሩ ይታያሉ። ለምን በመንፈሳዊው ሕይወት መጓዝ እንደሚሳናቸው ወይም ሲያገለገሉም ከነበሩ ከአገራቸው ለምን እንደተለዩና እንደደከሙ ሲጠየቁ «ምን ላድርገ?»

ያለውበት ሁኔታ ለክርስቲያን ሕይወት አይመችም» እያሉ ቤተሰባቸው ወይም ትዳራቸው፤ የመኖሪያ አካባቢአቸው፤ ትምህርታቸው ወይም የሥራ ቦታቸው፤ ነጋዴም ከሆኑ ነጋዴነታቸው ወዘተ... ለመንፈሳዊው ሕይወታቸው ምንም አመቺ እንዳልሆነ ይናገራሉ። አንዳንዶቹ ደግሞ በማሳበራዊ ኑሮው /በ እቀቡ፤ ዕድሩ፤ ዘመድ፤ ጥያቄው፤ ወዘተ/ ተጠምደው ጊዜ እንዳጠራቸው አምርረው ሲናገሩ ይሰማሉ። የሚገር መው ውሎና አዳራቸውም እዚያው ቤተክርስቲያን አካባቢ ይሆኑት እንኳን ለመድከማቸው የሚያቀርቡት ምክንያት አለማግታቸው ነው።

ታዲያ ሁሉም እንደዚህ ከቤተ ክርስቲያን የቀረበትንና እየደከመ የመጣበትን ቤተክርስቲያን አካባቢ ይሆኑት እንኳን የሥራ ሁኔታውን፤ ማሳበራዊው ሕይወቱን፤ ወዘተ... ምክንያት እያደረገ ከሆነ፤ ይህንን ሁሉ አቻችሎና በመንፈሳዊው ሕይወት የሚገጥሙትን መሰናክሎች አሸንፎ እንዴት እስከመጨረሻው መጓዝ ይቻላል?

ክርስቲያን ለማገገሙ ጊዜ ይቻላል

በዚህ ጽሑፍም በማንኛውም ጊዜም ሆነ ሥፍራ መንፈሳዊ ሕይወታችን ይዘን እንዴት መጓዝ እንደሚኖርብን በአጭሩ ለመመልከት እንሞክራለን።

1. ክርስቲያን በመኖሪያ ቤቱ ውስጥ ማሳበራዊ ኑሮ ከቤተሰብ ይጀምራል። ቤተሰቡ በሙሉ በእምነቱ አንድ ከሆነና በቤት ውስጥ ባሉት ሰዎች መካከል ፍቅርና መተሳሰብ ካለ ስንፍና ከሌለብን በስተቀር በመንፈሳዊ ሕይወት ለመጓዝ ይህን ያህል አስቸጋሪ አይሆንም። አንዲያውም የአንዳንዱ ሰው ቤት እንደልድድና እንደማርቆስ እናት ቤት ቤቱ እንግዶች የሚሰተናገዱበት፤ ዘወትር ሥመ እግዚአብሔር የጠራበት፤ የቅድስና ሥራ የሚሠራበት ቤት ይሆናል።
- የሚያሳዝነው ብዙዎቻችን ለዚህ አለመታደላችን ነው። አንዳንድ ጊዜ በቤት ውስጥ ባሉት ሰዎች ቀጥሎ ልክ ሐሳባችንና ፈቃዳችን ሲልም እምነታችን የሚለይበት ሁኔታ ይኖራል። በመሆኑም በቤት ውስጥ ሰዓም፤ ፍቅርና መተሳሰብ ሊኖር ሲገባው በተቃራኒው መኖሪያ ቤቱና ክርክር፤ ቅናትና ጸብ ይገጥሙበታል። በዚህን ጊዜ

«የቤተሰብ ሁኔታ ለክርስቲያን ሕይወት ስለማይመች አልቻኩም» ብሎ ተሰፋ በመቀረጥ እጅን አጣጥሮ ከመቀመጥ እውነተኛው ክርስቲያንነታችን ሊገለጥ ያስፈልጋል። ሰዓም በሰፊነትና ሁኔታዎች በሚመቻቸበት ጊዜም ሁሉም ጠንካራ ክርስቲያን ነው። ለዚህ በቤት ውስጥ በሚገጥመን ፈተና ሁል ጊዜ ከመመረር ይልቅ ቤተሰብን በቃልም ሆነ በምግባራችን አስተምረን አንድ ማድረግ እንዴት እንደሚገባን ለናሱብ ያስፈልጋል። የሐዋ 10:1-8፤ ጴጥ 3:1-9። ለዚህም ዘወትር ከቀጣና ከጥል ይልቅ ትጎትና ፍቅርን፤ ከአመጽና ክርክር ይልቅ በትዕግሥት መምከርን፤ እንዲሁም ርካታና ለገሰ ነታችን እያሳየን እኛ ያገኘውን ዘላብ ማዋ ሰዓምና ደስታ ለንገልጽላቸው ይገባል።

ለላው ደግሞ አንዳንድ ክርስቲያኖች በቤት ውስጥና ከቤት ውጭ በተለይም በቤተክርስቲያን አካባቢ ይሚኖሩት ኑሮ የተለያዩ ዓይነት ነው። በውጭ ትሁትና ታዛዥነትን ለሰው አዛኞች ሲሆኑ፤ በቤታቸው ውስጥ ገን በተቃራኒው ይታወቃሉ። እቤት ውስጥ ላሉት ሰዎች ግድለሾች፤ አኳኋኛቸውና አነጋገራቸው ሁሉ በቀጣ በአመጽ የተመላ ስለሚሆን ምንም ዓይነት የክርስቲያን ምልክት አይታይባቸውም። ልጆች ከሆኑ በቤት ውስጥ አይታዘዙም፤ ወላጆቻቸውን ያንገጥሳሉ፤ ትላልቆቹም ቢሆኑ የጸሎት፤ የትጎትና ፍቅር ሕይወታቸውን ቤተክርስቲያን ለብሰው ከሚሄዱት ነጠላ ጋር አውልቀው ያስቀመጡት ይመስላል በቤት ውስጥ የተለይሆኑና። ነገር ገን ክርስቲያን ሁሉን ዓይነት ሰብእና የለውም። በሚሄድበት ሁሉ አንድ ነው። ለዚህ በውጭ የምናሳየውን እውነተኛ የክርስቲያን ኑሮ በቤት ውስጥም ለንገልጽ ያስፈልጋል።

2. ክርስቲያን በሚኖርበት አካባቢ ክርስቲያን ጊዜ የሚገኘው በታ የሚወሰነው ሳይሆን ሁልጊዜም የምንኖረው ሕይወት ነው። በተራራ ላይ ያለች መብራት ከማንም እንደማትሰወር ሁሉ ክርስቲያንም ሕይወቱ በራሱ ዘንድ የታወቀና ከሩቅ ሳይቀር የሚያበራ ሊሆን ይገባዋል። ለዚህም በጉራቤቶቹ ዘንድ በጸባዩ የተጠላ፤ ሰው ባለመከበሩ የታወቀ፤ በውኃ ተጠነ ከሰው ጋር የሚጋጭና በጨዋታ አካባቢውን ያማረራ ሳይሆን በመልካም ምግብ፤ የተቸገሩትን እንደሌላው በመርዳት፤ ገዝተኞችን በማጽናት፤ የተጣሉትን በማስታረቅ፤ ወዘተ... ሊታወቅ ያስፈልጋል።

ጋል። አንድ አረጋዊ በአንዲት መንደር ውስጥ ያሉ ሰዎችን ከርስተያናዊሕይ ወት ለወዳጃቸው ሲገልጹ መንደር ውጣ ወደ እዚያች በመጀመሪያ የምታ ገኘው ሰው ላይ የክርስቶስን ምስል ታገኛለህ፤ በማለት ተናገረዋል። ክርስቲያን እንደዚህ የሚያመልከውን አምላክ ማንነት ገላጭ ሊሆን ያስፈልጋል። እኔ ክርስቶስን እንደምመሰል እናንተም እኔን ምሰሱ 1ቆ፣ 11፡1።

3. ክርስቲያን በሥራ ስታው
አንዳንድ ክርስቲያኖች በቤተክርስቲያን አካባቢ የሚኖራቸው ሕይወትና በሚሠሩበት ሥፍራ የሚታወቁት በተለያዩ መልኩ ነው። በቤተክርስቲያን አገልግሎታቸው ታላቅ ሰው ሲሰኙ በሚሠሩበት አካባቢ ግን በተቃራኒው፣ በትዕቢታቸው፣ በገብኝነታቸው፣ በአጭብር ሳሪነታቸው፣ በቁጠነታቸውና በወገናዊነታቸው ይታወቃሉ። የተቀሩት ደግሞ በሥራ ደካማነታቸውና በንግግላላነታቸው ይታወቃሉ። አንዳንዶች ደግሞ ሰው ጋር ለመኖር በሚል ሰበብ መንፈሳዊነታቸውን ደብቀው ከዓለማዊ ያኑ ጋር በአመገባ ሥራቸው ሁሉ ተባብረው በመሆን፣ የሚዘፈንበት ቁጥር እንደ ዘፋኞች፣ ውሸት፣ በገሰብት ውሸታዎች፣ ሲዘረፍም ተባባሪዎች ይሆናሉ። እንዲህ ያሉ ሰዎች ክርስቲያንን በኑሮአቸው መግለጽ ስላልቻሉ በእግር ብቻ ቤተክርስቲያን መመላለሳቸው ከንቱነውና ሊያሰቡበት ያስፈልጋል። «ሰለዚህ የተወደዳችሁ ወንድሞቼ ሆይ፣ ድካማችሁ በጌታ ከንቱ እንዳንሆን እውቃችንን ለሌሎች ያምጡ። የማትነቃነቁም የጌታም ሥራ ሁልጊዜ የሚጠብቁሁ ሁኑ።» 1ቆ፣ 15፡58።

በመሆኑም በተመጣጠኑበት የሥራ መስክም ሆነ፣ በወለት ተወለዱት ኑሮአችን ማንነታችን ሊገለጹ ያስፈልጋል። ለዚህም እኔ «እንዲህ ነኝ» ብለን ግሩግ ማስነፋትና ነጋሪት ማስመታት ለይጠበቅብንም። በፍቅራችን፣ በትላትናችን፣ ለሰዎች በምንሰጠው ክብር፣ በቤተክርስቲያን ተሳትፎአችን፣ በእነጋገራችን፣ በአለብዓባችንና በአካሄዳችን ወዘተ... ማንነታችን ይገለጻል። መንፈሳዊው ሕይወታችን በዓለም የሚገኝ የሚጨልም ሳይሆን ጨው ሆኖ የሌሎችን ኑሮ የሚያጣፍጥ፣ ብርሃን ሆኖ ለዓለም የሚያበራ ሊሆን ይገባል። ማቴ 5፡13-16። እንዲያውም በየትኛውም ስታ እርቀድክሳዊነታችን ከታወቀ ከፈተና እንጠበቃለን። ሰዎች ለሕይወታችን የማይበጀንን ነገር እንድናደርግ አያስገድዱንም በዘፈን ፈንታ መዝሙር እንጋበዛለን፤ እኛ ባለንበት ሐሜት፣ ጸብና ክርክር አይኖርም። ስለዚህ መንፈሳዊ ሕይወታችን በሰታና በጊዜ የማይወሰን የዕለት ተዕለት ኑሮ አችን ነውና በሄድንበት ሁሉ ሊገለጹ ያስፈልጋል። ለዚህም የእግዚአብሔር

ቸርነት፣ የድንገል አማላጅነት አይለዩን አሜን።

ትንንን ገጥራት ገመልን ማየት

ማቴ 23
ከዚህ ማርቆስ

- ሁሉ እኔ ቤተክርስቲያን ሳላስቀደስ ስቀር ተቸግራ ነው። ሌላው ሰው ስቀር ግን ደካማ፣ ለቤተክርስቲያን ቀናሊ አስተሳሰብ የሌለው ሆኖ ነው።
- እኔ ሰውን ሳማና ስተኝ ከእውነት ከልብ ከመነጨ ቅን አስተሳሰብ ነው። ሌሎች ሲሆኑ ግን ሐሜተኛ፣ ወራኛ፣ ሰው አዋጊ፣ ነገር ሊቃቃሚ ናቸው።
- እኔ ቤተክርስቲያን ውስጥ ሰበቅ፣ ስቀልድና ሰላፋ ከንደኞቹ ጋር እየተሟወትኩ ነው። ሌሎች ሲሆኑ ግን የቤተክርስቲያንን ሕግና ሥርዓት እየጣሱ ነው።
- እኔ ሳልጸም፣ ሳልጸልይ፣ ቤተእግዚአብሔር ሳልሄድ፣ ሳልሰግድ ስቀር ሐሙሜን ያልቤን ችግር ሁሉ አግዚአብሔር ተረድቶት ነው። ሌሎች ሲሆኑ ግን ሰነፍች አሰመሳይ ክርስቲያኖች ሆነው ነው።
- እኔ ጠጥቼ ሰበክሮ፣ ሰደንሰ ሳጨሰ ትንሽ ድካም ተሰምቶኝ ነው። ሌሎች ሲሆኑ ግን የቤተክርስቲያንን ማንነት አሰዳቢዎች ናቸው።
- እኔ ጠንቋይ ቤት ሰሃድና ሳሰጠ ነዋል። ጨሌ አቴቴ ሳደርግ፣ ዕንሰ ሳሰወርድ፣ ጨንቆኝ፣ የማደርገው ነገር መላው ጠፍቶኝ ነው። ሌሎች ሲሆኑ ግን ጣላት አምላኪዎች ነፍሰ ገዳዮች ናቸው።
- እኔ ሳመነዘር የትዳር ጓደኛ ለመምረጥ ጥረት እያደረገኩ ደግሞም እኩ እግዚአብሔር ብዙ ተባዙ ምድርንም ሙሉአት ያለውን ቃል እየፈጸምኩ ነው። ሌሎች ሲሆኑ ግን አመንዘራ፣ ሲሰኙ ሆነው ነው።
- እኔ ለደሀ ምዕዋት ሰበጥ ራርቼ፣ አዘኜ ችግራቸው የእኔ ችግር ሆኖ ነው። ሌሎች ሲሆኑ ግን ሀብታቸውን ንብረታቸውን ለሰው ሊያላዩ ሊታይታ ነው።
- እኔ ጉቦ ሰበላና ሰበርቅ ችግሮች ኑሮዬን ለማሸነፍ ጥረት እያደረገሁ መሆኑን እግዚአብሔር የልቤን ችግር ስለሚያውቅ ነው። ሌላው ግን ጉቦኛ ሊባ ሆኖ ነው።
- እኔ ሰጸም፣ ሰጸልይ ጸድቅ ትሁት ሆኜ የእግዚአብሔር ፍቅር አሸንፎኝ ነው። ሌላው ሰው ሲሆን ግን የሚሠራውን ሲያጣ፣ የረሀብ አድማ በራሱ ላይ እያደረገ ነው።

- እኔ ጠዋት እንቅልፍ ይዞኝ ሥርዓተ-ቅዳሴ እንደተጀመረ ቤተ እግዚአብሔር ሰገባ ምንም አይደለም እግዚአብሔር እንደደከመኝ ራሱ ስለሚያውቅ ነው። ሌላው ሲሆን ግን የእግዚአብሔርን መላእክት እየረገጠ መግባቱና ሥርዓት ማፍራሱ ነው።
 - እኔ ቤተ እግዚአብሔር ገባሊ ስቀር በጣም ሥራ በጸብብኝ፣ ጊዜ አጥቼ ነው። ሌሎች ሲሆኑ ግን ከእግዚአብሔር እየራቀና እየሰነተ መምጣታቸው ነው።
 - እኔ ቤተክርስቲያን ቀርቼ ሠርገ ቤት፣ ድገሰ ስት፣ ዘመድ ጥያቄ ሰሃድ ሰው ብቻውን አለ ሰው መኖር እንደማይችል ራሱ አገዛ አብሔር ጠንቅቆ ስለሚያውቅ ነው። ሌሎች ሲሆኑ ለቤተክርስቲያን ቅናት ተቋርቋሪነት ፈጽሞ የሌላቸው ከንቱዎች ሆነው ነው።
- ታዲያ የራሱን ኃጢአት በመልካም ስም ከማሞካሸት ተመልሼ፣ የሌላውን ኃጢአት በባትሪ ፈልጌ ከመንቀሰ ተቆጥቼ፣ ገመልን ውጪ ትንንን አጥርቼ፣ ትንሿን የአፈር ክምር ተራራ ማሳከል ትቼ ራሴን ማስተካከል እንድጀምር ምን ትመክሩኛላችሁ?



- በልቡ አምላክ የለም ይላል
- መዝ. 53+1
- ሐሜተኛ ነው
- ምሳ. 10+18
- በኃጢአት ያፈላል
- ምሳ. 14+9
- የአባቱን ተግሥት ይንቃል
- ምሳ. 15+5
- አቶ በትርን ትጠራለች
- ምሳ. 18+6
- ክርክር ይወዳል
- ምሳ. 20+3
- በገዛ ልቡ ይታመናል
- ምሳ. 28+26
- ቁጠ ነው
- መዝ. 7፡9
- ታማኝ አይደለም
- ኢር. 17+11 ማቴ. 7+26
- ፍልሰፍና ያበዛል
- ሉቃ. 11+39 40፣ 12+20፣
- ሮሜ 1+21 23

ቤተክርስቲያንን ያገለግላችሁ

ዘአወፊዮኒ አወፊይኩስ /አገዛዥነትና የሰጠችን አሰሪነት/

የመጽሐፍ መጠሪያ ስም	ደራሲው ስም	ማዕረግ / ሀገር	የመጽሐፍ ይዘት
1. ግር ይስሐቅ	ቅ/ግር ይስሐቅ	መነኮሰ / ሶሪያ/	ሥጋዊ ፈተናን ስለማሸነፍ
2. ፊልሰፎስ	ቅ/ፊልሰፎስ	ኢጲስቆስ / ሶሪያ/	ስለ ሥጋዊ ፈተና እና አሸናፊዎች
3. አረጋዊ መንፈሳዊ	ቅ/አረጋዊ	መነኮሰ / ግብፅ/	ሥጋዊ ፈተናን በማሸነፍ ስለሚገኝ ክብር ይዘረዝራል።
4. ድን	ቅ/ያሬድ	ካህን / ኢትዮጵያ/	በበዓላት የሚደርስ የዜማ መጽሐፍ
5. ጸመ ድን	"	"	በዐቢይ ጸም የሚዘመር የዜማ መጽሐፍ
6. ምዕራፍ	"	"	በወርኅ ጸም የሚደርስ የዜማ መጽሐፍ
7. መዋሥዕት	"	"	በሥርዓተ ፍትሐት ላይ የሚደርስ የዜማ መጽሐፍ
8. ዝግራ	"	"	ከቅዱስ በጳላ የሚዘመር የዜማ መጽሐፍ
9. መጽሐፍ አንቀጽ ብርሃን	"	"	የእመቤታችን የምሥጋና መጽሐፍ
10. መጽሐፍ ቆደር	ቅ/ፊልጳስ	"	የንስሐ ጊዜ የሚጸለይ
11. መጽሐፍ ብርሃን	ቅ/ዘርዐያዕቆብ	ካህን / ኢትዮጵያ	ስለ ሥርዓተ ቤ/ንፍ ነገር ሃይማኖት
12. መጽሐፍ አርኪ	ቅ/አርኪሥሉስ	ካህን / ኢትዮጵያ	ሃይማኖታዊ ጥያቄዎችና መልዕኾች
13. መጽሐፍ ርተዐ ሃይማኖት	ቅ/ርተዐ ሃይማኖት	መነኮሰ / ኢትዮጵያ	ለነ ሥነ-ፍጥረት የሚያትት
14. መጽሐፍ ተዕቅዶ	ቅ/ዘርዐ ያዕቆብ	ካህን / ኢትዮጵያ	ስለ ከንቱ ወሬና ተርታ ንግግሮች
15. መጽሐፍ ሰዓታት	ቅ/ጊዮርጊስ	መነኮሰ / ኢትዮጵያ	ሌሊት በዜማ የሚጸለይ መጽሐፍ
16. መጽሐፍ አርጋኖን	ቅ/ጊዮርጊስ	"	የእመቤታችን ምሥጋና
17. መጽሐፍ ምሥጢር	ቅ/ጊዮርጊስ	"	የነገር-ሃይማኖት መጽሐፍ
18. መጽሐፍ ጥገተ ብርሃን	"	"	የእመቤታችን ምሥጋና
19. መጽሐፍ ተአምኖ ቅዱሳን	"	"	ስለ ቅዱሳን ምልጃ
20. መጽሐፍ ባሕርይ	"	"	ስለ ምሥጢር ሥላሴና ሥጋዊ
21. መጽሐፍ ቁርሎስ	ቅ/ቁርሎስ	ፓትርያርክ / ግብፅ	ስለ ሥርዓተ ቤ/ንፍ ሃይማኖት
22. መጽሐፍ ምዕዳን	ቅ/ጢሞቴዎስ	"	ስለ ክርስቲያኖች ኃዘንና መከራ
23. መጽሐፍ ጊዮርጊስ ወ/አሚድ	ቅ/ጊዮርጊስ ወ/አሚድ	መነኮሰ / ግብፅ	ስለ ሥነ-ፍጥረታት ታሪክ የሚናገር መጽሐፍ
24. መጽሐፍ ባሕል	ቅ/ገብርኤል ወ/በሬክ	"	የቤተክርስቲያን እባቶች የተሰበሰቡ ብሂሎችንና የሥነ ምግባር መመሪያዎችን የያዘ መጽሐፍ
25. መጽሐፍ አቡጊዳ	ቅ/አቡጊዳ	"	ስለ ዘመናት አቆጣጠር
26. ድርሳነ ግርያም	ቅ/ሚናስ	ኢጲስ ቆጳስ ኢትዮጵያ	ስለ ወላዲተ አምላክ አማላጅነትና ተአምራት
27. ድርሳነ ሚካኤል	ቅ/ማቴዎስ	ፓትርያርክ ግብፅ	ስለ ቅዱስ ሚካኤል አማላጅነትና ተአምራት የሚያትት
28. ድርሳነ ባስልዮስ	ቅ/ባስልዮስ	ፓትርያርክ/ቁሳርያ	ስለ ነገር መላእክት የሚያሰረዳ
29. ድርሳነ ፍልሰታ	ቅ/ቁርሎስ	ፓትርያርክ / ግብፅ	ስለ እመቤታችን ትንሣኤና ዕርገት ፣ ስለነገር ሃይማኖት
30. ገድለ ተ/ሃይማኖት	ቅ/ዮሐንስ	አጫጌ / ኢትዮጵያ	ስለ ጻድቅ ተጋድሎ ፣ አማላጅነትና ተአምራት የሚናገር
31. ገድለ ክርስቶስ ሠምራ	ቅ/ፊልጳስ	"	ስለ ክርስቶስ ሠምራ ተጋድሎ ፣ አማላጅነትና ተአምራት የሚናገር
32. ገድለ ጊዮርጊስ	ቅ/ቴዎድሮስ	ኢጲስ ቆጳስ ገላትያ	ስለ ሰማዕቱ የሚናገር
33. ውዳሴ ግርያም	ቅ/ኤፍሬም	ካህን / ሶርያ	የእመቤታችን ምሥጋና
34. ቅዱስ ግርያም	ቅ/ሕርያቆስ	ኢጲስቆስ ግብፅ	የቅዱስ መጽሐፍ
35. ተአምራ ግርያም	ቅ/ደቅስዮስ	/ ግብፅ/	ስለ እመቤታችን ተራዳኪነት የሚናገር
36. ራእይ ግርያም	ቅ/ዮሐንስ	ወንጌላዊ / እስራኤል	ስለ እመቤታችን ተራዳኪነት የሚናገር
37. መልክላ ግርያም	ቅ/ዘርዐ ያዕቆብ	ካህን / ኢትዮጵያ	የእመቤታችን ምሥጋና
38. መልክላ ጊዮርጊስ	ቅ/ዘርዐ ያዕቆብ	"	የሰማዕቱ ምሥጋና

39. መልክአ ኢየሱስ	ቅ/ዓምደ ሐዋርያት	መነኮስ /አትዮጵያ	የጌታችን ምሥጋና
40. መልክአ ሥላሴ	ቅ/በብሐት ለአብ	"	የቅ/ሥላሴ ምሥጋና
41. ባሕረ ሐሳብ	ቅ/ድሜፕሮስ	ፓትርያርክ /ግብፅ	የበዓላትና የአጽዋማት ዘመን መቁጠሪያ መጽሐፍ
42. ራእይ ፈቅጦር	ቅ/ፈቅጦር	መነኮስ /ግብፅ	ትንቢታዊ መጽሐፍ
43. ረድእ እንጦንሰ	ቅ/ጊዮርጊስ ተልሙድ?	"	ስለ ነገረ ሃይማኖት እና ስለ መነኮሳት ሕይወት
44. ፈውስ መንፈሳዊ	ቅ/ሚካኤል	ኤጲስቆስጳስ/ኢትዮጵያ	ስለ ንስሐ ፣ ኃጢአት ፣ ነገረ ሃይማኖትና ሥርዓተ ቤተክርስቲያን
45. ውዳሴ አምላክ	ቅ/ባሰልዮስ	ፓትርያርክ /ቂርቆስ	የጌታችን ምሥጋና
46. አክሲማርስ	ቅ/ኤጲፋንዮስ	ኤጲስቆስጳስ /ቆጵሮስ	ስለ ሥነ ፍጥረት የሚያሰራጩ
47. ምሥጢረ ሰማይ ወምድር	ቅ/ጋይላ ሚካኤል	መነኮስ /ኢትዮጵያ	ስለ ፈጣሪ ሥነፍጥረትና ራእይ የሚናገር
48. ሥርዓተ ቤተክርስቲያን	ቅ/ዮሐንስ አፈወርቅ	ፓትርያርክ /ሶርያ	ስለ ቤተክርስቲያን ሥርዓት
49. አዕማደ ምሥጢር	"	"	ስለ 5ቱ አዕማደ ምሥጢር የሚናገር
50. ዮሐንስ አፈወርቅ /ድርሳንና ተገሳፅ /	"	"	የነገረ ሃይማኖትና የሥነ ምግባር መጽሐፍ

ምንጭ፡
 1 አክሲሊ ብርሃን ወ/ቂርቆስ /ሊቀ ጠበብት / ፣ መርሐ ልቡና፣ ትንሣኤ ዘጉባኤ ማ/ቤት፣ 1943 ዓ.ም
 2 ኪዳነ ወልድ ክፍሌ /አለቃ/ ፣ መዝገበ ቃላት፣ አርቲስቲክ ማ/ቤት 1948 ዓ.ም
 ሰይፉ ማኅተሙ ሥላሴ /ሚኒስትር / ፣ ማይክሮፊልም የተነሡ የመንፈሳዊ መጻሕፍት ካታሎግ፣ ንገድ ማ/ቤት ፣ 1966 ዓ.ም
 ሥርዓተ ሀብላ ሥላሴ /ዶ/ር/ አማርኛ የቤተክርስቲያን መዝገበ ቃላት ፣ አርቲስቲክ ማ/ቤት ፣ አ.አ ፣ 1981 ዓ.ም

ሰብከተ ቅዱሳን በኢትዮጵያ

ኢትዮጵያ የእመቤታችን የቅድስት ድንግል ማርያም የአሥራት ሀገር፣ የሰማዕቱ የቅዱስ ጊዮርጊስ የግብጽና ፓድፍ፣ ቅዱሳን አበው በኪደተ አገራቸው የቀደሷት በብዙ ሰዎችም ዘንድ «የክርስቲያን ደሴት» የተባሉት ናት። በረከተ እግዚአብሔር ያልተለያየት ብዙ ገቢረ ተአምራት የተፈፀሙት የቃል ኪዳነ ታሰት ማረፊያ፣ ቅዱስ ሥጋው ክቡር ደሙ የተፈተተበት ክቡር መስቀል ያፈፈላት በመሆኗም በክርስትናው ዓለም ልዩ ሥፍራ ይሰባታል።

ይሁን እንጂ አንዳንድ ጊዜ ብዙ የተደከመበት አካባቢ በአረማውያን ሲወረር፣ ትምህርት በማጣት ምክንያት የሚመጣ የአምልኮ ባዕድ አረም ሲዋጥ በአውነት ያ ቦታ ቀድሞ ብዙ አበው የተመላለሱበት እስካለመምሰል ይደርሳል።

ከኤርትራ ጫፍ እስከ ቦረና /ጥያሴ/፣ ከሱዳን ድንበር እስከ ሱማሌ በረሃዎች ያሉት አካባቢዎች በሙሉ በወንጌል ትምህርት የረሰሱ እንደነበሩ የታሪክ መሣግብትና አሁንም ድረስ ያሉት ቋሚ ቅርሶች ምስክሮች ናቸው። ለአብነትም እንዲሆን በሀገራችን ተዘዋወረው ካስተማሩ ቅዱሳን መካከል የአንዳንዶቹን ስምና አህጉረ ሰብከተኞቻቸውን በመጠኑ ለመተቀስ እንሞክራለን ።

1. ጻድቁ አቡነ ተ/ሃይግናት

ወደ ደቡብ ኢትዮጵያ በመሄለቅ በወላይታና በአካባቢው ትምህርተ ክርስትናን

ከማስፋፋታቸውም በተጨማሪ በሸዋ ክ/ሀገር በደብረሊባኖስ ገድመው ብዙ መምህራን አፍርተዋል ።

2. አባ ሳሙኤል ዘዋልድባ

/14ኛው መ/ክ/ዘ/ በሰሜን ኢትዮጵያ ከበደብረ ዓባይ-ደብረ ዳሞ በአንበሳ ላይ ተቀምጠው በመዘዋወር አስተምረዋል። እያሌ ደቀመሳኪ ማርያምን አፍርተዋል ።

3. አቡነ ዮሴፍ

/15ኛው መ/ክ/ዘ/ የንጉሡ የአጼ ዳዊት ዳግማዊና የንጉሥት ጽዮን ሞገሳ ልጅ ሲሆኑ በወሎ ደብረ ዘመዶ ገዳምን መስርተው ብዙ መምህራንን አፍርተዋል ።

4. አቡነ ልዕታንፋስ ክርስቶስ

/16ኛው መ/ክ/ዘ/ በሸዋ ተዘዋወረው ከማስተማራቸው በተጨማሪ ከኢትዮጵያ ውጭ በአርመንያ ቃለ - እግዚአብሔርን አስተምረዋል ። ከአርመንም ሲመለሱ በደብረ አሰጋ ጅ/ገ/ ገዳም መሥርተው እስከ 10000 የሚሆኑ ደቀመሳኪዎችን አፍርተዋል። የአጼ ፋሲልን ልጅ ጻድቁ ዮሐንስን አስተምረው ለክብር ያበቁቸው እኚህ አባት ናቸው ።

5. አቡነ በጸሎተ ግኒኤል

/13ኛው መ/ክ/ዘ/ ነገሥታት ዕቅባት በመያዝ ሕገ እግዚአ

ብሔርን ሲጥሱ በመገሰጸቸው ለመታሠር በቅተዋል። መነኮሳትም ከሥርዓተ ቤተክርስቲያን ሲወጡ ያለፍርሃት በመናገራቸው ይታወቃሉ። በዘዋወሩ አካባቢው ወንጌልን አስተምረዋል ።

6. አቡነ ያዕቆብ ግብግብ

/14ኛው መ/ክ/ዘ/ ከግብጽ ጽጵስናን ተሾመው ወደ ኢትዮጵያ በመጡ ጊዜ ጻድቁ አቡነ ተክለሃይማኖት ዐርፈው ነበርና ደቀመሳኪዎቻቸውን ሰብሰበው በመላ ሀገሪቱ ለሰብከተ ወንጌል አሠማርተዋቸው ነበር።

ሀ. ምሥራቅ ፡-

- አባ ዮሐንስንና አባ ቀውስጠሰን ልክዋል። እነርሱም በይፋትና ጥሙጋ፣ በመተራራና በአካባቢው አስተምረዋል።
 - አባ ታደዎስ - በጽላሽ፣
 - አባ ማትያስ ደግሞ - በእቲሳ ደቡብ፣ በምንጃርና በሸንኮራ አስተምረዋል ።

ለ. ሰሜን ምዕራብ /የሸዋ ምዕራብ ደጋማ ቦታዎች/

- በዚህ አካባቢም አባ አናሬዎስ /ታናሽ/ ሞረትና ሞገዳ/ አባ መርቆሬዎስ /መርሐቤቴን/ አስተምረዋል ።
- ሐ. ደቡብና ደቡብ ምዕራብ በዚህ አካባቢ በማስተማራቸው የሚታወቁት አባ አናሬዎስ /ታላቁ/ ሲሆኑ እሳቸውም በወረብ፣ በደጋጅ፣ በገንደ

በረት ደቡብና በጉደር ወንዝ አካባቢ፣ በሙገርና አካባቢው ከማስተማራቸው በተጨማሪ ወደ ደቡብ ርቀው ወርደው በባሌ ገዳም መሥርተው በማስተማር ብዙ ደቀ መዛሙርት አፍርተው ነበር።

- አባ ኪዳኔ-ዳምትን፣
- አባ ኢዮስያስ-በአዋሽ ደቡብ፣ በጉራጌ
- አባ ዮሴፍ-በአናርያ /ከፋ/ አስተምረዋል።

7. አባ ያፈትረን እግረ
/1290 1376/
ከግና ቂርቆስ በመነሳት አካባቢውን በሙሉ አስተምረዋል

8. አባ አርጊ
• ጋይንትንና አካባቢውን ዞረው አስተምረዋል።
• በትምህርታቸው የተማረኩት የንጉሥ ዓምደ ጸዮንን ቤት ልጅና ወንድሙን ለምንከብስና አብቅተዋቸዋል። በሲዳሞ እና በአካባቢው ወንጌልን ያስተማሩ እሳቸው ናቸው።

9. አቡነ ዮሐንስ ዘደብረ ክብራን
/14ኛው መ/ከ/ከ/
በአገው ምድር ሰብከተ ወንጌልን አስፋፍተዋል።

10. አባ ገ/አያሱብ
/14ኛው መ/ከ/ከ/
በግብፅና በአየሩሳሌም ተዘዋወረው ከማስተማራቸው በተጨማሪ ፈላጊዎችን በፍቅር በመሳብ ወደ ክርስትና መልሰዋቸዋል።

11. አባ ሠርጸ ጴጥርስ
/13ኛው መ/ከ/ከ/
ደብረ ወረቅና በአካባቢው አስተምረዋል።

12. አባ ተክለ አልፎ
በዲማና በአካባቢው እንዲሁም በቆላ ደጋ ዳዎት አስተምረዋል።

13. አባ ፊልሶስ - ዘደብረ ቢዛን
/1319-1403/
በሽሬና አዲያስ አካባቢ አስተምረዋል እርትራና አካባቢዋን በማስተማር ተጋድሏቸውን ፈጽመዋል።

14. አቡነ ዮሐንስ ዘደብረ ቢዛን
እርትራን ዞረው አስተምረዋል። የደብረ ቢዛንን ገዳም ያቀነትም እርሳቸው ናቸው።

15. አቡነ ዜና ግርቆስ
/1262-1402/
በሰባት ቤት ጉራጌ አስተምረው የምሁር ኢየሱስን ገዳም ገድመዋል በመር

ሐቤ፣ ባለገሳር፣ በሞራትና ጅሩም ወንጌልን አስፋፍተዋል።

16. አባ ኤዎስጥቴዎስ-ከተሉ ባሕር
/1273-1352/
በሰሜን ኢትዮጵያ ገዳማትን ከማጽናታቸው በተጨማሪ በእርመንያም አስተምረዋል።
ወደ እርማንያ ሲጓዙ መርከበኞች አላሻ ግር ቢሏቸው ዐጽፋቸውን አንጥፈው በርሱ ስለተሻገሩ ከፋሌ ባሕር ተብለዋል።

17. አቡነ ሐራና 40ዎቹ ቅዱሳን
አቡነሐራ በመንዘና በአካባቢው ከግብፅ ከመጡ 40 ቅዱሳን ጋር ወንጌልን ያሰተማሩ አባት ናቸው።

18. አባ ዳንኤል
/14ኛው መ/ከ/ከ/
«የድኻ ዕንባ ጠባቂ» የተባሉት እኒህ አባት በደብረ አንግ /ትግራይ/ና አካባቢው አስተምረዋል።

19. አቡነ በይፊሚካኤል
/1597 - 1693 ዓ.ም./
በእርትራ ውስጥ በብዙ ቦታዎች ተዘዋወረው ወንጌል ክርስቶስን አስተምረዋል።

20. አባ ሳሙኤል ዘደብረወገገ
/13ኛው መ/ከ/ከ/
በምሥራቅ ኢትዮጵያ በመዘዋወር እስከ ሰማሌ ጫፍ ድረስ አስተምረዋል። እያሌ ገዳማትንም መሥርተዋል።

21. አባ ጊዮርጊስ ዘጋሰጫ
/1358 1417 ዓ.ም./
በመሐል ኢትዮጵያ ተዘዋወረው ከማስተማራቸውም በተጨማሪ ትምህርታቸውን በጸሐፍ አስቀርተው ተተኪው ትውልድም እንዲታነጽበት አድርገዋል።

22. አጼ ዘርዐዮቅስ
የንጉሥ ዳዊትና የእቴጌ እግዚአ ክብራ ልጅ የሆኑት አጼ ዘርዐዮቅስ በዓላት ቢሥርዓት እንዲከበሩ፣ በሰንበት ክርስቲያን የሆነ ሁሉ ከሊቃውንት ቀርቦ እንዲማር፣ ካህናት ቤተክርስቲያን ወደሌለበት ቦታ ሄደው እንዲያስተምሩ፣ በየአጥቢያ ቤተክርስቲያኑ አብያተ መጻሕፍት እንዲቋቋሙ ከማድጋቸውም በላይ ብዙ የሃይማኖት መጻሕፍት አዘጋጅተው ሃይማኖትን ያፀኑ ንጉሥ ናቸው።

/የነዚህን አበው ታሪክ ወደፊት በሰፊው ለማሰነብብ እንሞክራለን።/

እነዚህ ሁሉ አበው ያስተማሩባት፣ በዚያ ተማሪዎቻቸው የቀደሷት ሀገራችንን፣ ያስተማሯትን የተዋሐዱ ትምህርት እግዚአብሔር ይጠብቅልን አሜን።

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር።

ለእኔስ ሐመራ ነሽ

/ከበኃይሉ ቱሉ/

የወንጌል ማበቢያ
የክርስቶስ ቤቱ
የጳውሎስ መመለስ
የጴጥሮስ ስብከቱ
የቀራንዮ ምትክ
ድንቅ በረከቱ
በምን ልሰይምሽ
አንቺ ቅድስቲቱ።
ቤተክርቲያን ሆይ፤
ኃጢአት ሲደቁሰኝ
ሰውነቴ ዝሎ
ብርታትና ፅናት
ቢርቀኝ ኮብልሎ
በደሌ ቢበዛ
ሰማይን አክሎ
ንስሐ እየሰጠሽ
ጸልዬ እንድተጋ
አንቺ አገናኝተሽኝ
ከአልፋና አሜንጋ
እንዳልጠፋ አረግሽኝ
በነፍስ በሥጋ።
ፍቅርን ባጣ ፍቅር
ሰላም ባጣ ሰላም
ሊያድለኝ ቢፈልግ
ቸፋ መድኃኔዓለም
በአንቺ ተገልጸ ነው
በትድስት ድንኳኑ
በውስጥሽ ሰላለ
ማደሪያ ዙፋኑ።
ቤተክርስቲያን ሆይ፤
ከኃጢአተኛ ዓለም
ከጭንቀት መኮራ
ከዘመኑት ጭቃ
ውስጥ ከከፋት ተራራ
ከሰይጣን አገዛዝ
ከዲያብሎስ ሥፍራ
ማምለጫ መሻሻ
ዘወትር ብትሆኑኝ
ከመርከበ ሞገ ጋር
ኅብረትሽ ቢታየኝ
ለእኔስ ሐመራ ነሽ
ብዬ ተናገርኩኝ። /3/

ለዚህ ደረሰሽ

የዕውቀት አድማስ አንቺ ሐመር
ከሀገራችን ከእኛው ምድር
ዜና ይዘሽ ለልጆችሽ
በመንፈስ ቃል ተከሸነሽ
መልካም ፍሬ እያፈራሽ
ደሽው ዛሬ ለዚህ ደረሽ
ኃ/ጊዮርጊስ ኃ/ግርያም
/ታይዝ - የመገ/

« የሰው ክመናፈቅ...የራስን መጠንቀቅ »

የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ባለ ብዙ ሀብት ጋ ላለብዙ ልጆች ፣ ባለብዙ ቅርስ የታሪክና የታሪካዊ ቦታ ሃገሮች መዝገብ ናት። በብርቱዎቹ ቀደምት አባቶቻችን ትጋትም አብያተ ክርስቲያናት ከሰሜን - እስከ ደቡብ ፣ ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ በመገንባታቸውና ሕዝቡ በጥምቀት የሥላሴ ልጆችን እንዲያገኙ በመደረጉ የኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያንና ኦርቶዶክሳውያን የማይገኙበት የአገሪቱ ክፍል የለም ቢባል ማጋነን አይሆንም። ይህም የ1009መትና የ 50 ሥራ ወይም የዛሬ ስብከት ውጤት ሳይሆን የብዙ መቶ ዓመታት ታሪክ ያለው ሆኖ እናገኘዋለን።

ከዚህ በመነሣት የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያንን ምእመናን ቁጥር ፣ የአገልጋዮች ብዛት ፣ የቤተ ክርስቲያን ቁጥር ወዘተ ለማወቅ እንግዲያስችል በሰበካ ጉባኤ መምሪያም ሆነ በመንግሥት በኩል የተደረጉ ቆጠራዎችን ውጤት ለአንባብያን አቅርበናል።

- የገጸማት ብዛት 1110
- የአድባራት ብዛት 2,990
- የገጠር አብያተ ክርስቲያናት ብዛት 12, 759
- /* ጠቅላላ የአብያተ ክርስቲያናት ብዛት 16,859 /
- ሰበካ ጉባኤ የተቋቋመባቸው 16,422
- ሰበካ ጉባኤ ያልተቋቋመባቸው 437
- ሰንበት ት/ቤት የተቋቋመባቸው 5,047
- ሰንበት ት/ቤት ያልተቋቋመባቸው 11,812
- * የካህናትና የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮችን ብዛት
- የካህናት ብዛት 149,837
- የመንፈሳዊ ትምህርት መምህራን 10,507
- የወንጌል ሰባክያን 5,941
- ዲያቆናት 136,623
- መዘምራን 66,531
- ልዩ ልዩ ሠራተኞች 42,977
- * የሰበካ ጉባኤ ምዝገባም
- በሰበካ ጉባኤ የተመዘገቡ ምእመናን ከነቤተሰቦቻቸው 18,793,062
- በሰበካ ጉባኤ ያልተመዘገቡ ምእመናን ከነቤተሰቦቻቸው 2,451,452

1986 ዓ.ም በማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን በተደረገው የሕዝብ ቆጠራ ጠቅላላ የሕዝብ ብዛትና የኦርቶዶክስ እምነት ተኮሮች ብዛት

ተ.ቁ	ሀገረ ስብከት	ጠቅላላ የሕዝብ ብዛት	የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነት ተኮሮች	የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ተኮሮች ብዛት በፕርሰንት
1.	ትግራይ	3136267	2995124	95.5
2.	አፋር	1097064	42448	3.87
3.	ዋግ ሕምራ	275615	274551	99.6
4.	ሰሜን ወሎ	1230317	1050589	83.36
5.	ደቡብ ወሎ	2586754	635461	24.57
6.	ሰሜን ጉንደር	2088684	1990896	95.32
7.	ደቡብ ጉንደር	1768732	1688881	95.49
8.	ምዕራብ ጉጃም	1779723	1749029	98.28
9.	መተከል	201521	107764	53.48
10.	አዊ ዞን	717685	670624	93.44
11.	ምሥራቅ ጉጃም	1700331	1644318	96.71
12.	ሰሜን ሸዋ	1560916	1475959	94.56
13.	ሰ/ምዕራብ ሸዋ	1157978	1088978	64.04
14.	ምዕራብ ሸዋ	2329699	1877775	80.6
15.	ምሥራቅ ሸዋ	1668184	980201	58.76
16.	አርሲ	2217245	885682	39.95
17.	ምሥራቅ ሐረርጌ	1737713	122515	7.05
18.	ምዕራብ ሐረርጌ	126896	174228	13.77
19.	ባሌ	1217864	231579	19.02
20.	ወለጋ	2800507	1455114	51.96
21.	ኢሉባቡር	847049	388069	45.81
22.	ጅማዞን	1961262	309485	15.78
23.	አጋዴን			
24.	ድሬደዋ	251864	86777	34.45
25.	አሶሳ	258938	52315	20.20
26.	ከንባታ፣ሐዲያና ጉራጌ	3334455	835648	25.06
27.	ቢዳሞ	2608909	293084	11.23
28.	ቦረና	1398543	157696	11.28
29.	ሰሜን እሞ	2603057	1015613	39.02
30.	ደቡብ እሞ	327867	57504	17.54
31.	ከፍቶ፣ሸክቶ፣ቤንጉናማጂ	1047506	555085	52.99
32.	ጋምቤላ	163297	39187	24.13
33.	አዲስ አበባ	2112737	1732444	82.00
	ድምር	49486,298	26,665,097	54.00

ንዋያተ ቅድሳትንና ቅዳሳት መጻሕፍትን በተመለከተ ግን የተገኘ መረጃ ባለመኖሩ ይህን ያህል ነው ብሎ ለማቅረብ አስቸጋሪ ነው። በመሆኑም ቤተክርስቲያን ልጆች የሆንን ሁሉ ለትውልድ የሚተርፍ መረጃ ለማቆየት የበኩላችንን ጥረት ማድረግ አለብን።

በመንፈሳዊ ጉዞ ችግሮች ከየትና እንዴት ይፈጠራሉ?

በመንፈሳዊ ጉዞ ላይ እያሉ ችግሮች ሊያጋጥሙትን እንደሚችሉ ከጥንት ዘመን ጀምሮ ቅዱሳት መጻሕፍት ሁሉ ያስተምሩናል። ከሰንደ መሐል እንክርዳድ ከበጎች መሐል ተኩላ አይጠፋምና እንዲሁ እንክርዳድ ባበላሸው ዳዕ ሰንደው ሁሉ፣ እንደ ተኩላ በበጠ በጠው በረት በጉ ሁሉ እየተወቀሰ ፍረዋል። በመንፈሳዊ ሚዛን ተቀምጦ ነገርን ሁሉ በማስተዋል ለሚመረምር ክርስቲያን ግን መጥፎን ከጥሩ ክፉን ከበጌ መለየት አያቅተውም።

እግዚአብሔር ሰውን በመፍጠሩ በተፀፀተበት የኖሳ ዘመን፣ ኃጥኡን ከጻፍቱ ጠቅልሎ አሳጠፋም። ኖሳን መርጦ አስቀረ እንጂ በሰዶምና በገሞራ በዓት በወረደ ጊዜም ሎጥን በበጎነቱ አውጥቶ ከተማዋን በእሳቱ አቃጠላት እንጂ የጋጥኦ ጻፋ ጻፍቱን አላጻፋውም።

በመንፈሳዊ ጉዞ ችግሮችን ለንመረምር ከየት እና እንዴት ሊመጡ ይችላሉ? የሚሉት ጥያቄዎች መልስ ለማግኘት መሞከር አለብን ቅዱስ ጴጥሮስ ጌታችንን «አትሙት» ብሎ ሲለምነው ማቴ 16:22 «አንተ ሰይጣን ዘወርበል ከኋላ» ብሎታል ያ ሐሳብ የዲያብሎስ ስለሚገጥም ገሥጥታል። የችግሩ ምንጭ ዲያብሎስ ነበርና አሳፍሮ ታል። ነገር ግን ቅዱስ ጴጥሮስ በንስሐ በተመለሰ ጊዜ በምሕረት ተቀበለው እንጂ «ትናንት እንዲህ ነበርክና» በማለት አልተቀየሩም። ሰዎች ባለማ ወቅ፣ በሰው ተገፋፍተው፣ በዲያብሎስ እሸክሳ ወደቀው ወዘተ... ሊሳሳቱ ይችላሉ። እኛም ከወደቅ በኩል እንደወደቁ መመርመር እንጂ ጠቅልለን መኮነን አይገባንም። ቅዱስ ጴጥሮስ «ወልድ ዋሕድ» ብሎ ሲመሠክር «በፀዕ» ተብሎ ነበር። ሲያጠፋ ደግሞ ተገሥጥኦል። በፊት ደግ ስለሠራ ስህተቱ ይሸፈንለት ወይም ስለሚሳሳት ክብሩ ይቅርበት አልተባለም እንደሥራው ተከፍሎታል።

በሉቃስ ወጊኔል ምዕራፍ 15 ላይ የጠፋው ድሪም የመጥፋቱ ምክንያት የባለቤቱ ንግሥታዊነት ነው። የጠፋው በግ ደግሞ ባለማወቅ መንገድ ጠፍቶበት ነው። የጠፋው ልጅ ግን በገዛ ጥጋቤ ነው። የ3ቱንም መመለስ እግዚአብሔር ተቀብሎታል። ዛሬም ሰዎች በነዚህ ምክንያቶች ሊያጠፋ ይችላሉ። እኛ ግን የጠፋችን ወይም የጠፋችን ሳይሆን ጥፋታቸውን በማየት

ሰባራው የሚጠገንበትን ፣ ጉድጓዳው የሚሞላበትን ልንፈልግ ይገባል።

በባሕሪዬ ደካማነት የሚሳሳተውን ሰው በትምህርት ለማቅናት በሃይማኖት ለማበርታት ይቻላል። አላዋቂነት፣ አለመቻል፣ አለማስተዋል፣ አለመታገሥ፣ አለመጽናት፣ አለማመን፣ ወዘተ... ባሕሪያችን ደካማነት የሚያመጣቸው ችግሮች ናቸው። እነዚህ ችግሮች አጥፊው ከተማረና በሃይማኖት ከበረታ ሊሰተካ ከሉ ይችላሉ። ስለዚህም ከማውገዝ ፣ ከመኮነን ፣ ከመለየት፣ ከማራቅ በፊት መምከር፣ መገሠጽ ለዚያ ሰው የሃይማኖት ጽናት መጸለይ ተገቢ ነው። «የደካሙን ተቀበሉት» በማለት እንዳስተማረን /ሮሜ 14:1/ እንዲህ ያለው ሰው ድካም አጋጥሞታል አስቀድመን የደካሙበትን ያውቅና ያርም ዘንድ ልንጠቁመው ይገባናል።

በሌላ በኩል ደግሞ በየዋህነትና በቅንነት እውነት መሰለው በሚቀርቡ ሐሰቶች ትክክል መሰለው በሚቀርቡ ስህተቶች መሳሳትም ሊከሰት ይችላል። በእንደዚህ ያለ ችግር ወደጥ ለገባ ሰው ዓይኑን በሚገልጥለት ይፈልጋል። ለርሱ አሁን እያደረገ ያለው ትክክልና እግዚአብሔር ያሰደሰተ መሰሉ ሊሰማው ይችላልና ብዙ የሀገራችን ሰዎች እግዚአብሔርን ያሰደሰቱ መሰላቸው ለጠንቋይ የሚገዙ፣ በበዓላት ቀን አምልኮ ባዕድ የሚፈጽሙ፣ ከሥጋወይም የሚለዩ አሉ። እነዚህን ሰዎች መመለስ የሚቻለው እውነተኛውን ነገር ገልጦ በማሳየት ፣ በመሞከር በሃይማኖት ትምህርት በማገጸ ነው። በተለይም መምህራ ንስሐ ትልቅ አስተዋዕይ ለማድረግ ይችላል። መካሪ ዘካሪ በማጣት የጠፋ ናቸውና።

በትዕቢትና በእልክንነት የተነሣ የሚፈጠሩ ችግሮችም አሉ። እነ አርዮስ የጠፋት ከኛ በላይ ዐዋቂ ላሣር ነው በማለታቸው ነው። ፈርዖን ኤርትራ ባሕር ቀልጦ የቀረው የሚነገረውን አልሰማ ብሎ ከራሱ በላይ ዐዋቂ የለም እያለ በመታባይ ነው። ፈሪሳውያን ከወንጌል በረከት ያራቃቸው ራስን ሸቅ አድርገው ስህተታቸውን ለመቀበል ባለመፈለጋቸው ነው። በዚህ ዓይነት የሚመጡ ስህተቶች መስተካከል የሚችሉት በትህትና፣ ራስን ሸቅ በማድረግ የዐዋቂዎችን ምክር በመቀበል ስህተትን በማመን ነው። ቅዱስ ጳውሎስ ከኔ በላይ የእግዚአብሔር ሰው ላሳር ነው ይል ነበር። የሚንጸበት

መንገድ አደገኛነት ሲነገረው ግን ወዲያው አምኖ ተመለሰ። ይህን ግልተወለድክ ይሻልህ ነበር » እየተባለ እንኳን የዘሆን ጆር ይሰጠኝ በማለቱ የድኅነቱ ጊዜ አለፈች /ሉቃ 22+22/ ሲሞን መሠርይ ጠፍቶ የቀረው የትዳብ ጴጥሮስን ምክር ከመቀበል ይልቅ በራሱ ሥጋዊ ጥበብ በመጓዝ ነው / የሐዋ 8/

የጠላት የዲያብሎስ የስህተት መንገዱ ትዕቢቱ ነበረች። ንስሐ ይገባ ዘንድ የተሰጠችው ጊዜ ያለፈችው ስህተቱን ላለማመን፣ ትህትናን ላለማሳየት ሲታባይ ነው።

ከፋ ምክር ከመሰማት የሚፈራር ችግርም አለ። የዳዊት ልጅ እንደ ስለሆነ በእህቱ በትዕማር ላይ ገፍ እንዲፈጽም ባት ይገፋፋው ሊኖናዳብ የተሰኘ ከፋ ሰው ነው። /2ሳሙ-13/ መወረሻው ግን ሞት ሆነ። አቤሲሎም በአባቱ በዳዊት ላይ ያመፀው በእኪጠፈል ከፋ ምክር ነበር። /2ሳሙ-15/ እንዲህ ያሉ ሰዎች በእግዚአብሔር ቃል መነፅርነት ነገርን ሁሉ ከመመርመር ይልቅ በሰዎች ለሰላሳና ግፋጭ ንግግር ይሳባሉ፣ የሚወዱዎቸውን ሰዎች የመልካሉ። እነርሱ የነገሩዎቸውን ሁሉ ይቀበላሉ። ማን ተናገረው? ማን መከረው? እንጅ ምን ተናገረ? ምን መከረ? አይሉም ቅዱስ ጴጥሮስ ጌታን «አትሙት» ብሎ እንደመከረው ማለት ነው። /ማቴ 16+21-23/ ጌታችን ሊቀ ሐዋርያት ነው ብሎ የጴጥሮስን ሐሳብ አልደገፈውም። የፍሐንስና የያዕቆብ እናት ምኞታችን ተገን አድርጎ ያቀረበችው የሹመት ጥያቄ አልተቀበላትም ገሠግት እንጂ! በመሆኑም የምንቀበለው አስተያየት ከእውተኛው መንገድ፣ ከልዑል እግዚአብሔር ቃልና ከቤተክርስቲያን ሥርዓት ከህሊናም ፍርድ አንፃር ልንመዝን እንጂ እንዳለ ልንቀበለው አይገባም ፋርሶች «ሁሉም ወርቃማ ወርቆች የሚያሰደሱት ዜማ የላቸውም» የሚሉት ለዚህ ነው።

በሌላ ወገን ደግሞ ከቅንጦትና ድሎት የሚከሰት ችግርም አለ። ሰው ከተሰጠው መጠን ሲያልፍ ይድላኝ ይመቸኝ ሲል፣ ለወቅ ለራቀቅ ብሎ ሲፈላበፍ ዐቅሙን ያልፍና ለችግር ይጋለጣል። ለበ አምላክ ጻዊት ከታቦተ ጸዮን ተለይቶ በቤተመንግሥቱ በምሕት ሲንፈላበስ ነው ለጸሙት የተጋለጠው /2 ሳሙ-11/ ጠቢቡ ሰሎሞን በአረማውያን ፍቅር

ለመነደፍ ያበቃው የህብትና ድሎት ብዛት ነው። አያሌ ፈላጊዎችን እገዛ አብሮ የለም እንዲሉ ያደርጋቸው እንደቀረቀረን ሲሉ ነው። ብዙ መነኩሳትንና ባህታውያንን ከገዳም አስኩብሎ እንደደግሰን/2ጠጥ 4፡9/ የከተማ ወበት ምርኮኛ ያደርጋቸው ምኞትና ቅንጦት ፍለጋ ነው። ለብዙዎቻችን የእገዛአብሔርን ወለታና ጥሪ መርሳት የነኛ ምክንያት ይሺው ቅንጦታችን ነው።

በመጨረሻም ለቀልድና ለፈገገታ፣ ለዋዛና ለፈዛዛ ተብሎ በተጀመረ ነገር የሚፈጠር ችግርም አለ። እንደቀልድ የተጀመረ ስላሳ ዛሬ ሚሊዮኖችን ያማቅቃቸዋል። ለጊዜያዊ ደስታ ተብሎ የተፈጸመ ዘመት የማይሸር ጠባባ ይተክላል። ለቀልድ ተብሎ የተጀመረ ሕገ መግባት ስም እገዛአብሔርን ግቃለል ባህርይ ሆኖ ይቀራል። ዋዛና ዋዛ የበሉት ዕድሜ ይዞ ለሥጋ ደሙ ሳይበቃ የቀረው ሰንቱ ነው። እንዲህ ያለው ችግር መለስ ብሎ ራሱን በማየት ነው የሚፈታው-ወደራሰ በመመለስ። የጠፋው ልጅ ከአባቱ ቤት ሲወጣ እንደዋዛ ነው እንደቀልድ ዓለም እንደርሱ ቀልድኛ መሰላው። በኋላ ገን ከማይወጣው አዘቅት መግባቱን የተረጎመ ወደልቡ ሲመለስ ነው። /ሉቃ 15፡17/

የችግር ምንጮችብዙ ናቸው። እናስብባቸው ዘንድ ገን እነዚህ ተጠቁመዋል። ዛሬ በመንፈሳዊ ጉዞዎችን ችግር ተፈጠረ ሲባል ከነዚህ ከሌሎችም ቢያንስ በአንዱ ወድቀናል ማለት ነው። ችግርን ለመፍታት ሞኖቻዬ ዘዴዎች መማር፣ ስህተትን መቀበል፣ ፀዕት፣ ንስሐ መግባት የጠባባን ምክር መስጠት፣ ራስን ፈላጭ ቆሎ፣ ትክክል የማይሳሳት፣ ነጹሐ፣ ቀዳሳ፣ ብልህ፣ የበቃ የነቃ አድርጎ መመልከትን መተው፣ ዘወትር ራስን በእገዛአብሔር ቃል መመርመር ናቸው።

ዋናው ነገር ችግር ለምን ይኖራል አይደለም። የሰው ልጅ ጉዞ ከችግር ተለይቶ አያውቅም። ትልቁ ነጥብ ለምን ለመፍታት አልቻልንም ነው። ጥያቄው ቤቱ ለምን ጨለማ ሆነ አይደለም። መብራት ለምን አልበራም እንጂ። ወጡ ለምን አልጧ ሆነ አይደለም። ለምን ጨው አልተጨመረም እንጂ። ለብሉ ለምን ቆሽሽ አይደለም። ለምን አልታጠብም ነው።

እገዛአብሔር ለእያንዳንዱ ሰው ችግሩን የሚፈታበት ራሱን የሚያይ በትና ወደ ትክክለኛው መገኘቱ የሚመለስበት ጊዜና ጥበብ ይሰጠዋል። ለዳዊት ናታንን ሳካት፣ ቅዱስ

ጳውሎስ በመብረቅ ተመታ፣ ለፈርዖን ተአምራቱን አሳየው፣ ናቡከደነጾር ሰማያዊ ምሥጢርን ገለጠለት፣ ነቢዩ አሳይያስን በለምጽ በሽታ ቀጣው ይሁዳን ደጋግሞ ገሠፀው ሌላም። ከነዚህ መካከል ስህተታቸውን አምነው የችግሩን መኖር ተቀብለው ንጉሥ ዳዊት፣ ቅዱስ ጳውሎስ፣ ናቡከደነጾርና ነቢዩ አሳይያስ ተመለሱ። ፈርዖን እና ይሁዳ ገን እምቢ አሉ። በእያንዳንዳችን ዙሪያ ስህተታችንን የሚጠቁሙ፣ ችግሮቻችንን የሚያመለክቱ አያሌ መልእክቶች አሉ። ብልህች ያዩዎቸዋል። በጊዜም ይጠቀሙባቸዋል። ሰነድች ገን ጊዜያቸውን ያሳልፋሉ። በሚቀጥለው እትም አንድን የተፈጠረ ስህተት /ችግር/ እንዴት ለንመለከተው እንደ ሚገባ እንነጋገራለን።

እገዛአብሔር በቸርነቱ ለዚያ ያድርሳን፤ አሜን።

አባ ኤዎስጣቴዎስ

ክርስትና ሰማቸው ማእቀብ እግዚአብሔር /ማእቀብ አልፋ/ በተጸውያ ሰማቸው ኤዎስጣቴዎስ የተባሉት ኢትዮጵያዊ ጻድቅ የክርስቶስ ሞህና የሥነ ሕይወት ልጅ ናቸው። በትውልድ ሥፍራቸው በሀማሴን ተምረው የቅዱሳት መጻሕፍት መምህር ለመሆን በቅተዋል። አባ ኤዎስጣቴዎስ የእናታቸው ታላቅ ወንድም አባ ዘካርያስ ከነበሩበት ገዳም ገብተው ሥርዓተ ምንኩሰናን ፈጽመዋል። ዲቁና እና ቅስና ተቀብለው ሲያገለግሉ በትምህርታቸውና በትፋራታቸው የገዳሙ መነኩሳት ያደንቋቸው ነበር። ስለቀዳሚትና እሱድ ስንበት እኩልነት አስተምረዋል። እኒህ ጻድቅ በኢትዮጵያ ስለ ሁለቱ ሰንበታት አካባቢ ክርክር ስለተነሣ ወደ እስክንድርያ ፓትርያርክ ወደ አባ ቢንያሚን ሁለተኛ /1324 1338/ ሂደዋል። ከዚያም ወደ ኢየሩሳሌም ወርደው ቅዱሳት መካናትን ተሳልመው ወደ አርማንያ ጉዞአቸውን ቀጥለዋል። ኢየሩሳሌም ባሕር ሲደርሱ መርከቦች እርሳቸውንና ደቀመዛሙርቶቻቸውን አናሻግርዋል ስላሉ፣ ጻድቁ የለበሱትን አፅና ባሕር ላይ ዘርገተው ከነደቀመዛሙርቶቻቸው ተሳፋሩ። ቆሎ 14፡12-14። ከመካከላቸው አንድ ደቀመዛሙር ብቻ በመጠራጠፍ የተነሣ ሲሰጥም ዮሐ 20፡27 የቀሩት በይህና ተሻግረው ወደ አርማንያ ገብተዋል።

አባ ኤዎስጣቴዎስ በአርማንያ ሲቀላቀስ ፈቃድ በአርማንያ የወንጌል ሥራቸውን ቀጥለው በሰብከታቸውና

በሠሩት ተአምራት አህዛብን ወደ ክርስትና መልሰዋል እኒህ ኢትዮጵያዊ ጻድቅ በአርማንያ እንዳሉ አርፈው መቀበራቸው ይነገራል።

ምንጭ ሰንክሳር መስከረም 18 ከጳ. ክፍያለው ጥላሁን /ቅድስት ሥላሴ መንፈሳዊ ኮሌጅ/

ከመምህራን አንደበት

ክርስትና ፈተናን ፈርተው የሚሸፍኑት ሳይሆን በፈተናውስጥ አልፈው ለክብር የሚበቀሱት ሕይወት ነው ያዕ 1፡12

ክርስቲያን ማለት ምንም ተስፋ በሌለበት ተስፋ የሚያደርግ ነው። ዳን 3፡17

ክርስቲያን ማለት ሰው በጠፋበት ዘመን ሰው ሆኖ የሚገኝ ነው። ኢሳ 6፡8-9

መሠረት አንተነህ /አ.አ./

ጠቃሚ ምክር

ለራሱም ደስታን ለማግኘት ከፈለገህ ባልገጀራህን ደስ እንዲለው አድርግ።

ደገሰው መልካሙን የሚያደርግ እንጂ ከፋ አታድርጉ የሚል ብቻ አይደለም።

እውነተኛ ፍቅር ኃይለኛ ነው። እንደ ሰኪር የሚጥም ቃል ወይም እንደ አበባ የሚረገፍ ቃል ሳይሆን እንግዳ ሥራን እንዳንደም ስለሌሎች ደማችንን ማፍሰስ ነው።

ሰለወንድምህ ግድ ከሌለህ የታያል ተከታይ መሆንህን እወቅ።

ከክርስቶስ ትንሣኤ ጀምሮ ሞት ለዘላለም አሸንፎ እንደማይቀር ተረድተናል። ሰው ገን ጸሎትን በተወገደ የሞትን መሣሪያ መሥራት ይጀምራል።

የምንለምነው ሁሉ ከተሰጠን የሚጉዳን ሊሆን ይችላል። ስለዚህም ጸሎታችን አምላክ ሆይ እኛን ፍቅርን አትንፈገኑ ማለት ይሁን።

ሰንታዮህ ዘላለም

/ከልደታ ፍቅር ጸዮን ግንባር/

ይህ ምንግብ የዓለም መድኃኒት ኢየሱስ ክርስቶስ እንደዛሬ ሁሉ ቃሉን ለመስማት ተሰብስበው እስከ ሦስት ቀን ድረስ እህል ውኃ ሳይሉ ቃሉን ብቻ ምግብ አድርገው የሰነበቱትን ምእመናን ከሩቅም ከቅርብም የመጡ ሰለሆኑ እንደተራሱ ሰናሰናብታቸው በየመንገዱ ተዘለፍልፈው ይቀራሉ ብሎ በደቀመዛሙርቱ እጅ የተገኘውን አምስት እንጀራና ሁለት ዓሣ አበርክቶ በብዙ ሺህ የሚቆጠሩ ሰዎችን እንደመገናኘው አሥራ ሁለት ቅርጫት ሙሉ ትራፊ እንደተነሣ ይናገራል። ዮሐ 6:60

በዚህም የተነሣ መቼም የሰዎች አስተሳሰብ ቅርብ ቅርብ ነውና «እንዲህም ትንሿን እያበረከተ የሚያበላ ከሆነ ንግድሰ ምን ያደርጋል? እርሻውስ ምን ይሠራል? እርሱን እየተከተሉ የሚያበረከተውን በመብላት መኖር ነው እንጂ» በማለት ትጻፈውን ወደዚህ ያደረጉ ብዙዎች ነበሩ። የጥብርያዶስን ባሕር ተሻግሮ በሄድም በታንኳ ተሳፍረው እየፈለጉት ይከተሉት ነበር። የእግዚአብሔር አመጣጡ ምድራዊውን እንጀራ አበርክቶ እያበላ ሰዎችን በጊዜያዊ ሁኔታ ለመምራት አይደለምና

መስማት አስጨናቂ ፣ አስቸጋሪ ነገር ነው። እንዴት እርሱን ልንበላው እንችላለን? እርሱስ እያየነው እንዴት እንጀራ ነኝ ይላል? በማለት ወደኋላ አፈገፈጉ። ከእነርሱ ብዙዎች ደቀመዛሙር ወደመሆን ሌሎቹን ወደ ሐዋርያነት ደረጃ ደርሰው ነበርና እነዚህም ሳይቀሩ ወደኋላ ተመለሱ። ከእነዚህ ሁሉ መሄድ በኋላ አሥራ ሁለት ብቻ ቀሩ። ለአሥራ ሁለቱም ምርጫ ሰጣቸው። እርሱ በአጻጻፍ ለማጻጸፍ ስለመጣና ሰውንም የሚፈልገው በፍቅር ሊያድነው በመሆኑ የቀሩትንም ደቀመዛሙርት «እናንተም ልትሂዱ ትፈልጋላችሁ? አላቸው ። ቅጽብ ጴጥሮስም መልሶ «እኛ የሕይወት ቃል አለን ከሕይወት ቃል ከአንተ ተለይተን ወዴት እንሄዳለን?» »አለው። በዚህ ጊዜም «እናንተንም የመረጥኳችሁ እኔ አይደለሁም?» ብሎ እርሱ የመረጣቸውና ያከበራቸው መሆኑን አረጋግጠላቸው። በዚህ ንባብ የሥ ጋን ፍላጎት እና የመንፈሳዊውን ፈቃድ አለመጣጣምና አለመስማማት በጉልህ እንመለከታለን። መድኃኒት ክርስቶስ ስለእርሱ መድኃኒትነት ሲያስተምራቸው ከዚህ መንፈሳዊ ትምህርት

ሃይማኖት ምንድር ነው? ሃይማኖት ምን ለመሥራት የሚበጅ ነው? ጥቅሙስ ምንድር ነው? የሚሉትን ጥያቄዎች እንመልሳለን። እነዚህን ለማወቅም ከአንተ ወዴት እንሄዳለን? ወደ ማለት ደረጃ ለመድረስም እንችላለን።

ሃይማኖት ለሰባ ነገሮች ሁሉ በር፣ ሕይወት ፍፍተ-እግዚአብሔር ፣ ሰላምና ፍቅር፣ አንድነትም ነው። ወደመልካም ነገር፣ ወደጸድቅ በር፣ እግዚአብሔር ወደሚወደው ነገር ሁሉ ለመድረስ በመጀመሪያ መግቢያ የሆነውን ሃይማኖትን ገንዘብ ማድረግ ይገባል። ሃይማኖትን ገንዘብ በማድረግም «ከአንተ ወዴት እንሄዳለን?» ማለት ይቻላል። የሃይማኖት ፍጻሜም ከአንተ ወዴት እንሄዳለን እስከማለት መድረስ ነው። በሃይማኖት ከእግዚአብሔር ፣ የሁሉ ባለቤትነት ሁሉንም የሚሰጥ መሆኑንም ማመን ያስፈልጋል። የሚታመነውም በመንፈስ እንጂ በሥጋ አይደለም።

እግዚአብሔርን ስለሥጋቸው ብለው የሚከተሉት ሰዎች ወደመንፈሳዊ ዓለም መግባትና ወደመንፈሳዊው ጸጋ መሸጋገር አይችላቸውም።

ከ አንተ ወዴት እንሄዳለን?

ከንቡረ እድ ከፍለ ዮሐንስ መኮንን

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «ለምን ለሚያልፍ ምግብ እንዲህ ትገራላችሁ? ኅብስት አበርክቼ ስለመገብኳችሁ እንጂ ስለእምነት የምትከተሉኝ አይደላችሁምና ለምን እንዲህ ትሆናላችሁ? የሚያልፍውን መብል ትታችሁ የማይ ልፍ መልካም ሥራ ሥሩ» አላቸው። እነርሱም «እንድናምንብህ ምን ድንቅ ትሠራለህ? አይተን እንድናምንህ ምን ምልክት ታሳያለህ? አባቶቻችን መና በምድረ በጻ ወርዶላቸው እንደተመገቡ ታውቃለህና» አሉት። ጌታችንም «አባቶቻችሁ ያንን መና ቢበሉ ሞቱ፣ እኔ ከምስጠው እንጀራ የሚበላ ገን አይሞትም። ለዘለዓለም ሕያው ሆኖ ይኖራል እንጂ» በማለት የመጣበትን ዓላማ፣ ይኸውም አጻጻ፣ የሕይወት እንጀራ የሕይወት ውኃ ም መሆኑን በሚገባ ያስተምራቸው ጀመር። እህል ፍለጋ እየሮጡ ቢያስቸግሩት የሕይወት እንጀራ፣ የሕይወት ውኃም እከ እኔ ነኝ። እኔን የተመገቡ ማለት የሥጋዬን የበላ ደሚንም የጠጣ ለዘለዓለም ይኖራል። እኔም ከእርሱ ጋር እኖራለሁ። እርሱምከእኔ ጋር ይኖራል።» አላቸው። በዚህ ጊዜም የሚሉት ነገር ሁሉ አልተሳካምና አንጉራጉሩ እርስ በርሳቸው «ይህን

ጋራ ለመዋሐድ አልቻሉምና መንፈሳዊ ውያኑ ደቀመዛሙርት ሥጋዊ ሃሳባቸውን ትተው የመጡ እንደመሆናቸው ከአንተ ወዴት እንሄዳለን ብለው የመጥኝ ማለታቸውን አናስተውላለን። እግዚአብሔር የመረጠው ሰው ከእግዚአብሔር ወዴት ይሄዳል? እግዚአብሔር የመረጠው ከእግዚአብሔር ወደ ሌላ አይሄድም። እግዚአብሔር ሕይወት ስለሆነ ከእግዚአብሔር መለየት ግን ጥፋት ነውና ወደጥፋት መሄድን ማን ይመርጣል? ብዙዎቹ የሕይወት እንጀራ መሆኑን በነገራቸው ጊዜ ትተውት ሄደዋል። ጥቂቶቹ ግን ከአንተ ወዴት እንሄዳለን ብለው አቋማቸውን ገልጠዋል። የእርሱን ማንነት ዐውቀው ተረድተዋልና በመድኃኒትነቱ በሕይወት እንጀራነቱ አምነዋልና። የእርቶደክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ምእመናን ሁሉ ጊዜ በቤተክርስቲያን በመገኘት የሚገኙት ይህንን ለይቶ ለማወቅ፣ የክርስቶስንም አጻጻጽን ለማመን፣ ሥጋዊ ውኃ ከመንፈሳዊው ለመለየትና ከሥጋዊ ዓለም ወደመንፈሳዊ ዓለም ፣ ከሥጋዊ ዕውቀት ወደ መንፈሳዊ ዕውቀት ለመሸጋገር ነው። ሁሉ ጊዜ ስንግር ሃይማኖታችን ምን ዓይነት ነው? ሃይማኖት ምንን ይፈልጋል?

ለዚህ ነው በወንጌሉ የተጠቀሱት ሰዎች መንፈሳዊ የሆነውን የክርስቶስን የሕይወት እንጀራ መሆን ማመን ተስኖአቸው ወደኋላ የተመለሱት። የሚከተሉት ሥጋዊ ምግብ ፍለጋ ነበርና። ሥጋ ወደ መንፈሳዊው ሕይወት መግባት ይጨንቀዋል። የብዙዎችም ችግር ይኸው ነው። ለሥጋው እስከተመቸው ድረስ ሁሉን ጻድቅ ነው። መስሎ አስከታየ ድረስ ሁሉም እውነተኛ ነው። ሥጋም ጸደቅሁ ይላል። የጸደቀም ይመስለዋል ፣ ራሱንም ያታልላል። ገን ሁሉም ይጓዝ ይጓዝና ከመንፈሳዊው ዓለም ድንበር ላይ ሲደርስ ይቆያል። የሥጋ ፍላጎትና መንፈሳዊ ሕይወት አይጣጣምም። የሥጋ ፍላጎት በረከተ ኅብስት ነው። እንግዲህ ክርስቶስ ለእነዚህ ሥጋውያን ሰዎች በጥያቄአቸውና በሐሳባቸው መጠን አልመጣም ። ስለዚህም ተጨንቀው አንጉራጉሩ ገልብጦ ብለውም ወደየመጠብት ተመለሱ፣ ፈታቸውንም ከእርሱ አዞሩ።

እንግዲህ እኛስ ምን እያልን ነው? ስንት ሰው ነው በእውነት ሥጋውን ደሙን የተቀበለ? ሥጋውን ደሙን የተቀበሉ የዘለዓለም ሕይወት

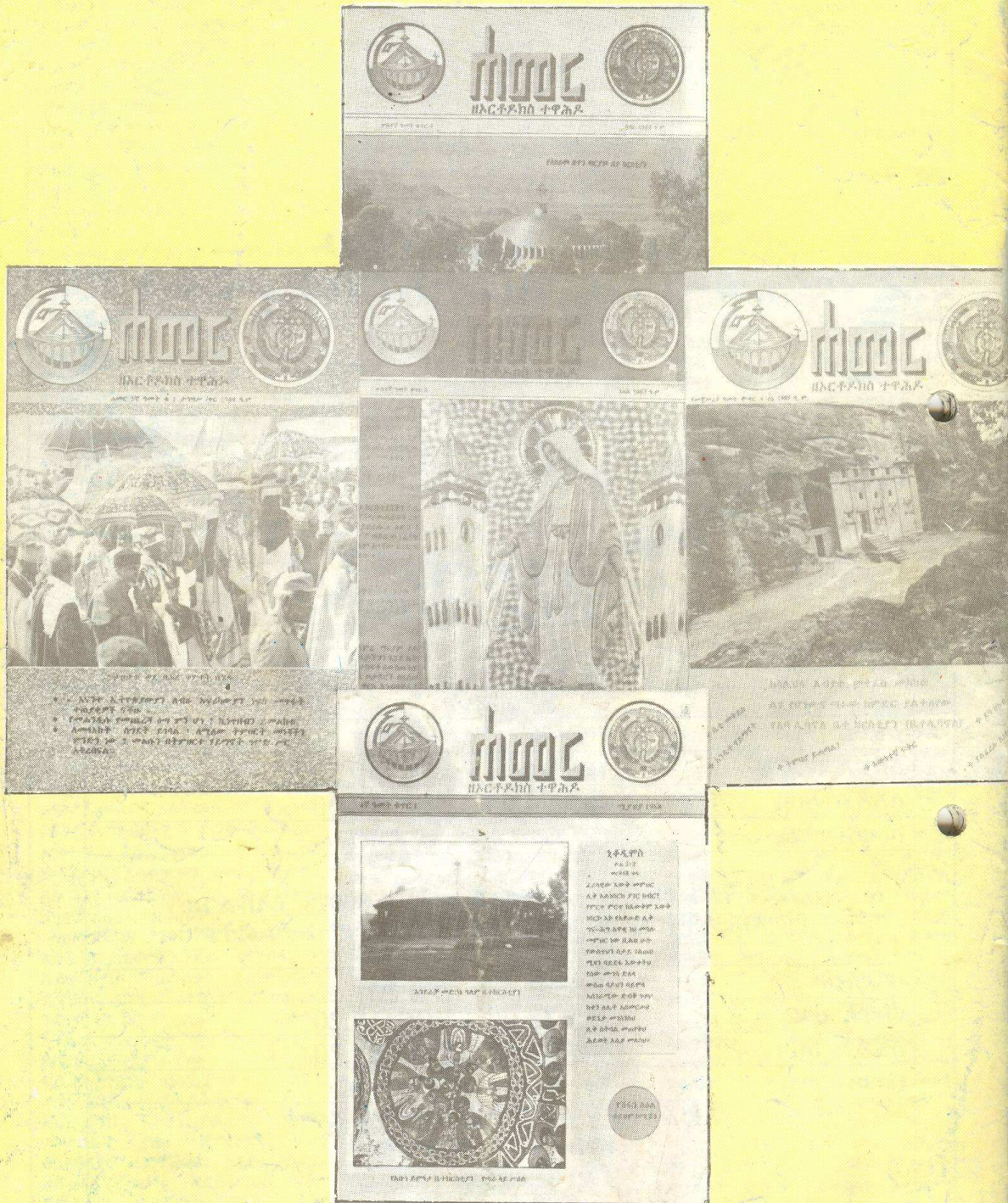
ወይ 28 23 ይዩል

እንባን ለመጽሔታችን 4ተኛ ዓመት

በዓል አደረሳችሁ- መጭው ጊዜ ለቤተክርስቲያናችን

አብረን የምንሠራበት እንደሚሆን እምነታችን ነው ማንበረ ቅዱሳን

ለደንበኝነት		
ጋዜጣ	የዓመት	የ6 ወር
ለክፍለ ሀገር	ብር 21.00	ብር 10.50
ለአዲስ አበባ	ብር 20.00	ብር 10.00
ከሀገር ውጪ	18 ዶላር	9 ዶላር
<p>አድራሻዎን የከፈሉበትን ማስረጃ ፖ.ሣ.ቁ 80078 ይላኩልን። የመጽሔታችን ደንበኛ ቢሆኑ አንዲትም እትም አታልፍትም።</p>		
መጽሔት	የዓመት	የ6 ወር
የክፍለ ሀገር	ብር 38.00	ብር 19.20
ለአዲስ አበባ	ብር 37.80	ብር 18.70
ከሀገር ውጪ	24 ዶላር	12 ዶላር
<p>አድራሻችን - ለወ/ሮ ዓይናለም ታዬ ደመቀ 4ኪሎ ገንክ ቅርንጫፍ የሂሳብ ቁጥር -79808 ፖ.ሣ.ቁ- 80078 ስልክ-550099 Ext 46-አ.አ</p>		



ዋጋ 3.50 / ለዚህ ስጦት ብቻ /

AC-0008 ገጥሞች
ARTISTIC PRINTERS

©ማኅበረ ቅዱሳን

ይህን መጽሐፍት ያለ ማኅበረ ቅዱሳን ፈቃድ በከፊልም ሆነ በሙሉ ማሳተም፣ እንዲሁም በማንኛውም መልኩ ለሽያጭ ማዋል በህግ የተከለከለ ነው።